Jaarstukken 2020

Gemeente
Sliedrecht

Colofon

Gemeente Sliedrecht
Industrieweg 11
3361 HJ Sliedrecht

Samenstelling:
Team Financieel Advies & Beleid

Informatie:
Tel. : 14 0184
e-mail: gemeente@sliedrecht.nl
www.sliedrecht.nl

Mei 2021

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken van 2020 welke in het eerste kwartaal van 2021 tot stand is gekomen. Daarmee sluiten we ook in financieel opzicht het jaar 2020 af.

De uitbraak van COVID-19 (corona), eind februari 2020, heeft afgelopen jaar een enorme impact gehad op ons allemaal. Deze crisis heeft geleid tot ongekende omstandigheden. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. Het college spreekt dan ook grote dank en waardering uit aan alle medewerkers en evenzeer aan alle raadsleden en overige betrokkenen die hun veerkracht in deze tijd hebben laten zien.

We hebben in 2020 gestreefd naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming terwijl we de uitgevaardigde veiligheidsmaatregelen in acht namen. Dat viel niet altijd mee. De samenwerking zoals we die gewend waren en die zo hard nodig is voor het realiseren van plannen, kwam door de maatregelen onder flinke druk te staan. We hebben met zijn allen naar nieuwe manieren van veilige samenwerking moeten zoeken om toch vooral die continuïteit te houden in het realiseren van plannen en doelen voor Sliedrecht.

In de jaarstukken treft u ook de jaarrekening aan. Daarin maken we de balans op van dit bijzondere jaar op. Hoeveel geld is er binnengekomen en hoeveel geld hebben we uitgegeven. Ook leggen we in de jaarstukken verantwoording af voor het gevoerde beleid.

De gemeente Sliedrecht sluit het jaar 2020 af met een positief resultaat van € 0,2 miljoen.

Als u de jaarstukken doorneemt, zult u een compleet beeld krijgen van de in- en uitgaven van de gemeente. Wij nodigen u daarom van harte uit om verder te lezen.

Sliedrecht, mei 2021

Burgemeester en wethouders van Sliedrecht,
De secretaris, De burgemeester,

N.H. Kuiper J.M. de Vries

Inhoudsopgave

1 ALGEMEEN 4
1.1 Inleiding 5
1.2 Financiële samenvatting 5
1.3 Afwijkingen per programma 7
1.4 Investeringen 7
1.5 Onvoorzien 7
1.6 Corona 8
1.7 Leeswijzer 9
2 JAARREKENING 2020 INFOGRAPHIC 10
2.1 Infographic 11
3 PROGRAMMA'S 12
3.1 Programma 1 sociaal 13
3.2 Programma 2 economie, onderwijs en arbeidsmarkt 23
3.3 Programma 3 ruimte 33
3.4 Programma 4 bestuur, organisatie en veiligheid 49
3.5 Programma 5 financiën en belastingen 58
4 PARAGRAFEN 61
4.1 Paragraaf lokale heffingen en belastingen 62
4.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 70
4.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen 78
4.4 Paragraaf financiering 85
4.5 Paragraaf bedrijfsvoering 90
4.6 Paragraaf verbonden partijen 94
4.7 Paragraaf grondbeleid 103
4.8 Paragraaf grote projecten 106
4.9 Paragraaf rechtmatigheid 113
4.10 Paragraaf interbestuurlijk toezicht 116
5 JAARREKENING 118
5.1 Grondslagen voor waardering en bepaling van het resultaat 119
5.2 Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten 123
5.3 Analyse van de financiële afwijkingen per thema 124
5.4 Overzicht incidentele baten en lasten 132
5.5 Overzicht structurele mutaties in reserves 133
5.6 WNT-verantwoording 134
5.7 Balans 136
5.8 Reserves en voorzieningen 149
5.9 SiSa overzicht 154
5.10 Specificatie overhead 162
5.11 Gebeurtenissen na balansdatum 162
6 OVERIGE 163
6.1 Investeringsoverzicht 164
6.2 Totaaloverzicht baten en lasten per taakveld 169
6.3 Basisset beleidsindicatoren 172
6.4 Corona bijlage 175
6.5 Emu saldo 178

1 ALGEMEEN

1.1 Inleiding

De gemeente Sliedrecht sluit het jaar 2020 af met een positief resultaat van € 170.000.

1.2 Financiële samenvatting

Samenvattend resultaat 2020 (x € 1.000)

	begroting 2020		Rekening 2020		Afwijking	
Lasten	N	75.958	N	73.176	V	2.782
Baten	V	96.712	V	94.651	V	2.061
Saldo van baten en lasten	V	20.754	V	21.475	V	721
Storting in reserve	N	28.434	N	27.732	V	701
Onttrekking aan reserve	V	7.680	V	6.428	N	1.252
Saldo verrekening met reserves	N	20.754	N	21.305	N	551
Resultaat		-	V	170	V	170

Sliedrecht sluit het boekjaar 2020 financieel af met een voordeel van afgerond € 0,2 mln. ten opzichte van de begroting. Dit saldo wordt verklaard door aan de ene zijde voordelen en aan de aan de ander zijde nadelen op thema's. De uitgewerkte verschillenanalyse per thema is opgenomen in paragraaf 5.3.

Op hoofdlijnen zijn er binnen de thema's voordelen, voor een bedrag van 0,1 mln. door compensatie voor corona-middelen waarvan de besteding naar verwachting later dan 2020 plaatsvindt. Een overzicht van de corona-gerelateerde inkomsten en uitgaven is opgenomen in bijlage 6.4. Daarnaast waren er voordelen op belastingen (lijkbezorging en OZB) en rijksbijdragen van € 0,4 mln, een incidenteel voordeel door vrijval van een tweetal voorzieningen van € 0,2 mln en overige relatief kleine voordelen voor een bedrag van € 0,4 mln.

De nadelen lagen vooral op het gebied van onze verbonden partijen voor € 0,1 mln., het P-budget van € 0,3 mln, een onjuiste begroting van € 0,3 mln. en een administratieve correctie van € 0,2 mln. naar aanleiding van de accountantscontrole.

De afwijkingen tussen de actuele begroting en de realisatie groter dan € 25.000 zijn in onderstaand overzicht weergegeven.

Overzicht grote afwijkingen rekening 2020 + =voordeel - =nadeel

Omschrijving	Bedrag
Voordeel bij de afrekening van GR Drechtwerk	146
Voordeel op ontvangen Rijksmiddelen voor corona (saldo)	145
Voordeel door waardeontwikkeling objecten voor OZB	138
Extra baten uit begrafenisrechten	127
Vrijval van de voorziening openbare verlichting	127
Voordeel op de bijdrage aan het Servicecentrum	100
Voordeel door vrijval van ntb uitkeringslasten UWV	100
Hogere bijdrage uit gemeentefonds door maatstavenontwikkeling	92
Voordeel door uitstel van de Wet Inburgering	74
Voordeel door teruggave BCF van re-integratietrajecten 2012-2019	74
Voordeel op gereserveerde gelden voor speelplekken	58
Voordeel op afrekening met de afvalverwerker	56
Voordeel op de uitvoering van CUP-gelden	52
Voordeel door ontvangen subsidie en doorschuiven van duurzaamheidsmaatregelen	52
Minder gebruik van plaatsen in de peuteropvang	48
Afrekening subsidie 2019 met Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht	42
Voordeel door vrijval van een nog te betalen post uit 2019	30
Voordeel op de afrekening van een subsidie	26
Voordeel ivm doorschuiven van bodemtaken naar 2021	26
De lasten van planologische adviezen vielen hoger uit	-38
Leegstandskosten de Reling	-45
Naheffing voor energielasten Verkeers Regel Installaties	-57
Nadeel op belastingbaten vanuit de Horeca	-70
Administratieve correctie vordering Baanhoek-West	-241
Extra inzet van personele capaciteit op vastgoed	-105
Extra lasten door inhuur op vacatures	-195
Nadeel door onjuiste verwerking van een incidentele begrotingspost	-295
Nadeel in de bijdrage aan DG&J	-350

1.3 Afwijkingen per programma

In onderstaand overzicht worden de financiële afwijkingen per programma (inclusief verrekeningen met reserves) weergeven. Voor een verdere toelichting op de afwijkingen wordt verwezen naar de toelichting op themaniveau in de jaarrekening (paragraaf 5.3).

Realisatie per programma, incl. verrekening met reserves

Nr.	Programma	Totale begroting 2020		Rekening 2020		Afwijking	
Lasten:							
1	Sociaal	N	35.350	N	35.700	N	350
2	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	N	10.593	N	6.202	V	4.392
3	Ruimte	N	12.487	N	13.422	N	935
4	Bestuur, veiligheid en organisatie	N	15.319	N	15.599	N	280
5	Financiën	N	2.209	N	2.254	N	45
Totaal lasten		N	75.958	N	73.176	V	2.782
Baten:							
1	Sociaal	V	9.754	V	9.567	N	187
2	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	V	7.165	V	3.154	N	4.011
3	Ruimte	V	7.947	V	9.509	V	1.562
4	Bestuur, veiligheid en organisatie	V	738	V	866	V	128
5	Financiën	V	71.109	V	71.555	V	446
Totaal baten		V	96.712	V	94.651	N	2.061
Saldo van baten en lasten		V	20.754	V	21.475	V	721
	storting in reserve	N	28.434	N	27.732	V	701
	onttrekking aan reserve	V	7.680	V	6.428	N	1.252
Gerealiseerd resultaat			-	V	170	V	170

1.4 Investeringen

In 2020 had de Gemeente Sliedrecht een investeringsprogramma met een saldo van € 17,2 miljoen, verdeeld naar € 19,6 miljoen aan uitgaven en € 2,4 miljoen aan inkomsten. Ultimo 2020 lopen we, qua uitgaven, voor een bedrag van € 10 miljoen achter op de planning.

Het bedrag van de restantkredieten bestaat onder andere uit de volgende investeringen:

- Aanpassen aansl. Parallelweg op Nijverwaard (VBP) € 1,3 miljoen
- Rioolvervanging Staatsliedenbuurt € 1,2 miljoen
- Aanleg rotonde Thorbeckelaan-Vogelenzang (VBP) € 0,7 miljoen
- Aanleg veilige fietsroute langs Craijensteijn € 0,7 miljoen
- Rioolvervanging Vogelbuurt 2019 (GRP 2019-2023) € 0,7 miljoen
- Investeringen BW-plein € 0,5 miljoen
- Herstraten Vogelbuurt - Jaarschijf 2019-2020 € 0,4 miljoen
- Rioolverv. Professorenbuurt 2019 (GRP 2019-2023) € 0,4 miljoen
- Verplaatsen gemaal Winklerplein (GRP 2019-2023) € 0,4 miljoen
- Reconstr. kruispunt Parallelweg/op- en afrit A15 N € 0,3 miljoen
- Vervanging fundering en asfalt Parallelweg-west € 0,3 miljoen
- Relinen riolering Gantelweg (GRP 2019-2023) € 0,3 miljoen
- Huisvuilauto m.kraan € 0,3 miljoen

In bijlage 6.1 van deze jaarrekening is het volledige overzicht van de investeringen opgenomen.

1.5 Onvoorzien

De post onvoorzien is bij de tweede tussenrapportage bijgesteld naar € 0. Er is geen besteding geweest ten laste van dit budget.

1.6 Corona

De uitbraak van Corona heeft er enerzijds voor gezorgd dat er in 2020 onverwachte en niet begrote uitgaven zijn gedaan, anderzijds dat we activiteiten hebben moeten laten liggen of uitstellen.

Het Kabinet heeft in 2020 een aantal maatregelen ingevoerd om getroffen ondernemers te ondersteunen. De belangrijkste maatregel waar wij als gemeente mee te maken kregen was de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). Deze regeling wordt uitgevoerd door de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) en de financiële middelen, totaal € 3,4 miljoen in 2020, zijn doorbetaald aan de SDD. In 2020 is er voor circa € 1,1 mln. aanspraak gemaakt op deze TOZO regeling.

Sliedrecht heeft direct van de overheid € 0,8 mln ontvangen voor zaken als extra lokale zorg en opvang, participatie, lokale voorzieningen, derving van inkomsten uit leges en extra toezicht en handhaving. Deze compensatie is verkregen via een aanvulling op de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Afgelopen jaar hebben we voor € 1,4 mln aan kosten gemaakt of inkomsten gederfd die direct aan corona te relaterenzijn. Als uitgangspunten is gekozen om deze kosten zoveel mogelijk uit de lopende begroting te dekken, vervolgens uit de compensatie die we van het Rijk krijgen en tot slot uit de €0,5 van het Dorpsfonds. In paragraaf 6.4 gaan we daar nader op in.

1.7 Leeswijzer

Jaarstukken 2020

Met de jaarstukken legt het college van Burgemeester en Wethouders verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid. Wij laten zien wat we in 2020 hebben bereikt, wat we daarvoor hebben gedaan en wat dat heeft gekost. De jaarstukken 2020 bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Bij het maken van de jaarstukken volgen wij de instructie van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten en de financiële verordening.

Het jaarverslag is opgebouwd uit programma's en paragrafen.

Programma's

De programma's in hoofdstuk 3 beschrijven het werkveld van de gemeente. In Sliedrecht onderscheiden we vijf programma's, waarbij ieder programma bestaat uit één of meerdere thema's. Elk programma begint met een inleiding, gevolgd door een toelichting op de uitgevoerde activiteiten en de ontwikkelingen in 2020. Daarna volgt een overzicht van de realisatie van de speerpunten uit het College Uitvoeringsprogramma (CUP). U vindt per programma antwoorden op de vragen:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Deze vragen komen overeen met die in de begroting. Zo kunnen gemeenteraad en inwoners nagaan in hoeverre voorgenomen activiteiten zijn uitgevoerd en doelen zijn bereikt. Daarnaast zijn de lokale beleidsindicatoren opgenomen.

Paragrafen

De paragrafen in hoofdstuk 4 zijn een verplicht onderdeel van het jaarverslag. De paragrafen geven een 'dwarsdoorsnede' van de begroting bezien vanuit een bepaald perspectief. Veel van de paragrafen zijn hierdoor een belangrijke aanvulling op de verantwoordingsinformatie over de programma's.

Jaarrekening

De Jaarrekening in hoofdstuk 5 is de financiële verantwoording, of het huishoudboekje van de gemeente Sliedrecht. In de onderwerpen in dit menu vindt u de cijfers en een uitgebreide onderbouwing en toelichting op hoe de gemeente er financieel voor staat.

Indicatoren

Naast het overzicht van investeringen en baten en lasten per taakveld, zijn in hoofdstuk 6 de wettelijke beleidsindicatoren opgenomen. De verplichte indicatoren (waarstaatjegemeente.nl) welke voortvloeien uit wetgeving welke worden gebruikt om trends te ontdekken en op basis daarvan nader onderzoek te doen of maatregelen te nemen.

Financiële tabellen

We ronden bedragen standaard af op € 1.000, tenzij anders weergegeven. We noteren een bedrag met een V of een N, waarbij V staat voor 'per saldo voordeel' en N staat voor 'per saldo nadeel'. Een V kan zowel lagere lasten als hogere baten betekenen. Een N kan zowel hogere lasten als lagere baten betekenen.

2 JAARREKENING 2020

INFOGRAPHIC

2.1 Infographic

De gemeente laat met deze tekening in vogelvlucht het huishoudboekje van 2020 zien. Hoeveel geld kwam er binnen en waar is het aan uitgegeven?

Wordt toegevoegd na defiitieve cijfers TOZO.

3 PROGRAMMA'S

3.1 Programma 1 sociaal

Reguliere Taken

- Bevorderen van een gezonde leefstijl.
- Behouden van toegankelijke en betaalbare voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en sociaal.
- Organiseren van ondersteuning en hulp voor kwetsbare mensen in de samenleving.
- Het voeren van helder en transparant subsidiebeleid met duidelijke resultaatafspraken.

3.1.1 Inleiding

Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor ondersteuning op het gebied van werk en inkomen (Participatiewet), begeleiding en cliëntenondersteuning (Wmo) en de jeugdhulp (Jeugdwet). Wij willen dat alle inwoners naar vermogen kunnen meedoen aan de samenleving. Om dit te realiseren, faciliteren we voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en sociale activiteiten. Daarnaast zetten we in op preventieve activiteiten om een gezonde leefstijl te stimuleren en een bijdrage aan het welbevinden van onze inwoners te leveren.

Om inwoners die (tijdelijk) de regie over hun eigen leven kwijt zijn te ondersteunen, investeren wij, (in samenwerking met de regio) in een effectieve en efficiënte ondersteuningsstructuur. Hierbij zijn voor ons belangrijke voorwaarden: dichtbij de inwoners, integrale ondersteuning op maat en in samenspel met de omgeving. Zo kunnen we, als dat nodig is, passende ondersteuning bieden die aansluit bij de eigen kracht en mogelijkheden van de inwoner en zijn netwerk/omgeving.

3.1.2 Wat hebben we gedaan?

Corona heeft ervoor gezorgd dat het jaar 2020 anders is verlopen. De vooraf bedachte resultaten en inzet van onze maatschappelijke partners op de verschillende terreinen binnen het Sociaal Domein is door de pandemie onder druk komen te staan. Instellingen gingen op slot en organisaties moesten deuren sluiten en verenigingen hun activiteiten stoppen.

De intelligente lockdown was zwaar voor onze professionals, zij konden plots hun werk niet meer doen zoals zij gewend waren. Tegelijkertijd hebben zij ook enorme veerkracht en creativiteit laten zien. In enkele dagen werden alternatieve activiteiten opgezet en er werden veel inwonersinitiatieven geïnitieerd. Er is alles op alles gezet op de kwetsbare inwoners te blijven ondersteunen, ook al moe(s)t dit op afstand.

De (gewijzigde) inzet van de maatschappelijke partners is van invloed op de resultaten die (op inhoud) zijn behaald. Bij de subsidieverleningen worden afspraken gemaakt over de te behalen resultaten in het betreffende boekjaar. Er zijn veelvuldig gesprekken gevoerd met de maatschappelijke partners over de effecten van corona. Omdat 2020 een afwijkend jaar is, wordt bij de vaststellingen van de subsidies in het tweede kwartaal van 2021 met coulance gekeken naar de behaalde resultaten.

Ook financieel heeft de coronacrisis impact op de maatschappelijke partners in Sliedrecht, inkomsten zijn bij een aantal organisaties vrijwel geheel weggevallen en er moesten extra kosten worden gemaakt om 'corona-proof' te kunnen werken. In 2020 zijn daarom aanvullende subsidiebeleidsregels vastgesteld om maatschappelijke partners in de gelegenheid te stellen hun subsidie aan te kunnen passen. Hier is door enkele partijen gebruik van gemaakt, echter zijn de financiële gevolgen nog niet volledig helder voor alle partners aangezien de coronacrisis nog voortduurt, de aanvullende subsidiebeleidsregels zijn daarom verlengd tot in 2021

De financiële tekorten op het sociaal domein blijven oplopen. In samenwerking met Hardinxveld-Giessendam en Alblasserdam is gewerkt aan een voorstel voor de pilot Jeugdhulp naar de voorkant. Begin 2020 is deze pilot, na een lange tijd van voorbereidingen, gestart. Hiermee realiseren we een preventieve algemene voorziening op het gebied van begeleiding en jeugd en opvoedhulp Jeugdigen vanuit het Sociaal Team Sliedrecht met als doel het beroep op zwaardere hulp en ondersteuning terug te dringen.

We willen zoveel mogelijk laagdrempelige ondersteuning bieden aan onze inwoners. Op 1 januari 2020 is de Wet verplichte geestelijke gezondheid in werking getreden. Deze wet regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg vanwege een psychische aandoening. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met het zorg- en veiligheidshuis en de Dienst Gezondheid & Jeugd. Sliedrecht kenmerkt zich door een aantal grote zorginstellingen. Er is in 2020 geïnvesteerd in een structureel overleg met deze organisaties over overlastproblematiek veroorzaakt door cliënten van deze instellingen. Daarnaast is de pilot wijk GGD-er is in 2020 samen met de betrokken partners geëvalueerd. De positieve uitkomsten van deze evaluatie hebben geleid tot een voorstel in de kadernota 2021 voor een structurele en uitgebreidere inzet van de wijk GGD-er.

3.1.3 Speerpunten

1. Sociaal domein		
Wat willen we bereiken?		
Het ondersteunings- en voorzieningenniveau dat we in Sliedrecht hebben opgebouwd ontwikkelen we door zodat we mensen met een hulpvraag nog beter van dienst zijn.		
Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
Activiteiten en voorzieningen voor onze inwoners, waaronder het Vrijwilligerspunt, zijn minimaal tweemaal per jaar door ons gepromoot. Planning 2020	• We promoten in 2020 voorzieningen (o.a. Vrijwilligerspunt, Mantelzorgpunt) door middel van krantenberichten en inzet van social media.	Het voorzieningenaanbod is continue onder de aandacht gebracht via de daarvoor beschikbare kanalen.
Er zijn verbindingen gelegd tussen onze verenigingen, organisaties en lokale ondernemers.	• In de concept sportnota is opgenomen dat in 2020 een Lokaal Sportakkoord opgesteld wordt om de samenwerking tussen lokale partijen op het gebied van sport en bewegen te bevorderen en versterken. Na vaststelling van de sportnota (Q3/Q4 2019) wordt in 2020 een subsidie aangevraagd ten behoeve van de uitvoering van het lokaal sportakkoord. Bij goedkeuring van deze subsidieaanvraag kan een sportformateur worden aangesteld die deze opdracht uitvoert. • De combinatiefunctionaris heeft in Sliedrecht een verbindende rol tussen sportaanbieders en maatschappelijke organisaties. Hij versterkt de samenwerking, en ondersteunt ze waar nodig is.	Het lokaal sportakkoord is opgeleverd. Dit sportakkoord is ingediend bij de Vereniging Sport en Gemeenten om aanspraak te kunnen doen op een uitvoeringsbudget.
Medewerkers van bedrijven en organisaties in Sliedrecht is een Mental Health First Aid training aangeboden. Planning 2020	• De eerste helft van 2020 worden voorbereidingen getroffen ten behoeve van het aanbieden van de training. • Uitvoeren training	Vanwege corona hebben de trainingen niet kunnen plaatsvinden.
De Sliedrechtse Route, waarmee complexe	• De ervaringen van de inzet van de Sliedrechtse Route	De Sliedrechtse Route is geïmplementeerd en maakt

problematiek wordt opgelost, is geïmplementeerd. Planning 2020	worden binnen het Sociaal Team geëvalueerd en geborgd in de werkwijze van het Sociaal team Sliedrecht.	onderdeel uit van de methodiek van het Sociaal Team Sliedrecht.
Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
In Sliedrecht is een crisisplaats beschikbaar voor kwetsbare inwoners in crisissituaties. Planning 2022	• In 2019 zijn met lokale organisaties afspraken gemaakt over de inzet van crisisplekken.	De crisisplek is gerealiseerd.
De slagkracht en het takenpakket van het Sociaal team Sliedrecht is aangepast aan de zorgvraag (doorlopend naar 2022).	• Het Sociaal Team is uitgebreid met 0,6 FTE voor de vroegsignalering van schulden. Doel is om schulden in een zo vroeg mogelijk stadium te signaleren en aan te pakken. Hiermee worden hogere schulden voorkomen. Deze aanpak is doorlopend naar 2022.	De slagkracht van het sociaal team is aangepast aan de zorgvraag. Hiervoor is een uitbreiding gerealiseerd op 1 juni 2019.
Er is, op basis van een startnotitie, een vastgestelde senioren beleidsnota.	• Opstellen startnotitie.	Er is een onderzoek uitgezet onder senioren in Sliedrecht met als doel input te krijgen voor de seniorennota die wordt opgesteld.

2. Kwetsbare inwoners		
Wat willen we bereiken?		
We ondersteunen de meer kwetsbare inwoners van Sliedrecht.		
Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
Er is in 2020, als de gemeente hierin een belangrijke rol van het Rijk overneemt, passende lokale ondersteuning om de integratie van statushouders in de Sliedrechtse samenleving te bevorderen en te versnellen. Planning 2021	• De ingangsdatum van de beoogde wetswijziging is voorlopig uitgesteld naar 1 januari 2021. In de aanloop naar deze wijziging worden in 2020 de benodigde voorbereidingen getroffen.	De ingangsdatum van deze wet is uitgesteld naar 1 januari 2022. De voorbereidingen voor de implementatie zijn in gang gezet.
Er zijn extra taalfaciliteiten voor statushouders en hun kinderen beschikbaar. Planning 2020	• In 2020 wordt in samenspraak met de (lokale) aanbieders een aanbod aan extra faciliteiten opgesteld.	Er loopt een (regionale) aanbesteding ten behoeve van de inzet op laaggeletterdheid. Hierin zijn de lokale

	• Start inzet extra faciliteiten	vraagstukken op het gebied van taalonderwijs opgenomen. Wanneer de aanbesteding is afgerond wordt een aangepast activiteitenaanbod ingezet.

3. Jeugd

Wat willen we bereiken?

Alle kinderen kunnen veilig en gezond opgroeien.

Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
In Sliedrecht is een pilot opgestart voor een kostenverdeelsystematiek Jeugdzorg naar Zweeds model.	• De eerste verkennende gesprekken in regionaal verband zijn in 2019 opgestart en worden in 2020 verder gevoerd. • Vooruitlopend hierop worden de voordelen van een lokale financiële ontschotting bekeken.	De pilot 'jeugdhulp naar de voorkant' is gestart. De financiële context van de inzet van de pilot is meegewogen bij het besluit om de pilot te gaan uitvoeren.

4. Recreatie

Wat willen we bereiken?

Watergebonden recreatie in Sliedrecht wordt versterkt. Een betere toegankelijkheid van het groene hart via Sliedrecht.

Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
Mogelijkheden voor recreatie aan het water zijn gestimuleerd door hierover met partners (bijv. initiatiefnemers of andere overheden) in gesprek te gaan Planning 2020-2021	• Recreatie vormt een onderdeel van de omgevingsvisie. Voor het opstellen van de omgevingsvisie zullen we breed het gesprek met de samenleving voeren.	In 2020 lag de focus op visievorming, zowel voor recreatie als voor de integrale Omgevingsvisie. Vanuit de in 2021 vast te stellen Recreatievisie zal concreter aan de slag worden gegaan met de uitvoering en dus realisatie van recreatieve initiatieven.
Er is een nieuwe visie op recreatie ontwikkeld. Planning 2021	• We nemen recreatie als integraal onderdeel op in de omgevingsvisie.	In 2020 is een Recreatievisie opgesteld in samenhang met de Omgevingsvisie en in participatie met inwoners en belanghebbenden in het dorp. In 2021 wordt deze visie ter

		vaststelling aangeboden aan de raad
Sliedrecht Buiten is groen en duurzaam gerealiseerd inclusief twee nieuwe mogelijkheden tot recreatie zoals bijvoorbeeld een Toeristisch Overstappunt, een mountainbikeroute, een fiets/voetpad langs de Middenwetering en een wandelroute door de weilanden. Planning: 2022	• Na het doorlopen van de procedure met betrekking tot vaststelling bestemmingsplan 'Sliedrecht Buiten/Stationpark3', wordt gestart met de voorbelasting en het bouwrijp maken van het terrein. • In het bestemmingsplan wordt rekening gehouden met verschillende recreatieve functies.	De benodigde gronden voor een verticale variant zijn niet verworven ondanks inspanningen daartoe. Er zijn daarom stappen gezet om tevens een horizontale variant te verkennen.

5. Cultuur

Wat willen we bereiken?

Wij ondersteunen culturele activiteiten van harte om de levendigheid in de Sliedrechtse samenleving te vergroten en al onze inwoners mee te laten doen.

Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
De positie van de twee musea in ons dorp is in samenwerking met hen versterkt. Planning: 2022	• In samenspraak met het Nationaal Baggermuseum is in 2019 een onderzoek uitgevoerd naar het behoud en de doorontwikkeling van het museum in Sliedrecht. Naar aanleiding van de bestuurlijke keuze van het museum zullen in 2020 mogelijke vervolgstappen worden gezet.	Er is een onderzoek naar de toekomst van het baggermuseum gedaan. De uitkomsten hiervan zijn met het baggermuseum gedeeld. Het te nemen besluit me betrekking tot de toekomst van het Baggermuseum behoort primair toe aan het bestuur van het Nationaal Baggermuseum.

3.1.4 Wat heeft het gekost?

Overzicht baten en lasten van programma Sociaal per thema (x € 1.000)

Programma 1: Sociaal

Thema	Rekening 2019		Begroting 2020		Totale begroting 2020 (1)		Rekening 2020 (2)		Verschil tussen (1) en (2)	
Lasten:										
Cultuurvoorzieningen	N	1.391	N	1.335	N	1.574	N	1.622	N	47
Integraal jeugdbeleid	N	433	N	483	N	498	N	490	V	8
Sport-en recreatievoorzieningen	N	2.229	N	2.060	N	2.087	N	2.161	N	74
Zorg	N	19.392	N	19.337	N	31.191	N	31.426	N	236
Totaal lasten	N	23.445	N	23.214	N	35.350	N	35.700	N	350
Baten:										
Cultuurvoorzieningen	V	353	V	644	V	884	V	567	N	318
Integraal jeugdbeleid		-		-		-	V	34	V	34
Sport-en recreatievoorzieningen	V	1.098	V	860	V	888	V	1.091	V	203
Zorg	V	944	V	1.041	V	7.981	V	7.875	N	107
Totaal baten	V	2.394	V	2.545	V	9.754	V	9.567	N	187
Saldo van baten en lasten	N	21.051	N	20.669	N	25.596	N	26.133	N	536
storting in reserve	N	166	N	165	N	165	N	165		-
onttrekking aan reserve	V	365	V	319	V	819	V	819		-
Gerealiseerd programma resultaat	N	20.852	N	20.515	N	24.942	N	25.479	N	536

Toelichting

Per thema is, in paragraaf 5.3, het verschil toegelicht tussen de begrote (1) en gerealiseerde (2) Lasten en Baten wanneer dat, per Saldo, groter is dan € 25.000.

3.1.5 CUP-gelden

Voor het programma sociaal zijn bij de begroting 2020 extra middelen vrijgemaakt voor de speerpunten. Deze posten zijn integraal onderdeel van de verantwoording op thema niveau (zie paragraaf 5.3). In de onderstaande tabel worden deze posten apart weergegeven.

Overzicht besteding CUP gelden programma sociaal (x €1.000)

Thema	Omschrijving grootboeknummer	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Verschil
Integraal jeugdbeleid	CUP 18-22 extra ambulante jongerenwerker	65	64	1
Sport-en recreatievoorzieningen	CUP, zomerfestival	18	18	0
Sport-en recreatievoorzieningen	CUP 18-22 Nieuwe visie Recreatie.	15	15	0
Sport-en recreatievoorzieningen	CUP 18-22 Stimuleren recreatie aan het water.	15	0	15
Zorg	CUP 18-22 Crisispl. voor kwetsbare inw. Beschikb	25	25	0
Zorg	CUP 18-22 Vergrot takenpakket Soc Team Sliedrecht.	30	30	0
Zorg	CUP 18-22 Notitie Seniorenbeleid.	25	25	0
Totaal		**193**	**176**	**17**

3.1.6 Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Historische Waarde	Meest Recente Waarde Sliedrecht (2020)	Streefwaarde
1a	% van de inwoners doet mee (sociaal)	-	93%	95%
1b	% van de inwoners wil meedoen, maar kan dit niet (sociaal)	-	7%	5%
1c	% van de inwoners weet ondersteuning te vinden als ze deze nodig hebben (sociaal)	-	67%	95%
1d	% van de inwoners dat ondersteuning krijgt (sociaal)	-	12,8%	15%
1e	% van de inwoners dat geen ondersteuning krijgt, maar dit wel zou willen (sociaal)	-	-	5%

Sinds de begroting 2020 werkt Sliedrecht met de voornoemde beleidsindicatoren voor dit programma. Daar waar een historisch verloop van de waarde van de indicator bekend is, is deze opgenomen zodat trends inzichtelijk worden gemaakt.

1a t/m 1b
Meedoen betekent voor Sliedrecht: participeren en mensen ontmoeten door middel van het gebruik van algemene, sociale en sportvoorzieningen. In de P&C documenten is het belangrijk te weten in hoeverre de inwoners van Sliedrecht meedoen en zicht op het aantal personen dat mee wil doen, maar dit niet kan. Dit percentage van 'mee doen' is opgebouwd op basis van deelname aan sportverenigingen, sociale activiteiten, vrijwilligerswerk etc. Arbeidsparticipatie is hierbuiten gelaten omdat deze al bij de verplichte indicatoren is opgenomen.

1c t/m 1e
In Sliedrecht hebben we een breed ondersteuningsaanbod voor alle inwoners van -9 maanden tot 100+ jaar. Dit ondersteuningsaanbod bestaat onder andere uit voorliggende voorzieningen, maatwerkvoorzieningen, specialistische ondersteuning en hulp. En er zijn diverse manieren om toegang tot deze ondersteuning te krijgen. Belangrijk is dat inwoners de weg weten te vinden naar de juiste passende ondersteuning (bekendheid en toegang) en dat elke inwoner - indien nodig - passende ondersteuning krijgt.

3.2 Programma 2 economie, onderwijs en arbeidsmarkt

Reguliere taken

Economie
- Bedrijfsbezoeken en accountmanagement
- Faciliteren bedrijfsleven

Bereikbaarheid
- Blijven(d) investeren in een goed bereikbaar dorp

Onderwijs en arbeidsmarkt
- Zoveel mogelijk mensen aan het werk helpen
- Faciliteren van goed onderwijs voor alle kinderen
- Bestrijden van onderwijsachterstanden
- Organiseren leerlingenvervoer

3.2.1 Inleiding

Sliedrecht staat hoog op de lijst van economisch best presterende gemeenten en wil dit graag behouden en versterken. Het programma economie, onderwijs en arbeidsmarkt zet in op een nauwe samenwerking tussen gemeente, maatschappelijke organisaties en (lokale) ondernemers.

3.2.2 Wat hebben we gedaan?

Economie
Ook vanuit het programma economie is in 2020 vanaf Q2 veel aandacht geweest voor de coronacrisis. Vanuit economisch perspectief betrof dit vooral het informeren en ondersteunen van bedrijven bij het toepassen van de coronamaatregelen en het gebruikmaken van de beschikbare steunmaatregelen. De reguliere loketfunctie via de bedrijvencontactfunctionaris heeft hierin een belangrijke rol gespeeld.

Met de Vereniging Sliedrechtse Ondernemingen (VSO) is in 2020 een intensief traject doorlopen om te komen tot een nieuwe Economische Visie 2021-2030, welke eind 2020 in concept is afgerond en begin 2020 aan de raad zal worden voorgelegd. Hiervoor heeft – ondanks de coronabeperkingen – op diverse manieren participatie plaatsgevonden met Sliedrechtse bedrijven. In 2021 wordt dit voortgezet richting de uitvoering. Daarbij zal ook extra aandacht gegeven worden aan de vitaliteit van bedrijventerreinen, aanvullend op de – ook in 2020 uitgevoerde – activiteiten voor het Keurmerk Veilig Ondernemen.

Ook in 2020 zijn voor de drie winkelgebieden de ondernemersfondsen uitgevoerd, waarbij de samenwerking tussen gemeente en winkeliersverenigingen verder is geïntensiveerd. Met de Ondernemersvereniging Kerkbuurt is zeer intensief samengewerkt bij onder meer de opwaardering van beide pleinen, de inzet van de vastgoedregisseur en de uitvoering van activiteiten – voor zover mogelijk vanwege de coronabeperkingen. Gezamenlijk zijn ook nieuwe afspraken gemaakt voor de inzet van een centrummanager vanaf 2021.
Met de Vereniging Woonboulevard Sliedrecht en de VSO is doorgesproken over de toekomst van de Nijverwaard, wat is geconcretiseerd met de inzet van ROM-D voor mogelijke herstructurering in het gebied, en de koppeling van de Leeghwaterstraat aan het civiele project Parallelweg.
Op het Winklerplein ligt de focus op de vastgoedtransformatie aldaar.

Ten slotte heeft Sliedrecht in 2020 vanuit het programma economie ook zeer actief deelgenomen aan de regionale agenda. Sliedrecht heeft ook 2020 de secretaris van het MKB-katalysatorfonds Drechtsteden geleverd en heeft van daaruit een actieve rol gehad bij de verdere uitwerking van de regionale innovatieagenda. Daarnaast is Sliedrecht actief betrokken geweest bij voorbereidingen voor een nieuwe regionale bedrijventerreinenvisie, op te leveren in 2021.

Vastgoed

In het tweede kwartaal van 2020 is er een projectopdracht opgesteld voor de opdracht om de locatie Groen van Prinsterer om te vormen tot een groene parkachtige omgeving. Voordat een start werd gemaakt met de uitvoering van de projectopdracht zijn er twee initiatieven binnengekomen. Op 22 september 2020 heeft het college besloten om medewerking te verlenen aan het initiatief van de huidige huurder LEEF!. Met LEEF! wordt het traject opgestart om de haalbaarheid van het plan te onderzoeken. Het college maakt een definitieve keuze op basis van de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek, getoetst aan de te stellen financiële voorwaarden, de voorwaarde van vergroening en het gewenste tijdpad in realisatie.

3.2.3 Speerpunten

6. Economie		
Wat willen we bereiken?		
We zorgen, onder meer op basis van de economische agenda, dat Sliedrecht een aantrekkelijke en kansrijke locatie is voor maritieme en industriële bedrijven.		
Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
De koopstromen in Sliedrecht zijn in kaart gebracht inclusief de winkelbehoeften van bewoners en bedrijven. (Planning 2021)	• In 2020 zal het onderzoek worden opgestart en deels uitgevoerd.	Conform de planning in het CUP 2018-22 zal het koopstromenonderzoek in 2021 worden uitgevoerd; eind 2020 zijn hiervoor de voorbereidingen getroffen.
Samen met ondernemers(verenigingen) is - onder meer via het traject De Nieuwe Winkelstraat - de bekendheid, uitstraling, invulling en aantrekkelijkheid van de Kerkbuurt, het BW-plein en de Woonboulevard zichtbaar verbeterd. (Doorlopend naar 2022).	• Voortzetting van activiteiten door en met ondernemers via o.m. het traject De Nieuwe Winkelstraat. • Inzet van de opbrengsten van de reclamebelasting via de ondernemersfondsen voor de Kerkbuurt, het BW-plein en de Woonboulevard.	In 2020 is op de Kerkbuurt succesvol ingezet op verdere versterking van het winkelgebied, door inzet van de samenwerking met winkeliers, een vastgoedregisseur, opwaardering van beide pleinen en uitvoering van de subsidieregeling. Op het Winklerplein concentreren de ondernemers zich op de vastgoedtransformatie. Op de Woonboulevard zijn de gesprekken met ondernemers geconcretiseerd met de inzet van ROM-D en verkenningen voor de opwaardering van de Leeghwaterstraat in combinatie met de Parallelweg. In elk van de drie winkelgebieden is door de winkeliersverenigingen de ondernemersfondsen ingezet voor promotie.
Er is extra externe capaciteit ingezet op het aantrekken van nieuwe winkels, waarbij we ook mogelijkheden creëren voor winkels om zich in Sliedrecht te vestigen. (Doorlopend naar 2022).	• Inzet van capaciteit op het aantrekken van nieuwe winkels voor met name de Kerkbuurt en de Woonboulevard. • Inzet op het creëren van mogelijkheden voor winkels om zich te vestigen in Sliedrecht, in samenhang met de bovengenoemde versterking van de winkelgebieden.	Het aantrekken van nieuwe winkels is daar relevant waar leegstand is, dus op dit moment op de Kerkbuurt. In 2020 is hiervoor een vastgoedregisseur ingezet, samen met het Kadaster, wat een zichtbaar effect heeft gehad in de aanpak van incourante panden en de (her)vestiging van winkels in het kernwinkelgebied.

Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
Onze inwoners worden ondersteund om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen door het zichtbaar maken van sociale en technische zorginnovaties (bijv. via een zorgwinkel) die we samen met partners in het dorp inzetten. (Doorlopend naar 2020).	• Voortzetting van de samenwerking met partners t.b.v. sociale en technische zorginnovaties. • Organiseren Zorgroute. • Voortzetting pilot Preventie door monitoring.	Er heeft periodiek bestuurlijk overleg plaatsgevonden om de mogelijkheden voor de inzet van sociale technische zorginnovaties te bespreken. De zorgroute heeft vanwege de coronacrisis niet kunnen plaatsvinden. Zoals in 2020 gemeld in een CIB is het vanwege een bedrijfsovername niet mogelijk gebleken om het benodigde systeem voor de pilot Preventie door monitoring te ontwikkelen. Hierdoor is de pilot uiteindelijk niet gestart.
De marketingcampagne is uitgevoerd en er is jaarlijks over de voortgang gerapporteerd. (Doorlopend naar 2022).	• De marketingactiviteiten worden uitgevoerd o.b.v. de campagne zoals uitgewerkt in 2019 Q3. • De raad wordt geïnformeerd over de marketingactiviteiten.	Het faciliteren van de winkelgebieden in de promotie van Sliedrecht heeft plaatsgevonden in combinatie met de uitvoering van de ondernemersfondsen. In 2020 zijn ook de vlaggenparades bij de invalswegen weer in gebruik genomen voor promotie van Sliedrecht, vooral middels het promoten van lokale activiteiten en evenementen. De raad is hierover uitgebreider per CIB geïnformeerd.

7. Onderwijs

Wat willen we bereiken?

We borgen een kwalitatief goed onderwijsklimaat in Sliedrecht.

Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
Een toekomstvisie voor het onderwijs in Sliedrecht. Planning: 2020	• Door middel van een startbijeenkomst maken we samen met onze onderwijspartners een begin met het opstellen van een toekomstvisie.	Het opstellen van een (toekomst)visie is een verantwoordelijkheid / bevoegdheid van het onderwijs. De gemeente neemt hierin een faciliterend rol. Er is een concept dat besproken moet worden met het onderwijs. Vanwege corona en de extra druk die dit met zich meebrengt voor het onderwijs heeft dit traject enige vertraging opgelopen.

	• Gemeenteraad informeren over de toekomstvisie van het onderwijs.	De door het onderwijs geaccordeerde visie zal ter kennisname aan de gemeenteraad worden aangeboden.
Kinderen kunnen in Sliedrecht middelbaar beroepsonderwijs volgen en het lokale bedrijfsleven is hierbij betrokken. <u>Planning 2020</u>	• In kaart en onder de aandacht brengen van het huidige aanbod. • Waar nodig de samenwerking en verbinding tussen betrokken partijen stimuleren en versterken.	In de reguliere overleggen met het onderwijs en andere relevante partners wordt aandacht besteed aan communicatie, samenwerking en onderlinge verbinding.
Er is meer ondersteuningsaanbod beschikbaar om laaggeletterdheid terug te dringen. <u>Planning: 2020</u>	• Behouden van het huidige aanbod aan ondersteuningsmogelijkheden en taalfaciliteiten. • Inzet van Boekstart in de kinderopvang.	Er loopt een aanbesteding ten behoeve van het contracteren van aanbieders. In het bestek is aandacht gevraagd voor de vindbaarheid en overzichtelijkheid van de activiteiten en wordt samenwerking verwacht van de aanbieders onderling. Boekstart is ingezet in de kinderopvang.

Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
Het gebruik van schoolgebouwen en speelplaatsen wordt beter benut buiten schooltijden.	• Dit aspect wordt betrokken bij de uitrol van het Integraal Huisvestingsplan, waaronder het uit te voeren haalbaarheidsonderzoek in het kader van de vernieuwing van De Wilgen en Prins Willem Alexanderschool aan de Valkweg. • Daarnaast wordt in de periodieke overleggen met het onderwijs aandacht aan dit onderwerp besteed.	In de reguliere overleggen met het onderwijs wordt aandacht besteed aan dit onderwerp.

8. Gemeentelijk vastgoed

Wat willen we bereiken?

We beschikken over een recent besluit over het Integraal Accommodatieplan (IAP). We brengen dit plan in uitvoering, maar focussen op de huisvesting van de gemeentelijke organisatie en de raad.

Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
De locatie van de Groen van Prinstererschool is omgevormd tot een groene, parkachtige omgeving. Planning: 2020	• Er is krediet aangevraagd bij de raad voor de voorbereiding en uitvoering van deze locatie. • De Groen van Prinstererschool is gesloopt. • Er is een inrichtingsplan opgesteld. • De locatie is omgevormd tot een groene parkachtige omgeving.	In september 2020 heeft het college besloten om medewerking te verlenen aan het initiatief van de huidige huurder LEEF!. Met LEEF! wordt het traject opgestart om de haalbaarheid van het plan te onderzoeken. Het college maakt een definitieve keuze op basis van de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek, getoetst aan de te stellen financiële voorwaarden, de voorwaarde van vergroening en het gewenste tijdpad in realisatie. In afwachting van het door de raad gewenste gesprek met het college over de kaders is de ontwikkeling met Leef! ultimo 2020 'on hold' gezet.
Er is geïnvesteerd in de buitenzijde van het pand Elektra en de directe omgeving om de uitstraling te verbeteren. Planning: 2020	• Uitvoeren van het plan van aanpak t.b.v. uitgesteld onderhoud en verduurzamen. • Afbakening projectgebied. • In overleg met omwonenden ontwikkelen wij een plan. • Aanbesteding.	In 2020 is de planvorming voorbereid op basis waarvan een raadsvoorstel aan de raad is voorgelegd in Q1 van 2021.

Er is geïnvesteerd in het pand Elektra zodat het pand meervoudig gebruikt en multifunctioneel ingezet kan worden. Planning: 2020	• Samen met de huidige huurder en beoogde gebruikers zal een programma van eisen worden opgesteld. • De accommodatie zal conform het programma van eisen worden aangepast om het multifunctioneel gebruik mogelijk te maken.	In 2020 is de planvorming voorbereid op basis waarvan een raadsvoorstel aan de raad is voorgelegd in Q1 van 2021.

3.2.4 Wat heeft het gekost?

Overzicht baten en lasten van programma Economie, arbeidsmarkt en onderwijs per thema
(x € 1.000)

Thema	Rekening 2019		Begroting 2020		Totale begroting 2020 (1)		Rekening 2020 (2)		Verschil tussen (1) en (2)	
Lasten:										
Opgroeien en onderwijs	N	2.762	N	2.328	N	2.643	N	2.420	V	223
Verkeer- en vervoersbeleid	N	382	N	481	N	560	N	503	V	56
Inkomen	N	7.405	N	7.640	N	3.084	N	1.189	V	1.895
Werk en ondernemerschap	N	4.120	N	4.288	N	919	N	760	V	160
Expl. Bouwgronden woonwijken	N	3.283	N	3.580	N	3.388	N	1.330	V	2.058
Totaal lasten	N	17.953	N	18.317	N	10.593	N	6.202	V	4.392
Baten:										
Opgroeien en onderwijs	V	664	V	334	V	634	V	470	N	164
Verkeer- en vervoersbeleid	V	91	V	91	V	95	V	93	N	2
Inkomen	V	6.510	V	6.739	V	3.043	V	1.146	N	1.897
Werk en ondernemerschap	V	249	V	425	V	223	V	322	V	98
Expl. Bouwgronden woonwijken	V	2.176	V	3.339	V	3.170	V	1.123	N	2.047
Totaal baten	V	9.690	V	10.928	V	7.165	V	3.154	N	4.011
Saldo van baten en lasten	N	8.263	N	7.389	N	3.428	N	3.048	V	380
storting in reserve	N	410	N	445	N	445	N	523	N	77
onttrekking aan reserve	V	229	V	886	V	944	V	617	N	327
Gerealiseerd programma resultaat	N	8.444	N	6.948	N	2.930	N	2.954	N	24

Toelichting
Per thema is, in paragraaf 5.3, het verschil toegelicht tussen de begrote (1) en gerealiseerde (2) Lasten en Baten wanneer dat, per Saldo, groter is dan € 25.000.

3.2.5 CUP-gelden

Voor het programma economie, arbeidsmarkt en onderwijs zijn bij de begroting 2020 extra middelen vrijgemaakt voor de speerpunten. Deze posten zijn integraal onderdeel van de verantwoording op thema niveau (zie paragraaf 5.3). In de onderstaande tabel worden deze posten apart weergegeven.

Overzicht besteding CUP gelden programma Economie, arbeidsmarkt en onderwijs (x €1.000)

Thema	Omschrijving grootboeknummer	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Verschil
Opgroeien en onderwijs	CUP 18-22 Parkachtige omgev G van Prinstererschool	7	0	7
Opgroeien en onderwijs	CUP 18-22 Ontwikkeling Techniek- en zorgroute	7	0	7
Werk en ondernemerschap	CUP, ontplooien initiatieven lokale economie	26	0	26
Werk en ondernemerschap	CUP 18-22 Aantrekkelijkheid winkelcentra verbeter	113	114	-1
Werk en ondernemerschap	CUP 18-22 Cap inzet aantrekken van nw winkels etc.	30	38	-8
Werk en ondernemerschap	CUP 18-22 Marketingcamp Sliedrecht beter op Kaart	0	23	-23
Werk en ondernemerschap	CUP 18-22 Minimaal één kunstwerk aan de rivier.	0	11	-11
Totaal		**183**	**186**	**-3**

3.2.6 Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Historische Waarde	Meest Recente Waarde Sliedrecht	Streefwaarde
2a	Leegstand in % van winkelvloeroppervlakte (economie)	7 (2018	6,6 (2019)	< 7 in 2020
2b	Leegstand in % van het aantal verkooppunten (economie)	11 (2018)	11 (2018)	< 10 in 2020
2c	% van de inwoners dat een startkwalificatie heeft (onderwijs en arbeidsmarkt)	-	-	60%
2d	% van de inwoners dat zich inzet om zichzelf te ontwikkelen (onderwijs en arbeidsmarkt)	-	-	40%

Sinds de begroting 2020 werkt Sliedrecht met de voornoemde beleidsindicatoren voor dit programma. Daar waar een historisch verloop van de waarde van de indicator bekend is, is deze opgenomen zodat trends inzichtelijk worden gemaakt.

2a t/m 2b
Sterke winkelgebieden worden gemeten aan de hand van de leegstand als percentage van het winkelvloeroppervlakte en als percentage van het aantal verkooppunten. Beide cijfers hebben verband met elkaar, daarom zijn hier twee indicatoren gepresenteerd. Het streven was om de leegstand te maximeren op 7% in 2020 en minder dan 10% leegstand te hebben in het aantal verkooppunten.

2c t/m 2d
Jeugd & onderwijs zijn beleidsvelden die zich (groten)deels richten op de ontwikkeling van jeugdigen. Daarnaast zijn er ook diverse (Rijks)regelingen voor de taalontwikkeling van bijvoorbeeld statushouders, werkzoekenden en laaggeletterden. Door bovenstaande indicatoren op te nemen, wordt inzicht verkregen in hoeverre inwoners zich ontwikkelen. Daarnaast geeft het percentage startkwalificatie inzicht in het perspectief van onze inwoners op (arbeids)participatie in de samenleving. Zoals is opgenomen begroting 2021 wordt in 2021 een eerste waarde voor deze indicatoren gemeten.

3.3 Programma 3 ruimte

Reguliere taken

Wonen
- Zorgen voor een passende woningvoorraad

Verkeer en Mobiliteit
- Uitvoeren van de korte termijn maatregelen uit de verkeers- en mobiliteitsvisie

Herstructurering en revitalisering woon- en werkgebieden
- Actualiseren van bestemmingsplannen/doorlopen van ruimtelijke procedures
- Beoordelen en afhandelen vergunningsaanvragen (deels programma 4)

Duurzaamheid
- Samenwerken aan behalen klimaatdoelstellingen

Buitenruimte
- Efficiënt beheren van de openbare ruimte

Omgevingswet
- Voorbereidingen treffen t.b.v. de invoering van de Omgevingswet.

Milieu
- Borgen wettelijke eisen voor luchtkwaliteit, geluid etc.

3.3.1 Inleiding

Programma 3 omvat alle producten van de gemeente Sliedrecht op het gebied van bouwen, wonen en de daarbij behorende leefomgeving, zoals het maken van bestemmingsplannen en meldingen in de buitenruimte. In dit programma houden we als gemeente zelf de regie, maar we maken veel gebruik van de markt en/of de samenwerking in de Drechtsteden. Belangrijk onderdeel voor 2020 zal het opstellen van een omgevingsvisie zijn.

3.3.2 Wat hebben we gedaan?

Wonen en bouwen

Eind 2020 zijn nieuwe prestatieafspraken gemaakt met de woningcorporatie voor de jaren 2021 en 2022 in de vorm van ontwikkelafspraken. De uitwerking moet voor 2022 vorm hebben gekregen. Verder zijn wij gesprekken begonnen met ontwikkelaars om de ambities verder in te vullen. In paragraaf 4.8 wordt beschreven welke woningbouwprojecten onder andere zijn opgepakt.

Uitkoopregeling woningen onder hoogspanningsleidingen

Op 1 januari 2017 is de uitkoopregeling gestart. In Sliedrecht komen 24 woningen, waarvan 19 aan de Baanhoek en 5 aan de Rivierdijk, in aanmerking voor de uitkoopregeling. Van deze 24 woningen zijn eind 2020 11 woningen aangekocht en notarieel overgedragen. Eind 2020 is verder over de aan- en verkoop van 1 woning overeenstemming bereikt. De notariële levering van deze woning wordt in de loop van 2021 voorzien.

Voor de overige woningen wordt (nog) geen gebruik gemaakt van de regeling. De uitkoopregeling loopt nog tot en met 31 december 2021. Woningeigenaren kunnen zich nog tot 1 juli 2021 melden bij de gemeente voor de uitkoopregeling.

Verkeer en mobiliteit

In 2020 zijn de kortetermijnmaatregelen uit het Verkeers- en Mobiliteitsplan 2017-2040 verder uitgewerkt en gerealiseerd.

- Op de Rembrandtlaan bij de Voetgangersoversteekplaats (VOP) bij de Lijsterweg is een LED-attentiepaal geïnstalleerd om vooral basisschoolleerlingen veilig over te laten steken op weg naar school en huis.
- Diverse 30-kilometerwegen zijn waar mogelijk fysiek ingericht (rekening houdend met de hulpdiensten) zoals Baanhoek en Molendijk-West.
- Er is meegelift met de werkzaamheden in het kader van het warmtenet en komen de Vogelbuurt-noord en –zuid.
- In de Frans Halstraat en Hobbemastraat zijn snelheid remmende maatregelen getroffen.
- Het Middenveer is opnieuw ingericht als woonerf met aanvullende bebording.

Een belangrijke verkeersverbinding waar (onder andere) aan is gewerkt, is de Craijensteijn. De bestemmingsplanprocedure zal in Q1 2021 worden afgerond en dan zal gestart worden met de werkzaamheden.

Er is in 2020 gestart met onderzoek naar:

- Fietsveiligheid op gebiedsontsluitingswegen (50 km wegen).
- Mogelijke alternatieve ontsluitingsvarianten van Baanhoek-West.
- De routering van vrachtverkeer in Sliedrecht.

In 2021 zal het college en de raad over de uitkomsten geïnformeerd worden.

Er heeft een 'Evaluatie Openbaar Vervoer concessie Drechtsteden-Molenlanden-Gorinchem (DMG)' plaats gevonden. We zien dat (voor de Coronacrisis) het aantal gebruikers en de tevredenheid bij reizigers stijgt. Daarnaast heeft de gemeente Sliedrecht zich met succes hard gemaakt om de waterbushalte te behouden.

De gemeenten Alblasserdam, Papendrecht, Sliedrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Molenlanden en Gorinchem hebben (meervoudig lokaal) een onderzoek laten uitvoeren naar de huidige situatie van het sluipverkeer rondom de A15 in het kader van de MIRT-verkenning A15. In de MIRT-verkenning is duidelijk dat men de A15 wil gaan verbreden (er zijn twee varianten). In 2021 wordt gestart met een vervolgonderzoek waarin het effect van deze varianten op het (sluip)verkeer op het onderliggend wegennet centraal staat.

Herstructurering en revitalisering woon- en werkgebieden

In 2020 is gewerkt aan de voorbereiding op de komst van de Omgevingswet. Daarnaast is het bestemmingsplan voor de herontwikkeling van de Wilhelminastraat 75 vastgesteld. Ook is het bestemmingsplan Fietspad Craijensteijn en de Geluidzone Rivierdijk in procedure gebracht. Verder is er op diverse kleine(re) plannen geadviseerd waaronder een aantal plannen aan de Baanhoek en de Sopraanweg.

Duurzaamheid

Net als in 2019 lag de focus bij de uitvoering van de Duurzaamheidsagenda 2018-2022 op de thema's energie en klimaatbestendig dorp. Voor het thema energie lag het zwaartepunt in het opstellen van de Concept Regionale Energiestrategie Drechtsteden (RES). Daarnaast is in 2020 Sliedrecht als eerste gemeente in Drechtsteden gestart met het opstellen van de Transitievisie Warmte 1.0. Daarin wordt uitgewerkt hoe Sliedrecht in 2050 'aardgasvrij' kan zijn.

In Sliedrecht is naast deze planvorming de uitvoering van acties het afgelopen jaar ter hand genomen. In het Sliedrecht-Oost zijn energiescans voor verschillende typen woningen uitgevoerd. Hiermee is nauwkeurig bepaald welke energiebesparende mogelijkheden er zijn voor deze huizen, wat daarvan de kosten zijn en welke warmteoplossing daarmee binnen bereik komt.

Aanvullend op de proeftuin hebben de regionale woningcorporaties in samenwerking met HVC een bijdrage ontvangen vanuit de regeling Subsidie Aardgasvrije Huurwoningen (SAH). Voor Tablis Wonen betreft dit ruim 1900 woningen in Sliedrecht. Niet alleen de aansluiting op het warmtenet wordt hiermee gerealiseerd, maar ook allerlei energiebesparende en comfort verhogende maatregelen worden meegenomen.

In het kader van klimaatadaptatie zijn we bezig met het traject om te komen tot een uitvoerings- en investeringsagenda. Binnen dit traject is in november 2020 de klimaatstresstest afgerond, nu zijn we bezig met de vervolgstappen. Op regionaal niveau zijn we aangehaakt bij het traject om tot de Regionale Adaptatiestrategie (RAS) te komen, ook daarvan is het resultaat een uitvoerings- en investeringsagenda.

Voor klimaatadaptatie hebben inwoners in 2020 kunnen meedenken over aan te planten bomen en hebben we vanuit het Actieplan Operatie Steenbreek met een regentonnen en groene daken actie inwoners gestimuleerd om bij te dragen aan klimaatadaptatie.

Voor energiebesparing hebben we met het inzetten van RRE-subsidie inwoners gestimuleerd. Via het Energieloket konden inwoners in 2020 meedoen aan verschillende activiteiten. We hebben een collectieve inkoopactie zonnepanelen georganiseerd, inwoners konden een voucher bemachtigen voor energiebesparende maatregelen en met buurtacties specifieke informatie krijgen over welke maatregelen toepasbaar zijn op hun woning. Voor ondernemers is er onafhankelijk advies beschikbaar in de vorm van een 'Helpdesk zonnepanelen Sliedrecht'. Omgevingsdienst OZHZ informeert bedrijven over verplichte en mogelijke energiebesparende maatregelen.

Voor communicatie en participatie gebruiken we verschillende kanalen. Belangrijk is onze maandelijkse dubbele pagina over duurzaamheid in Het Kompas. Participatie in de energietransitie stimuleren we met bijeenkomsten, via de (online)media en het platform denkmee.energiedrechtsteden.nl.

Milieu

Ook in 2020 is zowel ambtelijk als bestuurlijk samengewerkt met de gemeenten Dordrecht en Papendrecht op het complexe dossier Chemours/Dupont/DOW. Dat betrof niet alleen advisering over de lopende procedures voor de revisievergunningen en tussentijdse wijzigingsvergunningen voor de bedrijven maar ook de in gang gezette procedure voor aansprakelijkstelling van DuPont en Chemours in verband met geleden schade door vervuiling van de bodem als gevolg van de uitstoot van PFOA. Dit laatste ook in samenwerking met de gemeente Molenlanden. Wij verwachten dat de provincie de procedures voor de revisievergunningen in de loop van 2021 zal afronden. In de beoordeling van de besluiten zal onze focus vooral liggen op externe veiligheid en bij de te behalen emissiereductie van de zeer zorgwekkende stoffen, waaronder GenX, en vluchtige organische stoffen

Chemours dient een reductie van 99% te realiseren t.a.v. de uitstoot van GenX. De laatste vergunning die dit borgt is in 2020 door de DCMR afgegeven. Chemours heeft hier echter beroep tegen aangetekend i.v.m. enkele technische voorschriften (de reductie zelf staat niet ter discussie). Deze zaak loopt nog.

In september 2020 heeft de EFSA haar opinie gepubliceerd waarin zij de gezondheidskundige grenswaarden van diverse PFAS (waaronder PFOA) aanscherpt. Inmiddels is duidelijk geworden dat het RIVM meegaat met deze aanscherping en dit verder gaat vertalen naar grenswaarden die we in Nederland moeten gaan hanteren. De samenwerkende gemeenten hebben aan het RIVM gevraagd te bekijken wat deze aanscherping betekent voor de conclusies en adviezen van eerdere onderzoeken die op dit dossier in onze regio zijn uitgevoerd.

De preventieve toets op bij de OZHZ ingediende meldingen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit voor toepassing van partijen grond binnen de gemeente is ook in 2020 voortgezet en functioneert naar tevredenheid. Hiermee wordt de vinger aan de pols gehouden op de transporten met grond die binnen de gemeente plaatsvinden. Ook in 2021 zal daarmee worden doorgegaan.

De gemeente wil meer mogelijkheden hebben om grond en bagger die vrijkomt bij uitvoering van bouw- en infraprojecten tijdelijk te kunnen opslaan in afwachting van hergebruik of verwerking elders. In 2020 is daarom gestart met een vergunningprocedure om meer verschillende kwaliteiten grond op het bestaande grond- en baggerdepot in De Driehoek te kunnen opslaan. Ook niet toepasbare grond met een vastgesteld maximum aan PFOA zal dan onder bodem beschermende condities voor een maximumduur van 3 jaar kunnen worden opgeslagen in afwachting van nieuwe verwerkingsmogelijkheden of opslag elders. De verwachting is dat in de 2e helft van 2021 de vergunningprocedure zal zijn afgerond. Ondertussen zal worden gestart met de herinrichting van het depot.

Buitenruimte

In 2020 is gewerkt aan het onderhoud van de openbare ruimte conform de afgesproken beeldkwaliteit voor het groen en de straatreiniging. Er zijn extra bomen geplant om de afgesproken 10% meer bomen in Sliedrecht in 2022 te kunnen realiseren. Ook is aandacht besteed aan de biodiversiteit.

De middenbermen van de hoofdwegen zijn verder vergroend. In Baanhoek-West is samen met bewoners gewerkt aan een plan om de wijk te vergroenen. De wensen en ideeën zijn voor twee plantvakken uitgewerkt.

Er is gewerkt aan de herziening van het Groenbeleidsplan, wat in 2021 ter besluitvorming zal worden aangeboden aan de raad.

De hondenpoepzuiger is ingezet om de overlast door hondenuitwerpselen terug te dringen. De hondenuitrenplekken verspreid over de gemeente zijn opgeknapt.

Het afvalbeleidsplan is herzien en in een opiniërende vergadering besproken in de raad. Hierin werd het omgekeerd inzamelen geëvalueerd en de verbetermogelijkheden voor afvalscheiding aangegeven conform de doelstellingen van VANG (Van Afval Naar Grondstof). Het afvalbeleid vraagt om verdere doordenking in 2021.

In 2020 zijn een aantal speelplekken in de buurten de Weren, de Hoven en de Nijverwaard opgeknapt en omgevormd tot uitdagende speel-, sport- en ontmoetingsplekken en is gestart met de inspraak voor de inrichting van de speelplaatsen in de Staatsliedenbuurt.

In 2020 werd door de inwoners goed gebruik gemaakt van de Fixi-app, waarmee adequaat kon worden ingespeeld op de meldingen voor de buitenruimte.

Omgevingswet

De invoering van de omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2022. Ondertussen is de gemeentelijke organisatie bezig zich hiervoor klaar te maken. Er wordt gewerkt aan de omgevingsvisie die in 2021 wordt voorgelegd aan de raad ter besluitvorming. Hierin worden de Sliedrechtse ambities voor de toekomst vastgelegd. In dat verlengde wordt nagedacht over het spoorboekje dat toewerkt naar compleet omgevingsplan in 2029 waarin de juridische kaders hiervoor worden vastgelegd. In regionaal verband is en wordt toegewerkt naar een goede implementatie van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Voor het verlenen van een omgevingsvergunning wordt een andere manier van werken gevraagd, is een participatieleidraad opgesteld en wijzigen ook de afspraken tussen de verschillende ketenpartners zoals OZHZ, VRZHZ en de GGD. De gemeentelijke organisatie is hiermee in 2020 al begonnen met het proefdraaien en experimenteren door te werken met intaketafels en omgevingstafels. De aankomende jaren wordt stevig doorgepakt op de doorontwikkeling van de diverse onderdelen van de omgevingswet binnen de gemeente Sliedrecht.

3.3.3 Speerpunten

9. Wonen		
Wat willen we bereiken?		
De regionaal vastgestelde woonvisie maken we lokaal passend voor Sliedrecht.		
Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
Een aanpassing van het woonruimteverdeelsysteem is in de regio bespreekbaar gemaakt.	• Verkennen hoe wij de woningtoewijzing voor ons zien en hoe we dit binnen het huidige systeem een plek kunnen geven. • We gaan regionaal het gesprek aan over een aanpassing van het woonruimteverdeelsysteem en de mogelijke opties.	De uitvoering van de voorrangsregeling is overgegaan van de corporaties naar de gemeente. De uitvoering vindt plaats via de gemeente Dordrecht. Dit is regionaal afgestemd.
De behoefte van het aantal woningen in Sliedrecht is in een brede discussie voor de langere termijn inzichtelijk gemaakt.	• In het kader van de omgevingsvisie zullen we een update maken van de cijfers van het Rigo woononderzoek, dat de basis is van de vastgestelde woonvisie op 9 oktober 2019.	Eind 2020 heeft bureau RIGO een update opgeleverd van een woningmarktonderzoek uit 2016. Dit is aangeboden aan de raad. . Daarnaast is de koers 2030 vastgesteld waarin nadrukkelijk aandacht is voor groei en ontwikkeling voor de langere termijn.
Er is een samenwerking gestart met andere partijen om Sliedrecht stedenbouwkundig te versterken met behoud van de economische en ruimtelijke kwaliteiten. (doorlopend naar 2022)	• Op basis van een nota van uitgangspunten wordt gestart met de Omgevingsvisie. Participatie met de omgeving is daarin essentieel. • Vaststelling Omgevingsvisie door de raad.	Door corona is het traject van de omgevingsvisie gaan schuiven. Dit is de basis voor een stedenbouwkundige versterking, waardoor dit traject ook tot een vertraging leidt. Er zijn wel intensieve gesprekken gestart met de markt en Tablis. Verwachting is dat we halverwege 2021 tot afspraken kunnen komen.
Net zoals voor de Vogelbuurt-Noord, is jaarlijks een leefbaarheidsmonitor beschikbaar voor heel Sliedrecht. (doorlopend naar 2022)	• Opzetten en verlenen opdracht voor maken leefbaarheids-monitor. • Uitvoeren leefbaarheidsmonitor. • Informeren raad over de resultaten.	Er is een monitor gemaakt in de vorm van een overzicht van het aantal overlastmeldingen. Verder is gestart met een casusoverleg woonoverlast, waarin de meest prangende overlastzaken aan de orde komen tussen gemeente, politie, woningcorporatie en de begeleidingsinstanties. De

		gemeente coördineert dit overleg.
Per buurt zijn, op basis van de uitkomsten van de leefbaarheidsmonitor, waar nodig passende maatregelen genomen. (doorlopend naar 2022)	• We stellen op basis van de jaarlijkse leefbaarheidsmonitor – indien nodig - per buurt of wijk én in samenwerking met relevante partijen, passende maatregelen op.	Er vindt op reguliere basis overleg plaats met relevante partijen voor het nemen van passende maatregelen.
Er is een gebied aangewezen waar "Tiny Houses" kunnen worden geplaatst. Planning 2020	• Er is onderzoek gedaan naar verschillende mogelijkheden van locaties. Op basis van objectieve criteria komt een voorstel naar de raad wat de meest passende locatie is.	De gemeente heeft een intern verkennend onderzoek gedaan naar mogelijke locaties. De gemeente beschouwt het initieren van deze ontwikkeling als iets van de markt. Daarbij beschouwen we onderzoek naar draagvlak en participatie met de omgeving als essentieel.

10. Mobiliteit

Wat willen we bereiken?

De bereikbaarheid van Sliedrecht en de doorstroming van het verkeer binnen Sliedrecht is verbeterd. Ook is de fietsveiligheid vergroot.

Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
De fietsverbinding tussen het station richting centrum (parallel aan de Stationsweg) is veiliger en duidelijker. (doorlopend naar 2022)	• Besluitvorming in raad over opzet project en het benodigde krediet. • Eerste aanpassingen aan de route. • Afronding project.	Project is opgestart. Besluitvorming in raad over opzet project en het benodigde krediet volgt in 2021. Het Achterom (2e deel van deze fietsverbinding) heeft een sterke relatie met de herinrichting van de begraafplaats.
30-kilometerwegen zijn waar mogelijk fysiek ingericht rekening houdend met de hulpdiensten. (doorlopend naar 2022)	• In combinatie met de integrale meerjaren operationele planning (IMJOP) wordt de weginrichting in de Vogelbuurt, Baanhoek, Jacob Catsstraat Zuid, Oost/ Molendijk West en Professorenbuurt afgestemd op de snelheidslimiet.	De Baanhoek is heringericht. Daarbij is onder andere asfalt vervangen door klinkerbestrating. De Molendijk West is opgeknapt. De Vogelbuurt wordt meegenomen in combinatie met de aanleg van het warmtenet HVC. Dit wordt in 2021 afgerond. De planning voor de Professorenbuurt is

		doorgeschoven naar op zijn vroegst eind 2021 in verband met de aanleg van het warmtenet.
De wensen tot aanpassing in de huidige Qbuzz-concessie - waaronder de plaats van de haltes en de frequenties van de buslijnen – zijn jaarlijks geagendeerd bij de raad. (Doorlopend naar 2022)	• Inventarisatie informatie m.b.t. gebruik haltes/lijnen en de wensen van de gebruikers/stakeholders. • Agenderen bij gemeenteraad.	Vanwege de Corona heeft dit niet plaats gevonden. De bussen hebben in een uitgeklede dienstregeling gereden.
Er is een veilige fietsroute langs de Craijensteijn gerealiseerd.	• Aanbesteding. • Start werkzaamheden.	De bestemmingsplanprocedure is afgerond en deze ligt ter besluitvorming in q1 2021 voor bij de raad. Aanbesteding is eind 2020 gestart en zal in Q1 2021 worden gegund. De start van de werkzaamheden staan gepland voor Q2 2021 door het voorbelasten van het fietspad.
In samenwerking met Stroomlijn zijn nieuwe laagdrempelige vormen van openbaar vervoer ontwikkeld.	• Verkennende gesprekken met Stroomlijn en mogelijke andere partners zijn gestart in 2019 en afhankelijk van de uitkomsten in 2020 geconcretiseerd.	Opdracht is verstrekt voor onderzoek *"Haalbaarheidsplan Duurzame bedrijfsterreinen Sliedrecht".* Dit onderzoek vindt in Q1 2021 plaats.
De doorstroming op de Parallelweg tussen de A15 en de Stationsweg is verbeterd.	• Schetsontwerp maken en afstemmen met stakeholders. • Aanvraag uitvoeringskrediet.	Er is een schetsontwerp gemaakt van Parallelweg i.c.m. fietspad Leeghwaterstraat. In 2021 gaat Megaborn dit verder stedenbouwkundig en verkeerkundig uitwerken. Dit moet resulteren in kredietaanvraag richting raad.

11. Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

We brengen onze inwoners en bedrijven (verder) in beweging en geven hiervoor jaarlijks diverse impulsen. Ook zetten we duurzaamheid binnen de gemeente stevig op de agenda.

Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
Bij ieder project is de afweging gemaakt op welke manier duurzaamheid een plaats kan krijgen. Deze afweging wordt opgenomen in college- en raadsvoorstellen. (Doorlopend naar 2022)	• Bij elk college- en raadsvoorstel voegen wij duurzaamheidsaspecten of afwegingen met betrekking tot duurzaamheid toe zodat een gedegen besluit genomen kan worden.	Duurzaamheid is onderdeel van het 'format' van college- en raadsvoorstellen (kopje 'duurzaamheid'). Duurzaamheid is en wordt vroegtijdig meegenomen in Omgevingsvisie en ruimtelijke projecten ('omgevingstafels')
Door middel van (wijk)gerichte communicatie zijn inwoners en bedrijven gestimuleerd hun woning en panden te verduurzamen. Planning: 2020-2022	• Het Regionaal Energieloket Sliedrecht breed onder de aandacht brengen bij onze inwoners (hiermee bieden we handelingsperspectief). • Informatiebijeenkomst(en) voor inwoners organiseren waarin we handelingsperspectief bieden in combinatie met financieringsmogelijkheden. • Gerichte bijdrage(s) leveren aan netwerkbijeenkomsten georganiseerd voor en door ondernemers.	In het kader van de landelijke Regeling Reductie Energieverbruik heeft het Regionaal Energieloket 3 wijkgerichte adviesacties uitgevoerd (Stationsweg, Buitenuitbreiding-Oost en De Weren). Daarnaast werd een gemeentebrede collectieve inkoopactie voor zonnepanelen georganiseerd. In Sliedrecht-Oost werden in het kader van het project Sliedrecht-Oost Aardgasvrij 9 uitgebreide woningscans uitgevoerd, om inzicht te krijgen in de maatregelen en kosten die nodig zijn om de woningen in dit projectgebied aardgasvrij te maken. Er werden in 2020 ca. 2.000 cadeaubonnen à €45,- uitgegeven (waarvan 1.500 werden verzilverd), waarmee woningeigenaren kleine energiebesparende producten konden bestellen. Er werd een team van vrijwillige energiecoaches geworven en opgeleid om inwoners van Sliedrecht te ondersteunen bij

		het verduurzamen van hun woning. In totaal werden met deze acties ca. 2.000 huishoudens bereikt, waarvan ruim 1.500 huishoudens ook daadwerkelijk maatregelen hebben getroffen om hun woning te verduurzamen. Geschatte besparing aan CO2-uitstoot per jaar: ca 375 ton.
We stimuleren initiatieven op het gebied van duurzaamheid vanuit inwoners en bedrijven en faciliteren en ondersteunen indien daar behoefte aan is (bijv. bij het plaatsen van zonnepanelen, het scheiden van afval, het oprichten van een energiecoöperatie). Planning: 2020-2022	• We faciliteren en ondersteunen lokale initiatieven o.a. door partijen te verbinden en onze communicatie kanalen in te zetten.	Via media zijn diverse oproepen gedaan om mee te denken en mee te doen met de energietransitie. Omdat concrete initiatieven uit de samenleving de gemeente niet bereikten, is eind 2020 een prijsvraag uitgeschreven voor het 'meest duurzame idee' van Sliedrecht.
Er is een klimaatstresstest uitgevoerd en we hebben waar nodig verbetermaatregelen uitgevoerd.	• Er is een klimaatstresstest uitgevoerd. • Op basis van de stresstest vindt overleg met stakeholders plaats. • Er wordt gestart met een strategie hoe om te gaan met de kwetsbaarheden van klimaatverandering en de rol van stakeholders daarin.	In 2020 is een klimaatstresstest uitgevoerd en afgerond. Op basis hiervan hebben gesprekken met stakeholders plaatsgevonden. De uitkomsten hiervan worden in de definitieve stresstest verwerkt.
Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
Jaarlijks informeren we de raad over de voortgang van deze plannen en mogelijke nieuwe initiatieven rond duurzaamheid. Planning: 2020	• Jaarlijks monitoren we de voortgang van alle activiteiten en de bijdrage aan de strategische doelstellingen. Indien nodig stellen we activiteiten of speerpunten bij. • De raad wordt hierover geïnformeerd middels de turaps en de jaarrekening.	In 2020 hebben we gewerkt aan de doelstellingen uit de Duurzaamheidsagenda 2018-2022. Er zijn prioriteiten gesteld binnen deze doelstellingen. Over de voortgang van de doelstellingen waaraan is gewerkt, werd de raad met College Informatiebrieven, turaps en de jaarrekening op de hoogte gehouden
De aanleg van een (lokaal) warmtenet in Sliedrecht-Oost is door ons goed begeleid. Planning 2020	• Er worden verschillende momenten met inwoners belegd om hen mee te nemen in het proces.	In Sliedrecht-Oost is in 2020 gestart met de aanleg van het hoofdnet. De planning verloopt voorspoedig. Werkzaamheden

	• De eerste schop gaat de grond in voor de aanleg van een warmtenet.	lopen nog door tot in 2021. In 2020 is 1 bijeenkomst georganiseerd om bewoners te informeren en daarnaast worden bewoners per post en per nieuwsbrief op de hoogte gehouden van de vorderingen. Er wordt intensief met belanghebbenden (sportverenigingen en omwonenden) overlegd over de plaatsing van een tijdelijke warmtecentrale voor het warmtenet aan de Thorbeckelaan.
De rol en verantwoordelijkheid van de gemeente met betrekking tot de energietransitie is inzichtelijk gemaakt en gecommuniceerd naar partners en inwoners. (doorlopend naar 2022)	• Op basis van de in 2019 bepaalde rol en verantwoordelijkheid communiceren we helder naar partners en inwoners op welke manier wij hen bij kunnen staan in de energietransitie.	Dit gebeurt in het kader van de op te stellen Regionale energiestrategie RES en de Transitievisie Warmte. In verband met de aanleg van het warmtenet door HVC, is contact met Tablis Wonen, Stedin en HVC over rollen en verantwoordelijkheden geïntensiveerd.
Het gemeentelijk vastgoed en wagenpark is waar mogelijk verduurzaamd (bijv. via zonnepanelen, groene daken, alternatieve brandstoffen, elektrisch rijden, etc.). (doorlopend naar 2022)	• In 2020 wordt een elektrisch voertuig geleverd. • Bij de verdere reguliere vervangingen van het wagenpark wordt continue de afweging gemaakt of alternatieve brandstoffen een optie zijn.	Gemeentelijke gebouwen worden geleidelijk verduurzaamd. Bij renovatie en in het kader van onderhoud en vervanging (verlichting, verwarming, ventilatie, isolatie). Elektrificatie van het gemeentelijk wagenpark vindt plaats, evenals gebruik van 'blauwe' diesel.
Met Rijkswaterstaat is de optie verkend voor toepassing van zonnepanelen op de geluidsschermen bij het verbreden van de A15. Planning 2020	• Dit is reeds verkend in 2019. De geluidsschermen blijven staan bij de verbreding van de A15, maar Rijkswaterstaat gaat vooralsnog zelf geen zonnepanelen op de geluidsschermen plaatsen. Wel bieden deze schermen mogelijk kansen voor een Sliedrechtse Energie Coöperatie. Dit wordt in 2021 verder verkend.	Inmiddels is dit met hulp van de regio alsnog als mee-koppelkans bij de verbreding van de A15 gedefinieerd. De regio zorgt voor een trekker van dit initiatief.

12. Buitenruimte en groen

Wat willen we bereiken?

Sliedrecht wordt groener en schoner.

Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
De doorlooptijd tussen melding en oplossing is verkort, onder meer door het vernieuwen van de wijklijn. Het aantal klachten ten aanzien van verlichting en groen is gehalveerd. (Doorlopend naar 2022)	Analyseren van de ingekomen meldingen en de raad in de Turap's omtrent de voortgang informeren. • 1e rapportage • 2e rapportage	De Fixi-app is ingevoerd. Deze app helpt bij het realiseren van deze doelstelling.
Het aantal bomen is met ca. 10% toegenomen met oog voor laag groeiend groen en biodiversiteit. Planning 2022	De in 2019 gestarte trajecten (voor het vergroten van biodiversiteit en inventariseren van bewonerswensen voor bomen in de openbare ruimte) worden verder uitgevoerd en er start een publieksactie die zich richt op bomen op particulier terrein ('u een boom, wij een bos'). • Start publieksactie • Verwerken voorstellen tot uitvoeringsplan • Planten bomen (2e fase)	In 2020 zijn 281 extra bomen geplant, waarmee een totale toename van 826 bomen is gerealiseerd (streefwaarde in 2022 is een toename met 930 bomen).
Er is een hondenpoepzuiger ingezet voor het verwijderen van hondenpoep in parken en kinderspeelplaatsen. (Doorlopend naar 2022)	• De in 2019 aangeschafte hondenpoepzuiger wordt ingezet voor het verwijderen van hondenpoep, met name in parken en op kinderspeelplaatsen.	In 2020 is de hondenpoepzuiger ingezet en vanaf april is formatie-uitbreiding ten behoeve van de hondenpoepzuiger gerealiseerd.
In navolging van de midden/zijbermen van Rembrandtlaan-west, de Deltalaan en de Thorbeckelaan worden middenbermen en/of zijbermen gefaseerd voorzien van laag groeiend groen. (Doorlopend naar 2021)	De zuidelijke zijbermen van Maaslaan tot aan Elzenhof ter hoogte van de Elzenhof, Populierenhof en Wilgenhof worden voorzien van vaste planten. • Start • Realisatie	De zuidelijke zijbermen van Maaslaan tot aan de Elzenhof, Populierenhof en Wilgenhof zijn in 2020 voorzien van vaste planten.
In samenwerking met de bewoners van Baanhoek West is de wijk vergroend.	In combinatie met de boomwensen en andere groenwensen van bewoners maken we een voorstel voor het vergroenen van de wijk. Na aanvullingen door bewoners volgt	De wensen en ideeën van bewoners voor twee plantvakken bij De Componist en de Busonisingel zijn in beeld gebracht.

	realisatie van dit groenplan in het plantseizoen van 2021. • Start ophalen wensen ideeën. • Verwerken voorstellen ideeën/ terugkoppeling bewoners.	De uitwerking vindt plaats in het plantseizoen november 2020 - maart 2021.

13. Chemours/DuPont

Wat willen we bereiken?

Doel is geen enkele emissie van PFOA, GenX of andere (potentieel) zeer gevaarlijke stoffen (ZZS) vanuit de bedrijven Chemours en DuPont.

Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
De samenwerking met gemeenten Dordrecht en Papendrecht op dit dossier is nadrukkelijk doorgezet. (doorlopend naar 2022).	• Gezamenlijke inbrengen zienswijze op revisievergunning Chemours/DuPont. • Doorzetten gezamenlijke aansprakelijkheidsprocedure. • Doorlopend adviseren DCMR over vergunningsaanvragen. • Raad structureel informeren via logboek.	Ook in 2020 is intensief samengewerkt in het dossier Chemours/Dupont in het kader van advisering op aanvragen om (revisie)vergunning. Sliedrecht heeft daarin richting DCMR/Provincie, gemeente Dordrecht en Papendrecht en extern adviseur Vollenbroek een coördinerende rol vervuld. Belangrijke elementen waren diverse vergunningsaanvragen van de bedrijven, de aanscherping van de gezondheidskundige waarden van PFAS (waaronder PFOA) door de EFSA en de aansprakelijkstelling voor geleden schade als gevolg van uitstoot van PFOA en GenX. In 2020 is deze juridische procedure verder doorgezet en zijn aanvullende onderzoeken gedaan om de zaak zo sterk mogelijk te maken. Hieraan neemt ook de gemeente Molenlanden deel.
Er is concreet zicht dat op (korte) termijn de emissies van (potentiële) gevaarlijke stoffen naar 0 teruggebracht worden. Planning 2020.	• Adviezen en zienswijzen op (concept)aanvragen behandelen, (concept)ontwerpbesluiten en, zo nodig, beroep tegen besluiten op aanvragen om (revisie)vergunning of ambtshalve aanpassing nemen.	Per 2021 dient Chemours een reductie van 99% gerealiseerd te hebben wat betreft de uitstoot van GenX. De laatste vergunning waarmee dit wordt bereikt is in 2020 afgegeven door de DCMR. Hier loopt echter nog een beroepsprocedure van Chemours tegen i.v.m. enkele technische voorschriften. Verder zijn wij betrokken gebleven bij de lopende procedure voor de

		revisievergunningen. Deze biedt verdere kansen om een volledige reductie van (potentieel) gevaarlijke stoffen te realiseren. De procedure revisievergunningen is door het opvragen van aanvullende stukken op de aanvraag vertraagd. De planning is dat in Q2 2021 de ontwerpvergunningen voor mogelijkheid van indienen van zienswijzen zullen worden gepubliceerd en de vergunningen in Q3

3.3.4 Wat heeft het gekost?

Overzicht baten en lasten van programma Ruimte per thema (x € 1.000)

Programma 3: Ruimte

Thema	Rekening 2019	Begroting 2020	Totale begroting 2020 (1)	Rekening 2020 (2)	Verschil tussen (1) en (2)
Lasten:					
Woonruimte zaken	N 643	N 223	N 335	N 1.288	N 953
Afvalinzameling en verwerking	N 2.918	N 2.704	N 2.697	N 2.720	N 23
Beheer openbare ruimte	N 2.683	N 2.718	N 2.743	N 2.586	V 157
Milieu	N 854	N 832	N 1.417	N 1.365	V 52
Ruimtelijke ordening	N 1.369	N 903	N 1.078	N 1.227	N 148
Wegen, bruggen en riolen	N 4.922	N 4.117	N 4.218	N 4.237	N 19
Totaal lasten	N 13.390	N 11.496	N 12.487	N 13.422	N 935
Baten:					
Woonruimte zaken	V 527	V 38	V 150	V 1.111	V 962
Afvalinzameling en verwerking	V 2.744	V 2.814	V 2.992	V 3.072	V 80
Beheer openbare ruimte	V 570	V 587	V 635	V 791	V 155
Milieu	V 74	-	V 290	V 317	V 27
Ruimtelijke ordening	V 916	V 517	V 700	V 810	V 110
Wegen, bruggen en riolen	V 4.017	V 2.993	V 3.179	V 3.409	V 229
Totaal baten	V 8.848	V 6.950	V 7.947	V 9.509	V 1.562
Saldo van baten en lasten	N 4.542	N 4.547	N 4.541	N 3.913	V 628
storting in reserve	N 1.293	N 1.234	N 1.686	N 1.799	N 112
onttrekking aan reserve	V 561	V 504	V 775	V 780	V 5
Gerealiseerd programma resultaat	N 5.273	N 5.277	N 5.453	N 4.932	V 520

Toelichting
Per thema is, in paragraaf 5.3, het verschil toegelicht tussen de begrote (1) en gerealiseerde (2) Lasten en Baten wanneer dat, per Saldo, groter is dan € 25.000.

3.3.5 CUP-gelden

Voor het programma ruimte zijn bij de begroting 2020 extra middelen vrijgemaakt voor de speerpunten. Deze posten zijn integraal onderdeel van de verantwoording op thema niveau (zie paragraaf 5.3). In de onderstaande tabel worden deze posten apart weergegeven.

Overzicht besteding CUP gelden programma ruimte (x €1.000)

Thema	Omschrijving grootboeknummer	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Verschil
Beheer openbare ruimte	CUP 18-22 Toename aantal bomen met circa 10%	80	77	3
Beheer openbare ruimte	CUP 18-22 Inzet hondenpoepstofzuiger in parken etc	46	2	44
Beheer openbare ruimte	CUP 18-22 Middenb voorzien van laag groeiend groen	63	60	3
Beheer openbare ruimte	CUP 18-22 Vernieuwen van de wijklijn	7	5	2
Beheer openbare ruimte	CUP, aanpassen speelplaatsen	26	0	26
Milieu	CUP 18-22 Commu bew ter verbetering van de Dzheid	18	3	14
Milieu	CUP 18-22 Stimu initiatieven inwoners en bedrijven	18	6	12
Milieu	CUP 18-22 Verduurz waar mogelijk gem VG en Wagenp	14	9	5
Ruimtelijke ordening	CUP 18-22 Inzet projectmanagement projecten.	150	155	-5
Totaal		**421**	**317**	**103**

3.3.6 Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Historische Waarde	Meest Recente Waarde Sliedrecht	Streefwaarde
3a	Aantal woningen (wonen)	10.898 (2019)	11.086 (2020)	12.000 in 2025
3b	Hernieuwbare energie (duurzaamheid)	2,5% (2017)	4,1% (2018)	4% in 2020
3c	Aantal woningen aangesloten op het warmtenet (duurzaamheid)	0	232 (2020)	300 in 2020 en 1.200 in 2025
3d	Aantal kg restafval per inwoner per jaar (duurzaamheid)	193 (2018)	203 (2020)	193
3e	Percentage van het totale huishoudelijke afval wat per jaar wordt gescheiden (duurzaamheid)	60% (2018)	59% (2018)	60%
3f	Aantal bomen op gemeentegrond (buitenruimte en groen)	9.000 (2019)	10.126 (2020)	9.900 in 2022
3g	Aantal klachten buitenruimte en groen (buitenruimte en groen)	-	0 (2020)	Halvering van nulmeting

Sinds de begroting 2020 werkt Sliedrecht met de voornoemde beleidsindicatoren voor dit programma. Daar waar een historisch verloop van de waarde van de indicator bekend is, is deze opgenomen zodat trends inzichtelijk worden gemaakt..

3a
Op basis van de lokale uitvoeringsparagraaf wonen wordt gesteld dat we tot 2025 met 1000 woningen willen groeien. Dat betekent dat we tot 2025 streven naar totaal 12.000 woningen (gegevens komen van waarstaatjegemeente.nl). Het aantal woningen betreft het aantal geregistreerde woningen in de gemeente.

3b
Hernieuwbare energie is schone, duurzame en onuitputtelijke energie die het leefmilieu niet schaadt. Voorbeelden zijn windenergie, zonne-energie, biomassa, waterkracht en geothermische energie. In het percentage hernieuwbare energie wordt rekening gehouden met biobrandstof vervoer, hernieuwbare warmte en hernieuwbare energie. De indicator wordt ontleend aan de in de klimaatmonitor opgenomen waarden in de databank.

3c
Een duurzaam warmtenet draagt bij aan een forse CO_2-reductie en draagt daarmee bij aan onze duurzaamheidsdoelstellingen. Het warmtenet is een ondergronds leidingnet dat warmte verspreidt om huizen, bedrijven en instellingen te verwarmen. Op lange termijn verdwijnt het gas als warmtebron uit de huizen in Nederland. Restwarmte, bijvoorbeeld uit de industrie, maar ook geothermie of warmtepompen bieden een duurzaam alternatief. Het streven is om in 2025 1200 woningen op het warmtenet te hebben aangesloten.

3f
Vanuit het CUP volgt de opgave om het aantal bomen op gemeentegrond met circa 10% te verhogen ten opzichte van begin 2019.

3g
De streefwaarde in 2022 is een halvering van het aantal klachten dat in 2019 als nulmeting wordt vastgesteld.

3.4 Programma 4 bestuur, organisatie en veiligheid

Reguliere taken

- Dienstverlening voor inwoners.
- Risicobeperking en rampenbestrijding.
- Bevorderen van een veilige woon- en leefomgeving.
- Beoordelen en afhandelen vergunningsaanvragen (deels programma Ruimte).
- Handhaving WABO en APV (deels programma Ruimte).
- Efficiënte bedrijfsvoering.
- Volledig, tijdig en zorgvuldig informeren én betrekken van inwoners, verenigingen, bedrijven en instellingen.

3.4.1 Inleiding

Programma 4 Bestuur, Organisatie en Veiligheid omvat alle producten van de gemeente Sliedrecht op het gebied van de fysieke veiligheid, de organisatie en bestuur.

Samen krijgen wij meer voor elkaar. Dit is een van de uitgangspunten van waaruit onze gemeente werkt. Naast het feit dat onze gemeente deelneemt aan regio Drechtsteden zoeken wij proactief de samenwerking met onze inwoners en lokale partners. Dit omdat wij de 'couleur lokale' willen koesteren.

3.4.2 Ambitie en ontwikkelingen

Veiligheid
Met het vaststellen van het Integraal Veiligheidsplan eind 2019 is vastgesteld zijn sociale stabiliteit, woonoverlast en kwetsbare locaties, fysieke veiligheid en ondermijning als speerpunten bepaald op het gebied van veiligheid.

Corona heeft ervoor gezorgd dat in 2020 minder controles konden plaatsvinden dan gewenst. Desalniettemin hebben we wel enkele controles kunnen uitvoeren, het gaat hierbij om horeca-controles, integrale controles en BRP-controles. Tevens zijn we gestart met een lokaal signaaloverleg ondermijning. Doel hiervan is om de integrale afstemming van signalen, casussen en lokale ontwikkelingen op het gebied van ondermijning te optimaliseren. Dit overleg is gericht op preventie, bewustwording en het opwerpen van barrières, maar ook op de uitvoering van de aanpak.
Om adresfraude te voorkomen hebben we in 2020 voorbereidingen getroffen om aan te sluiten bij de Landelijke aanpak adresfraude (LAA). Ook hebben wij ons in 2020 aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem om onze informatiepositie te versterken.

Als uitwerking van het speerpunt woonoverlast en kwetsbare locaties is in 2020 het plan van aanpak prettig en veilig samenleven in Sliedrecht opgesteld. In dit plan van aanpak komt het vraagstuk van een prettige en leefbare samenleving vanuit drie themalijnen aan de orde, het gaat hierbij om huisvesting en wonen, openbare orde en veiligheid en overlast en het sociaal domein. Ieder van deze themalijnen kent een eigen dynamiek en verschillende spelers. Uitgangspunt is dat wij die spelers als partners in de samenwerking opzoeken. We wisselen hierbij actief informatie uit en nemen gezamenlijk actie. Als gemeente faciliteren wij dit proces.

Organisatie
2020 stond in het teken van een analyse van de Sliedrechtse organisatie en het ontwikkelen van een organisatievisie gericht op de langere termijn. We hebben gereflecteerd op onze manier van (samen)werken en ontdekt dat bepaalde patronen onze effectiviteit en ontwikkeling in de weg zitten. Het helpt ons niet in de opgaven die we in Sliedrecht te realiseren hebben.

Dit heeft dan ook geresulteerd in een kadernota die anders is dan voorheen. Een nota die de strategische kaders voor de verdere groei en ontwikkeling van Sliedrecht beschrijft: *"Koers 2030: Groei en Ontwikkeling*". In de tweede helft van 2020 zijn er met medewerkers gesprekken gevoerd over de toekomstvisie op de Sliedrechtse organisatie en de opgaven waarvoor we staan.

3.4.3 Speerpunten

14. Openbare orde, veiligheid en evenementen		
Wat willen we bereiken?		
Sliedrecht moet een veilige gemeente zijn en blijven. Daarnaast blijft Sliedrecht gezellig en aantrekkelijk.		
Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
De campagne '25.000 paar ogen' om een veilige omgeving te borgen is ontwikkeld.	• Ontwikkelen campagne in samenwerking met partners. • Start campagne.	De campagne 25.000 paar ogen is vanwege corona meerdere keren uitgesteld. In het kader van de jaarwisseling is een communicatiecampagne uitgevoerd.
Het beleid rondom alcohol en drugs is geëvalueerd en indien nodig bijgesteld	• Het tweede kwartaal van 2020 wordt het preventie- en handhavingsplan alcohol en drugs ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. De uitvoering van dit plan wordt in 2020 gestart.	Het preventie-en handhavingsplan alcohol en drugs wordt in Q1in de gemeenteraad besproken.

15. Communicatie		
Wat willen we bereiken?		
Komende periode investeren we in de communicatie naar onze inwoners en lokale partners. We informeren tijdig, zijn bereikbaar en beantwoorden vragen snel.		
Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
We maken in onze communicatie structureel gebruik van diverse middelen zoals filmpjes, sociale media, de krant, tv of een magazine zodat we inwoners tijdig en goed kunnen informeren.	• In 2020 blijven wij gebruik maken van onze communicatiestrategie. Sociale media als Facebook, Twitter en LinkedIn worden al structureel ingezet. Daar gaan we in 2020 mee door. Met Coosto hebben we een adequaat instrument om de sociale media te monitoren. • Inhoudelijke vragen die ons via de sociale media bereiken, beantwoorden we binnen 24 uur op werkdagen.	Facebook, Twitter, LinkedIn en Instagram zetten we structureel en doelgroepgericht in. SDD/ team web&telefonie draagt zorg voor beantwoording van vragen via social media. Waar nodig wordt afgestemd met team communicatie Het 2e kwartaal kenmerkt communicatie door Covid19.

	• Als animatie of film een meerwaarde biedt om een boodschap te verhelderen, gebruiken we deze.	Veel van onze tijd en inspanningen is erop gericht geweest om onze inwoners snel en volledig te informeren en betekenis te geven aan de pandemie. Dat hebben we gedaan via onze website en socials, met filmpjes, artikelen in het Kompas, nieuwsbrieven, whatsapp groepen en online meetings met stakeholders als Sportverenigingen, geloofsgemeenschappen, ondernemers en onderwijs. Daarnaast in een continue samenwerking met de VRZHZ en binnen het gemeentelijk beleidsteam.

Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
We hebben een integraal marketingplan dat is vertaald naar eigentijdse en passende communicatie-uitingen.	• Het marketingplan is vertaald naar de communicatie-uitingen.	Het faciliteren van de winkelgebieden in de promotie van Sliedrecht vindt doorlopend plaats in combinatie met de uitvoering van de ondernemersfondsen. In Q1 zijn de vlaggenparades bij de entrees van Sliedrecht weer in gebruik genomen. De Raad is in maart per CIB geïnformeerd.
Het mediabeleid is aangepast om beter (samen) te werken met onze stakeholders waaronder de media.	• Onze mediavoorlichting is pro-actief en blijft dat in 2020. Dit vraagt een voortdurende inspanning. Hiervoor zetten we ook de sociale media in.	We informeren de pers actief. Daarnaast communiceren we proactief naar onze inwoners zowel online als offline via onze eigen middelen. We onderhouden doorlopend een effectieve relatie met journalisten.
Al onze brieven zijn op taalniveau B1.	• In 2020 vindt door een steekproef een check plaats op het taalniveau van de brieven van de gemeente. De brieven in de steekproef worden geanalyseerd. • Afhankelijk van het resultaat komen er trainingen om onze medewerkers te leren begrijpelijk te schrijven voor laaggeletterden.	Op dit moment voeren we het plan van aanpak uit om onze communicatie-uitingen op B1-niveau te krijgen. Een steekproef, het herschrijven van alle websiteteksten, het herschrijven van standaardbrieven is hier onderdeel van. Een training en een instrument om het gewenste taalniveau te

		borgen, is onderdeel van het hierboven bedoelde plan van aanpak.

16. Organisatie

Wat willen we bereiken?

We zijn een moderne organisatie die van 'buiten naar binnen' opereert en die vanuit een regierol oppakt. We bundelen de krachten met onze inwoners, ondernemers en andere partners en verkennen samen wat voor mooie resultaten dit op kan leveren. "Ja" is het uitgangspunt en structuren, afspraken en regels zijn geen doel op zich.

Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
Het opleidingsbudget is, gefaseerd, verhoogd naar 2% om onze medewerkers een andere manier van werken en denken eigen te maken en ze stimuleert om zich persoonlijk te ontwikkelen.	• Wij geven ook in 2020 uitvoering aan het strategisch opleidingsplan.	Door de coronacrisis zijn er veel opleidingen niet doorgegaan en zullen op een ander moment starten. Ondanks de maatregelen konden meerdere opleiding toch (digitaal en/of fysiek) doorgang vinden. Zo is het managementtraject gestart en zijn ook diverse individuele opleidingen ikv de persoonlijke ontwikkeling doorgegaan.
Het opdrachtgeverschap en het opdrachtnemerschap binnen onze eigen organisatie is geprofessionaliseerd in relatie tot verbonden partijen, in het bijzonder het SCD.	• Wij zullen veel meer aan de voorkant bij de start van projecten aanhaken zodat wij (meer) invloed kunnen uitoefenen	Samenwerking in de regio is benoemd tot één van de ontwikkelopgaven in de Kadernota. In de 2e helft van 2020 is dan ook de ontwikkeltafel 'Samenwerking' opgestart. Daarbij gaat een groep deskundigen uit de organisatie aan de slag met het analyseren van de opgave, het monitoren van de voortgang en het uitbrengen van advies welke maatregelen nodig zijn om de samenwerking en onze rol als eigenaar en opdrachtgever in de regio te versterken.
Er zijn vaste medewerkers op sleutelposities in de organisatie om stabiliteit, continuïteit en de lokale kennis te borgen.	• Ook in 2020 zullen wij bij vacatures in zijn algemeenheid en in het bijzonder op sleutelposities ons richten op vaste medewerkers.	Bij het invullen van elke vacature is het uitgangspunt om dit in te vullen met vaste formatie.

Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
De raad heeft een monitoringsinstrument beschikbaar om de opvolging van moties, toezeggingen en besluiten te volgen.	• In Q1 ligt er een plan van aanpak • In Q2 zal er gestart worden met een aanbesteding • In Q3 zal gestart worden met de implementatie.	Ambtelijke en bestuurlijke processen behoeven heroriëntatie. In dit kader is er ook gekeken naar de wijze waarop de voortgang van moties en toezeggingen goed te monitoren zijn via ibabs.

3.4.4 Wat heeft het gekost?

Overzicht baten en lasten van programma Bestuur, veiligheid en organisatie per thema (x € 1.000)

Programma 4: Bestuur, veiligheid en organisatie

Thema	Rekening 2019		Begroting 2020		Totale begroting 2020 (1)		Rekening 2020 (2)		Verschil tussen (1) en (2)	
Lasten:										
Bedrijfsvoering	N	409	N	577	N	484	N	395	V	88
Begroten en verantwoorden	N	48	N	49	N	49	N	40	V	9
Bestuur	N	3.085	N	2.649	N	2.843	N	2.994	N	151
Communicatie en voorlichting	N	44	N	80	N	80	N	61	V	19
Dienstverlening	N	1.007	N	824	N	824	N	816	V	8
Fysieke veiligheid	N	1.590	N	1.830	N	1.879	N	1.830	V	50
Sociale cohesie	N	469	N	464	N	464	N	456	V	8
Overhead	N	7.038	N	8.131	N	8.695	N	9.005	N	311
Totaal lasten	N	13.690	N	14.605	N	15.319	N	15.599	N	280
Baten:										
Bedrijfsvoering	N	67		-		-		-		-
Begroten en verantwoorden		-		-		-		-		-
Bestuur	V	207		-		-	V	24	V	24
Communicatie en voorlichting		-		-		-		-		-
Dienstverlening	V	335	V	252	V	252	V	235	N	17
Fysieke veiligheid	V	115	V	97	V	146	V	117	N	29
Sociale cohesie	V	2		-		-	V	7	V	7
Overhead	V	685	V	340	V	340	V	483	V	143
Totaal baten	V	1.277	V	689	V	738	V	866	V	128
Saldo van baten en lasten	N	12.413	N	13.916	N	14.580	N	14.732	N	152
storting in reserve	N	313	N	844	N	998	N	413	V	585
onttrekking aan reserve	V	1.311	V	1.288	V	1.505	V	872	N	634
Gerealiseerd programma resultaat	N	11.416	N	13.472	N	14.073	N	14.274	N	200

Toelichting

Per thema is, in paragraaf 5.3, het verschil toegelicht tussen de begrote (1) en gerealiseerde (2) Lasten en Baten wanneer dat, per Saldo, groter is dan € 25.000.

3.4.5 CUP-gelden

Voor het programma bestuur, organisatie en veiligheid zijn bij de begroting 2020 extra middelen vrijgemaakt voor de speerpunten. Deze posten zijn integraal onderdeel van de verantwoording op thema niveau (zie paragraaf 5.3). In de onderstaande tabel worden deze posten apart weergegeven.

Overzicht besteding CUP-gelden programma Bestuur, veiligheid en organisatie (x €1.000)

Thema	Omschrijving grootboeknummer	Begroting 2020	Werkelijk 2020	Verschil
Bedrijfsvoering	CUP 18-22 Verh.opleidingsbudget stimul eigen ontw.	40	0	40
Bestuur	CUP, kindergemeenteraad	8	1	8
Bestuur	CUP 18-22 Monitoringsinstrument opvolg. Moties etc	11	0	11
Bestuur	CUP, project communicatie	52	10	42
Communicatie en voorlichting	CUP 18-22 Uitbreiding gebruik communicatiemiddelen	35	17	18
Fysieke veiligheid	CUP 18-22 Pilot met een vuurwerkdetectiesysteem.	7	0	7
Fysieke veiligheid	CUP 18-22 Campagne '25.000 paar ogen'	23	0	23
Totaal		**176**	**27**	**149**

3.4.6 Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Historische Waarde	Historische Waarde	Meest Recente Waarde Sliedrecht	Streefwaarde
4a	Cijfer tevredenheid: KTO (dienstverlening)	-	-	-	8
4b	realisatie servicenormen (dienstverlening)	-	8	8 (2020)	8
4c	Cijfer tevredenheid medewerkers (organisatie)	-	-	7,1 (2020)	8
4d	% ziekteverzuim personeel (organisatie)	10% (2018)	6% (2019)	4,9 (2020)	<6%
4e	% inwoners dat zich veilig voelt in eigen straat of buurt en in geheel Sliedrecht (veiligheid)	-	80% (2018)	80% (2018)	90% in 2022

Sinds de begroting 2020 werkt Sliedrecht met de voornoemde beleidsindicatoren voor dit programma. Daar waar een historisch verloop van de waarde van de indicator bekend is, is deze opgenomen zodat trends inzichtelijk worden gemaakt.

4a t/m 4b
Dienstverlening loopt als een rode draad door de hele organisatie, het is iets van alle medewerkers. Elke medewerker heeft te maken met het leveren van diensten. Dit kan voor een interne- of externe klant zijn, maar uiteindelijk werken wij allemaal voor de inwoners en ondernemers van de gemeente Sliedrecht. In het CUP is richting gegeven aan de manier waarop wij onze diensten willen leveren en hoe wij als betrouwbare partner willen (samen)werken. Als gevolg van corona heeft er nog geen onderzoek plaatsgevonden naar indicator 4a.

4c
Medewerkers die tevreden zijn over hun werk en de organisatie presteren beter en dragen bij aan het succes van de organisatie. Een medewerkerstevredenheidsonderzoek is een indicator die weergeeft of medewerkers betrokken, gemotiveerd of tevreden zijn en wat de gevolgen hiervan kunnen zijn zoals verzuim, verloop en effectiviteit. Dit onderzoek geeft handvatten om de organisatie te verbeteren, wat direct positieve gevolgen heeft voor onze dienstverlening.

4d
De laatste jaren is actief sturing gegeven op de uitvoering van het verzuimbeleid. Aanleiding om hier extra op te investeren is het percentage van 10% dat in 2018 is gemeten. We blijven actief ingezetten op het verminderen en voorkomen van verzuim. Het verzuim is in 2020 afgenomen en zit nu onder het streefpercentage.

4e
Het veiligheidsbelevingsonderzoek dat over 2018 is uitgevoerd laat zien dat 2 op de 10 inwoners zich regelmatig of vaak zorgen maken over de veiligheid in eigen straat en/of buurt en in geheel Sliedrecht.

3.5 Programma 5 financiën en belastingen

Reguliere taken

- Beheer van de gemeentefinanciën conform (wettelijke) kaders
- Belastingheffing en –invordering
- Tijdig bijwerken van beheer verordeningen

3.5.1 Inleiding

De algemene inkomsten van de begroting verantwoorden wij in het programma Financiën & Belastingen. De hoofddoelstelling is een sluitende begroting te presenteren. Daarnaast bewaken wij binnen dit programma de (financiële) soliditeit op langere termijn. Belangrijk hierbij is tijdig in te spelen op financiële ontwikkelingen in relatie tot de noodzaak voor het creëren van financiële ruimte voor inhoudelijke ontwikkelingen. Bij de kadernota 2020 hebben we uw raad geïnformeerd over de negatieve financiële ontwikkelingen voornamelijk in het sociaal domein. In het hoofdstuk "ombuigingen" hebben we een aantal denkrichtingen uitgewerkt ten behoeve van een sluitende begroting.

3.5.2 Wat hebben we gedaan?

In 2019 zijn we gestart met het ontwikkelen van tussenrapportages die inzicht geven in de inhoudelijke voortgang van het College Uitvoeringsprogramma (CUP) en de investeringen. Daarnaast geven deze rapportages inzicht in de verwachte financiële uitkomsten. Dit met als doel te komen tot een instrument dat de raad, meer dan voorheen, in staat stelt kennis te nemen van de voortgang en waar nodig bij te sturen. Deze tussenrapportages worden verder doorontwikkeld in 2020 en verder. Anderzijds zijn er de verordeningen. De verordeningen zijn belangrijke kaders voor het administratief beheer. Wij zorgen er dan ook voor dat de verordeningen actueel zijn.

Het beheer van de verbonden partijen krijgt de nodige aandacht. Aan de ene kant is het risico voor de gemeente Sliedrecht, gezien vanuit het bedrag waarvoor Sliedrecht garant staat, substantieel. Aan de andere kant zorgen de Gemeenschappelijke Regelingen voor een groot deel voor de begrotingsuitvoering. Beheersmatig geven wij het beheer van de verbonden partijen een prominente plaats in de P&C-cyclus. Daarmee lichten wij jaarlijks de partijen waarvoor wij garant staan door. Voor het beheer van de Gemeenschappelijke Regelingen zoeken wij samen met de andere eigenaren naar een versterking van de Governance.

3.5.3 Speerpunten

17. Financiën		
Wat willen we bereiken?		
Het huishoudboekje van de gemeente Sliedrecht is en blijft op orde.		
Resultaten in 2020	Wat gingen we ervoor doen in 2020?	Wat hebben we bereikt?
Tarieven die niet gebaseerd zijn op reële kosten zijn aangepast waarbij financiële gevolgen voor instellingen zijn geëvalueerd en, indien nodig, zijn gecompenseerd. Planning 2020	• Voor zover de marktconforme prijzen nog niet van toepassing zijn op contracten zullen wij die bij afsluiten/vernieuwen opnieuw volgens marktconforme huurprijzen afsluiten. • De structurele borging van het proces.	In verband met corona en de gepaard gaande moeilijkheden op de huurmarkt heeft dit proces vertraging opgelopen. Dit krijgt een vervolg zodra de gevolgen van corona voor de huurmarkt in beeld zijn gebracht.

3.5.4 Wat heeft het gekost?

Overzicht baten en lasten van programma Financiën per thema (x € 1.000)

Programma 5: Financiën

Thema	Rekening 2019		Begroting 2020		Totale begroting 2020 (1)		Rekening 2020 (2)		Verschil tussen (1) en (2)	
Lasten:										
Algemene heffingen	N	945	N	619	N	2.209	N	2.254	N	45
Totaal lasten	N	945	N	619	N	2.209	N	2.254	N	45
Baten:										
Algemene heffingen	V	46.772	V	46.804	V	71.109	V	71.555	V	446
Totaal baten	V	46.772	V	46.804	V	71.109	V	71.555	V	446
Saldo van baten en lasten	V	45.827	V	46.186	V	68.900	V	69.301	V	401
storting in reserve	N	304	N	186	N	25.139	N	23.888	V	1.251
onttrekking aan reserve	V	136		-	V	3.637	V	2.396	N	1.241
Gerealiseerd programma resultaat	V	45.659	V	46.000	V	47.398	V	47.809	V	411

Toelichting
Per thema is, in paragraaf 5.3, het verschil toegelicht tussen de begrote (1) en gerealiseerde (2) Lasten en Baten wanneer dat, per Saldo, groter is dan € 25.000.

3.5.5 Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Historische Waarde	Meest Recente Waarde Sliedrecht	Streefwaarde
5a	Netto schuldquote	48% (2019)	19% (2020)	90% - 130%
5b	Solvabiliteitsratio	33% (2019)	48% (2020)	20% - 50%
5c	Structurele exploitatieruimte	-1% (2019)	0,6% (2020)	0%
5d	Weerstandsvermogen	0,8 (2019)	1,38 (2020)	>1,0

Sinds de begroting 2020 werkt Sliedrecht met de voornoemde beleidsindicatoren voor dit programma. Daar waar een historisch verloop van de waarde van de indicator bekend is, is deze opgenomen zodat trends inzichtelijk worden gemaakt.

5a
De netto schuldquote is de netto schuld als aandeel van de inkomsten. Het geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft. Het zegt daarnaast iets over de flexibiliteit van de begroting: veel schulden en kapitaallasten leiden tot een inflexibele begroting. Een netto schuldquote tussen de 90% en 130% wordt landelijk gezien als norm "Voldoende" en wordt voor Sliedrecht als streefwaarde gehanteerd. Sliedrecht scoort op dit moment beter dan haar streefwaarde.

5b
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen op langere termijn te voldoen. Het geeft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen weer. Er is geen harde norm voor dit kengetal maar een percentage van 20% tot 50% wordt doorgaans als voldoende gezien.

5c
De structurele exploitatieruimte geeft weer hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de jaarrekening of begroting. Een kengetal groter dan 0 duidt op structurele ruimte.

5d

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan in hoeverre Sliedrecht in staat is haar risico's op te vangen binnen haar beschikbare weerstandscapaciteit.

4 PARAGRAFEN

4.1 Paragraaf lokale heffingen en belastingen

4.1.1 Inleiding

In deze paragraaf geven wij inzicht in de tarieven en de tariefontwikkeling met betrekking tot de lokale heffingen en belastingen.

De lokale heffingen vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. Deze inkomsten worden voor het merendeel opgebracht door burgers en voor een kleiner deel door bedrijven. De heffing vindt plaats op basis van verordeningen welke door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Deze 'Paragraaf lokale heffingen' geeft op hoofdlijnen een overzicht van de lokale heffingen en belastingen.

De lokale heffingen onderscheiden we in gebonden en ongebonden heffingen. Gebonden wil zeggen dat de besteding gerelateerd is aan een direct aanwijsbare tegenprestatie van de gemeente. Dit zijn retributies (bijvoorbeeld leges, marktgeld) of bestemmingsheffingen (bijvoorbeeld afvalstoffenheffing, rioolheffing). Deze heffingen worden verantwoord op de desbetreffende gemeentelijke programma's en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Ongebonden lokale heffingen zijn zogenaamde zuivere belastingen. De opbrengsten hiervan kunnen door de gemeenteraad vrijelijk binnen het werkterrein van de gemeente worden ingezet. Het gaat hierbij om de onroerendezaakbelastingen (OZB), hondenbelasting en precariobelasting. Deze heffingen zijn niet verbonden aan een inhoudelijk programma en behoren tot de algemene dekkingsmiddelen.

Deze paragraaf heeft betrekking op beide heffingen. In het vervolg gaan wij achtereenvolgens in op:

- ontwikkelingen en rijksbeleid;
- overzicht opbrengst gemeentelijke heffingen;
- heffingen woonlasten (lokale lastendruk);
- overige lokale heffingen;
- kwijtscheldingen;
- kostendekkendheid.

4.1.2 Ontwikkelingen en rijksbeleid

A. Vervangen macronorm OZB door benchmark lokale lasten

Met ingang van 2020 is de macronorm OZB, een afspraak tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Rijksoverheid over de maximale stijging van de landelijke opbrengst onroerende-zaakbelastingen (OZB), vervangen door een benchmark lokale lasten. Hiermee is een einde gekomen aan het monitoren van de stijging van de onroerendezaakbelasting (OZB), die jaren lang een maximum stelde aan de stijging van de OZB-opbrengsten van alle gemeenten samen.

In de begroting 2021 is deze benchmark voor het eerst opgenomen.

In de beantwoording van kamervragen over de stijging van de gemeentelijke belastingen in 2021 door De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mevrouw Kajsa Ollongren, https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/02/02/beantwoording-kamervragen-over-het-bericht-woonbelasting-weer-omhoog-uitschieters-tot-27, geeft ze aan dat evaluatie van de benchmark gepland staat voor 2025. Ook zal gekeken worden naar de relatie tussen de afschaffing van de macronorm en de ontwikkeling van de lokale woonlasten.

4.1.3 Overzicht opbrengst gemeentelijke heffingen

Onderstaande tabel is een overzicht van de gerealiseerde opbrengsten (leges) over 2020 en, ter vergelijking, 2019. Wij merken op dat de verschillen tussen de verantwoording over 2019 en 2020 geen indicatie geven van de stijging of daling van de tarieven, maar wel van de totale opbrengst. Factoren zoals ontwikkelingen in de WOZ-waarde en areaaluitbreiding spelen bij de onroerendezaakbelastingen een belangrijke rol. Meer of minder afgegeven omgevingsvergunningen kunnen de opbrengst leges sterk beïnvloeden.

Overzicht inkomsten uit algemene middelen (x € 1.000)

Algemene dekkingsmiddelen	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Onroerende zaakbelastingen	€ 3.632	€ 3.846	€ 3.942
Hondenbelasting	€ 95	€ 92	€ 93
Precariobelasting	€ 774	€ 788	€ 715

Overzicht inkomsten uit specifieke middelen (x € 1.000)

Gebonden heffingen	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Lijkbezorgingsrechten	€ 469	€ 560	€ 681
Afvalstoffenheffingen huisvuil	€ 1.950	€ 2.287	€ 2.302
Containerrechten bedrijfsvuil	€ 351	€ 398	€ 339
Marktgelden	€ 43	€ 47	€ 45
Rioolheffingen	€ 2.878	€ 2.840	€ 2.864
Havengelden, incl. huur watersportvereniging	€ 53	€ 85	€ 65
Leges bouwvergunningen	€ 793	€ 633	€ 733

4.1.4 Heffingen woonlasten (lokale lastendruk)

De lokale woonlasten bestaan uit OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze heffingen bepalen grotendeels de gemeentelijke opbrengsten en bepalen daarmee ook grotendeels de lokale lastendruk.

In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de gemiddelde WOZ-waarde (= de basis voor het berekenen van de OZB-aanslag) en de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in euro's weergegeven over 2020 en de twee voorgaande jaren. Tevens zijn hierin de geldende tarieven voor de afvalstoffen- en de rioolheffing opgenomen. De gemiddelde woonlast OZB is berekend door de gemiddelde WOZ-waarde te vermenigvuldigen met het geldende tariefpercentage.

Woonlasten meerpersoonshuishouden	2018	2019	2020
Gemiddelde WOZ-waarde	**€ 187.000**	**€ 198.000**	**€219.000**
OZB eigenaren woningen	€ 183	€ 185	€ 193
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishoudens	€ 196	€ 210	€ 246
Rioolheffing, eigenarendeel	€ 151	€ 155	€ 156
Rioolheffing, gebruikersdeel	€ 77	€ 79	€ 80
Totaal	***€ 607***	***€ 629***	***€ 675***
% stijging t.o.v. vorig jaar		3,6%	7,3%

Bij de berekening van de woonlasten is uitgegaan van een eigen woning die wordt bewoond door een gezin. De gemiddelde woningwaarde is de basis voor berekening van de aanslag OZB. Deze waarde is berekend naar de peildatum 1 januari van het voorgaande jaar. De WOZ-waarden 2019 zijn dus berekend naar de waardepeildatum 1 januari 2019. De gemiddelde WOZ-waarden zijn ontleend aan de geactualiseerde gegevens uit de WOZ-administratie.

Bij de berekening van de woonlasten voor 2020 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Afvalstoffenheffing	Kostendekkendheid max. 100%
Reinigingsrecht	Kostendekkendheid max. 100%
Rioolheffing	Kostendekkendheid max. 100%
Marktgelden, havengelden, leges bouwvergunningen en begrafenisrechten	Kostendekkendheid max. 100%
Precariorechten	Inflatieniveau gebaseerd op meicirculaire 2019
Hondenbelasting	Inflatieniveau gebaseerd op meicirculaire 2019
Rechten en tarieven (legesverordening)	Kostendekkendheid max. 100%

Bron: Kadernota 2020

Hieronder vindt u per heffing een toelichting.

Onroerendezaakbelasting

De onroerende-zaakbelastingen (OZB) is na de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente. Deze heffing bestaat uit een eigenarenbelasting voor zowel woningen als niet-woningen en een gebruikersbelasting voor niet-woningen (bedrijven, enz.). De opbrengst vloeit naar de algemene middelen van de gemeente. De gemeenteraad bepaalt de tarieven en daarmee de door belastingplichtigen te betalen belasting. De heffingsgrondslag is de waarde van de onroerende zaak. Deze wordt vastgesteld op basis van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Voor de WOZ-waarden 2020 gelden de WOZ-waarden met als waardepeildatum 1 januari 2019. Sinds 2009 is de verschuldigde OZB een percentage van de waarde van de onroerende zaak.

De volgende tabel geeft weer hoe de OZB-tarieven zich in de afgelopen jaren hebben ontwikkeld.

Tarieven OZB	2016	2017	2018	2019	2020
Gemiddelde WOZ-waarde					
Eigenaar woning	0,1058	0,1030	0,0979	0,0933	0,0879
Eigenaar niet-woning	0,1432	0,1606	0,1647	0,1681	0,1676
Gebruiker niet-woning	0,1114	0,1247	0,1186	0,1220	0,1316

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven ter dekking van de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Wettelijk uitgangspunt is dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten voor inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval.

De berekening van de kostendekkendheid wordt aan het eind van de paragraaf samengevat in een overzicht.

De tarieven hebben zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld (x € 1):

Tarieven afvalstoffenheffing	2016	2017	2018	2019	2020
Meerpersoonshuishoudens	198,96	195,48 *	195,48 *	209,64 *	246,36
Eenpersoonshuishoudens	142,00	139,56 *	139,56 *	149,64 *	175,80
Wijziging	-2,9%	-1,8%	0,0%	7,2 %	17,5%

* Dit is inclusief onttrekking van € 100.000 aan de reserve egalisatie afvalstoffenheffing.

Rioolheffing

Op basis van artikel 228a van de Gemeentewet hebben gemeenten de mogelijkheid om de kosten van zorgplicht voor het afvalwater alsmede de kosten van de zorg voor het hemel- en grondwater te verhalen via de rioolheffing. Welke kosten via de rioolheffing worden verhaald, dient met het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) te zijn vastgesteld.

De berekening van de kostendekkendheid wordt aan het eind van de paragraaf samengevat in een overzicht.

De tarieven hebben zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld (x € 1):

Tarieven rioolheffing	2016	2017	2018	2019	2020
Eigenaar woning	149,76	151,08	151,08	154,68	156,80
Gebruiker niet-woning	76,34	77,04	77,04	78,84	79,80
Wijziging	-0,2%	0,9%	0,0%	2,4%	9,8%

Wij heffen van eigenaren van panden een vast bedrag per jaar. Hierbij is de situatie per 1 januari bepalend. Ook van gebruikers van panden wordt rioolheffing geheven. Dit is met ingang van 2015 ook een vast bedrag per jaar. Tot 2015 was dit afhankelijk van het waterverbruik.

Vergelijking van woonlasten kan worden gemaakt met de Drechtstedengemeenten. Deze is gebaseerd op de gegevens van de Digitale Atlas van de lokale lasten 2019 op www.coelo.nl en geeft de woonlasten van een meerpersoonshuishouden weer. De woonlasten in 2020 in Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht laten zich samenvatten in onderstaand schema (x € 1).

Gemeente	Gem. WOZ-waarde	Tarief OZB	OZB eigenaar	Rioolheffing eig/gebr	Afvalstoffen heffing	Totaal	Rangnr. meerp.huish.
Sliedrecht	216.000	0,0879	190	236	246	**672**	31
Papendrecht	237.000	0,1128	268	141	296	**705**	58
Dordrecht	206.000	0,1089	225	194	286	**705**	59
Alblasserdam	235.000	0,1134	266	159	358	**783**	169
Hendrik-Ido-Ambacht	278.000	0,1108	308	184	335	**827**	241
Hardinxveld-G'dam	255.000	0,1199	306	231	292	**829**	246
Zwijndrecht	216.000	0,1127	244	302	380	**904**	323
Landelijk gemiddelde	286.000	0,1102	294	199	283	**776**	

De indicatie in de laatste kolom betekent hoe lager het rangnummer hoe lager de woonlasten.

4.1.5 Overige lokale heffingen

Hondenbelasting

In de Gemeentewet is bepaald dat gemeenten een belasting mogen heffen op het houden van honden. Hondenbelasting is een zuivere belasting die, net als de onroerende-zaakbelastingen, vloeit naar de algemene middelen van de gemeente.

Reinigingsrechten

Voor het ophalen van afval bij niet-woningen (winkels, bedrijven, buurtcentra, etc.) kunnen gemeenten reinigingsrecht heffen. Uitgangspunt is dat dit kostendekkend gebeurt. In tegenstelling tot het inzamelen van huishoudelijk afval hebben gemeenten niet de verplichting om afval bij bedrijven in te zamelen. Bedrijven moeten zelf zorgdragen voor het afvoeren van hun afval en kunnen hiervoor een contract aangaan met een erkende afvalinzamelaar of met de gemeente.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Het is een zuivere belasting, ofwel een ongebonden heffing. Door de controle gaat van deze belasting ook een regulerende werking op het gebruik van de openbare ruimte uit. Het is een zuivere belasting. De opbrengst is sterk afhankelijk van wisselende activiteiten in de openbare buitenruimte.

In verband met de coronacrisis is in 2020 de horeca ontzien en zijn middels een wijzigingsverordening de tarieven op nihil gesteld.

Met ingang van 2016 heft onze gemeente deze belasting ook over kabels en leidingen van nutsbedrijven in gemeentegrond. Voorheen was dit niet mogelijk omdat dit was geregeld middels concessieovereenkomsten. Met ingang van 2022 vervalt de mogelijkheid om precariobelasting van nutswerken te heffen. In de begroting 2020 hebben we maatregelen genomen om de vrijvallende inkomsten vanaf 2022 op te vangen.

Reclamebelasting

Op grond van artikel 227 van de Gemeentewet kunnen gemeenten ter zake van openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg reclamebelasting heffen.

De reclamebelasting is een algemene belasting. De reclamebelasting kan mede worden gezien als een profijtbelasting, wanneer zij geheven wordt naar de mate waarin particulieren en bedrijven profiteren van overheidsvoorzieningen die het doen van openbare aankondigingen, zichtbaar vanaf de openbare weg, mogelijk maken.

Zo is bijvoorbeeld vanuit de profijtgedachte een hoger tarief denkbaar in het (winkel)centrum van een gemeente, waar immers het meeste effect wordt verwacht van de openbare aankondigingen (reclame-uitingen). Ook kan regulering worden nagestreefd met deze heffing door deze bijvoorbeeld te beperken tot - of een hoger tarief te hanteren in - bepaalde wijken, teneinde wildgroei van openbare aankondigingen tegen te gaan.

Verder kan de reclamebelasting zich beperken tot een deel van de gemeente, mits daarvoor een objectieve en redelijke rechtvaardiging bestaat.

In overleg met de desbetreffende ondernemersverenigingen heeft uw raad op 30 januari 2018 drie reclamebelastingen ingevoerd, namelijk voor Winkelgebied Kerkbuurt, Winkelgebied Burgemeester Winklerplein en Woonboulevard Sliedrecht. Deze reclamebelastingen zijn 1 februari 2018 ingegaan.

Het doel is om met een ondernemersfonds het ondernemers- en verblijfsklimaat en daarmee de duurzame economische vitaliteit van de gebieden te versterken.

De opbrengst van deze belasting wordt gestort in ondernemersfondsen voor deze gebieden.

Afspraken hierover zijn vastgelegd in overeenkomsten tussen de verenigingen en de gemeente.

De belasting wordt geheven van de gebruiker van de onroerende zaak zijnde niet-woningen in het desbetreffende gebied. Als de onroerende zaak leeg staat en er wordt een reclame-uiting gevoerd dan zal de aanslag worden opgelegd aan de eigenaar.

De jaartarieven zijn als volgt:

Winkelgebied Kerkbuurt: € 360,- per onroerende zaak zijnde niet-woning;

Winkelgebied Burgemeester Winkelplein: € 350 per onroerende zaak zijnde niet-woning;

Voor Woonboulevard Sliedrecht is het aanslagbedrag afhankelijk van de WOZ-waarde van de onroerende zaak, namelijk:

WOZ-waarde in €	**Tarief**
t/m 200.000	€ 1.000
200.001 t/m 500.000	€ 1.500
500.001 t/m 1.500.000	€ 2.000
meer dan 1.500.000	€ 3.000

Lijkbezorgingsrechten

Ook heffen we rechten voor het gebruik van de begraafplaats en voor het verlenen van gemeentelijke diensten in verband met de begraafplaats. Ook hiervoor is het uitgangspunt dat dit ten hoogste kostendekkend gebeurt. De berekening van de kostendekkendheid wordt aan het eind van de paragraaf samengevat in een overzicht.

De overige tarieven worden verhoogd met 1,4%, zoals vastgesteld in de kadernota.

Havengelden

Voor het gebruik van de gemeentelijke haven of andere openbare werken, alsmede voor het gebruik van alle binnen deze gemeente gelegen openbare wateren wordt door de gemeente havengeld geheven. Uitgangspunt is dat dit ten hoogste kostendekkend gebeurt.

4.1.6 Kwijtscheldingen

Als een belastingplichtige wegens financiële omstandigheden niet in staat is een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, kan gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De regels voor het toekennen worden bepaald door de rijksoverheid. Deze regels komen erop neer dat kwijtschelding mag worden verleend aan belastingplichtigen die een inkomen hebben dat niet hoger is dan 90% van de bijstandsnorm. Gemeenten mogen hier in die zin van afwijken, dat deze inkomensgrens wordt verruimd naar 100% van de bijstandsnorm. Onze gemeente hanteert de 100%-norm, wat betekent dat inwoners met een inkomen op bijstandsniveau in beginsel voor kwijtschelding in aanmerking komen. Wel vindt een vermogenstoets plaats.

Een groot deel van de kwijtscheldingen is geautomatiseerd getoetst. Het doel hiervan is om zo de administratieve lasten voor de burger te verminderen.

Gemeenten mogen wel zelf bepalen voor welke belastingen kwijtschelding wordt verleend. Er kan kwijtschelding worden aangevraagd voor:

- Onroerende-zaakbelastingen
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Hondenbelasting (tot maximaal de helft van de verschuldigde belasting voor de eerste hond)

De volgende tabel geeft weer hoeveel kwijtschelding voor 2020 is geraamd en verleend.

Kwijtschelding	Raming	Werkelijk	Verschil
Afvalstoffenheffing	96	117	21
Rioolheffing	43	45	2
Hondenbelasting	3	4	1
Totaal	**142**	**166**	**24**

4.1.7 Kostendekkendheid

Voor gemeentelijke heffingen geldt de wettelijke eis van maximaal kostendekkende tarieven. In onderstaande tabel is de kostendekking van de belangrijkste gemeentelijke heffingen voor 2020 inzichtelijk gemaakt.

De kostendekkendheid wordt overeenkomstig de regelgeving bepaald per verordening.

Bedragen x € 1.000

Kostendekkendheid %	Afvalstoffen-heffing	Riool heffing	Haven gelden	Lijkbe-zorging	Bouw leges	Reinigings rechten	Leges burger-zaken
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	2.641	5.730	37	382	433	266	816
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen -/-	604	3.365	4	-	-	12	-
Netto kosten taakvelden	2.037	2.366	34	382	433	254	816
Overhead incl. (omslag)rente	909	299	31	493	276	190	-
BTW	254	459	-	-	-	-	-
Totale kosten (a)	3.200	3.124	64	875	709	444	816
Opbrengst heffingen (b)	2.306 (1)	2.788 (1)	41 (2)	681	736	339	235
Dekking (b/a*100)	72%	89%	63%	78%	104%(3)	76%	29%

(1) Dit is inclusief de kwijtschelding
(2) Dit is exclusief opbrengst pleziervaart van €19.000. De kosten hebben alleen betrekking op de beroepshavens. Voor pleziervaartuigen worden nagenoeg geen directe kosten gemaakt.
(3) De overdekking van bouwleges is het gevolg van realisatie van incidentele bouwleges en de incidentele extra inzet hiervoor in 2020.

Over de kostendekkendheid wordt opgemerkt dat er voor gekozen is;

1. overhead toe te rekenen op basis van personeelslasten;
2. één systematiek van toerekening van overhead;
3. Toegroeien naar 100% kostendekkendheid
4. de kwijtschelding ten laste te brengen van de heffing.

4.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.2.1 Inleiding

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers te kunnen opvangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen, zoals het vormen van voorzieningen of het afsluiten van verzekeringen. Het weerstandsvermogen is mede van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente.

De raad heeft in september 2020 de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing vastgesteld. In deze nota zijn de beleidskaders opgenomen die richting geven aan de uitvoering van het gemeentelijk risicomanagement in Sliedrecht. De paragraaf is opgebouwd uit een drietal blokken: het risicoprofiel Sliedrecht, de weerstandscapaciteit en als laatste de weerstandsratio.

4.2.1 Risicoprofiel gemeente Sliedrecht

Bedragen X € 1.000

Risicogebied	Zie	Structureel/ Incidenteel	Kans-klasse*	Risico bedrag
Organisatierisico's	A	0	I	42
Onzekerheden algemene uitkering	B	S	II	1.310
Verbonden partijen	C	S	II/III/IV	2.046
Garantstellingen	D	I	IV	538
Dividend en renterisico	E	I /S	II / IV	183
Projectrisico's, waardering vastgoed en grondexploitaties	F	I	I/II/III/IV	2.788
Overige risico's	G	I / S	II / III / IV	458
TOTAAL ONGEWOGEN RISICO				***7.364***
TOTAAL BENODIGDE WEERSTANDSCAPACITEIT			**80%**	**5.891**

I 'Onwaarschijnlijk'	12,5%
II 'Mogelijk'	37,5%
III 'Aanzienlijk'	62,5%
IV 'Waarschijnlijk'	87,5%

Het laatste risicoprofiel van de gemeente Sliedrecht is vastgelegd in de begroting 2021 die door de raad op 10 november 2020 is vastgesteld. Deze bedroeg € 6,5 mln. Het risicoprofiel in deze jaarrekening is ingeschat op afgerond € 7,4 mln.

Ten opzichte van de begroting 2021 is de stijging van de € 0,5 mln. van het risicoprofiel vooral ingegeven door verhoging van het risicoprofiel voor de DG&J. Dit als het gevolg van de vertraging in de realisatie van haar taakstelling. Daarnaast is een kleine € 0,3 mln. toegevoegd aan het risicoprofiel als mogelijk gevolgen in de inbaarheid van huurinkomsten als gevolg van corona.

Daarnaast heeft de uitbraak van COVID-19 (corona) eind februari 2020 een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

Het coronavirus heeft financiële gevolgen. Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren hierbij onze risico's. Onze organisatie loopt echter geen risico voor de continuïteit. Om inzicht te verkrijgen in de mogelijke financiële effecten van het coronavirus op de begroting is een impact- analyse gemaakt op viertal assen. Deze assen bestaan uit een analyse op het financiële effect op onze bezittingen (waardering op onze balans), op onze inkomsten en op onze uitgaven (begrotingssaldo) en op onze garantstellingen (niet uit de balans blijkende verplichtingen). Op deze wijze ontstaat er een volledig beeld van de mogelijke risico's. Het daadwerkelijke financiële effect hiervan zal in 2021 verder onderzochten inzichtelijk worden gemaakt. Voor de financiële impactanalyse wordt volledigheidshalve verwezen naar de corona-bijlage.

4.2.2 Toelichting risicoprofiel gemeente Sliedrecht

A. Organisatierisico's (programma Bestuur, veiligheid en organisatie)
Dit betreffen financiële risico's op het gebied van mobiliteit van personeel.

B. Risico's algemene uitkering (Ondersteunend programma Financiën en belastingen)
Met ingang van het jaar 2023 ondergaat de verdeling van het gemeentefonds een forse wijziging. Er lopen hiervoor twee onderzoeken. Voor Sliedrecht betreft dit een groot risico als potentiele nadeelgemeente in deze herverdeling. De invloed die Sliedrecht hierop kan uitoefenen is minimaal. Het inzetten van PAUW (een systeem voor de berekening van de algemene uitkering), het op orde zijn van de basisregistraties, de lobby via de VNG en het tijdig signaleren van ontwikkelingen die kunnen leiden tot afwijkingen zijn de belangrijkste beheersmaatregelen.

C. Risico's bij verbonden partijen (Alle programma's)
Er is sprake van een algemeen risico door deelname aan een gemeenschappelijke regeling. Negatieve exploitatieresultaten worden doorgelegd naar de deelnemende gemeenten. De totale bijdrage aan verbonden partijen bedraagt in 2021 naar verwachting € 34,8 miljoen. Uitgaande van een maximaal 2,5% overschrijding van de begroting van de gemeenschappelijke regelingen is het maximale risico afgerond € 0,9 miljoen. De mate van beïnvloedbaarheid voor Sliedrecht is beperkt. De beheersmaatregelen zijn gericht op het houden van toezicht op risicomanagement bij de verbonden partijen (tijdig beoordelen van financiële documenten, signaleren van afwijkingen en verwerken naar de raad). Daarnaast bestaat een specifiek risico's:
- op oninbaarheid van een verstrekte lening van de GR Drechtwerk aan een partner
- voor frictiekosten bij de GR VRZHZ.
- op basis van de kosten sociaal domein bij de GRD en de DG&J
- voor de extra gelden jeugdzorg na 2022.

D. Risico's garantstellingen (Alle programma's)
De gemeente Sliedrecht staat garant voor diverse instellingen. De gewaarborgde geldleningen bedragen naar ultimo 2020 € 133 mln. In dit bedrag zijn ook leningen meegenomen van woningcorporatie Stichting Tablis Wonen voor een bedrag van € 107 miljoen. De gemeente is hier niet de eerste garantsteller, maar achtervang voor het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

De huidige beleidslijn is dat 2,5% van het bedrag waarvoor de gemeente eerste garantsteller is wordt aangemerkt als risico. Daarnaast worden de risico's in de garantstellingen individueel beoordeeld door de jaarlijkse toets van de jaarrekeningen van belangrijke garantstellingen, op aspecten als solvabiliteit en liquiditeit. Daarnaast maakt dit onderdeel uit van de verbijzonderde interne controle.

E. Risico dividenden en rente (Algemene dekkingsmiddelen)

De gemeente Sliedrecht bezit aandelen in het nutsbedrijf Stedin waarbij jaarlijks dividend wordt ontvangen. Het risico bestaat op balansdatum dat dit dividend in enig jaar niet wordt gerealiseerd of uitgekeerd vanwege stijgende tarieven door netbeheerder TenneT die door regelgeving twee jaar later doorbelast kunnen worden.

F. Projectrisico's, waardering vastgoed en grondexploitaties (Alle programma's)

Na het treffen van beheersmaatregelen blijft altijd een risico bestaan bij de waardering van vastgoed en projecten en grondexploitaties. Dat is inherent aan het karakter van deze posten. Deze risico's kunnen bestaan uit:

- Risico's die verband houden met de aard van het plan, bijvoorbeeld omdat er woningen zijn geprogrammeerd die niet goed in de markt liggen;
- Risico's die verband houden met het tijdstip van realisatie van het plan: veel plannen schuiven door, in afwachting van betere tijden. Dit kan leiden tot hogere rentekosten en werken door in de waarde van het plan;
- Risico's die verband houden met gehanteerde parameters, bijvoorbeeld indexering van prijzen en rentestanden;
- Overige risico's, bijvoorbeeld wanneer sprake is van onzekere subsidies, bodemverontreiniging, planschades, claims e.d.

G. Overige risico's

Alle risico's die niet te categoriseren zijn in een van de voornoemde risicogebieden worden hier opgenomen. Het gaat hier bijvoorbeeld om financiële risico's ten aanzien van het beheer van de openbare ruimte en afval of risico's voortvloeiend uit corona.

4.2.3 Bepaling van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat conform onze nota weerstandsvermogen en risicobeheersing in Sliedrecht uit het saldo van de algemene reserve, de niet beklemde bestemmingsreserves en de opgenomen post voor onvoorzien. Daarnaast wordt voor de weerstandscapaciteit in Sliedrecht 20% van de niet benutte belastingcapaciteit en 20% van de stille reserves gerekend.

Reserves en onvoorzien:

De reserves voor de weerstandscapaciteit en de post voor onvoorzien bestaat uit:

bedragen x € 1.000

Weerstandscapaciteit	2020
Algemene reserve	1.321
Niet beklemde bestemmingsreserves	4.886
Onvoorzien	61
Stand 31 december 2020	**6.268**

Voor een volledig overzicht van de reserves wordt verwezen naar paragraaf 5.8 in deze jaarrekening.

Stille reserve en onbenutte belastingcapaciteit

Stille reserve vastgoed

Op vastgoed is een verschil te maken tussen vastgoed waarvoor een, wat de omvang betreft, redelijke markt is zoals voor woningen en kantoren, en vastgoed waarvoor een beperkte markt is zoals voor zwembaden en sportvoorzieningen. Voor de inschatting van de stille reserve vastgoed kan een vergelijking gemaakt worden van de WOZ-waarde en de boekwaarde. Hierbij is de WOZ-waarde voor het vastgoed waarvoor een beperkte markt is, uit voorzichtigheidsprincipe uitgegaan van een executiewaarde van 70% van de WOZ-waarde.

Op basis van bovenstaande uitgangspunten bestaat een stille reserve vastgoed van afgerond € 4,7 mln. Deze stille reserve kan als volgt uitgesplitst worden:

bedragen x € 1.000

Type vastgoed	Stille reserve
Redelijke markt	2.412
Beperkte markt	2.256
Totaal stille reserve vastgoed	**4.668**

Stille reserve aandelen

De gemeente bezit aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten, ROM-D, Oasen en Stedin. De aandelen BNG kennen volgens het jaarverslag 2019 van de BNG een waarde van afgerond € 75,- per aandeel. Uitgaande van deze waarde bestaat een stille reserve in de aandelen BNG van afgerond € 2,3 miljoen.

Onbenutte belastingcapaciteit

Voor Sliedrecht bestaat deze onbenutte belastingcapaciteit uit het volgende:

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Bedrag
Capaciteit OZB	2.430
Totaal onbenutte belastingcapaciteit	**2.430**

Dit houdt in dat structureel ruim € 2,4 mln. aan extra belastingopbrengsten gegenereerd kan worden binnen de Financiële verhoudingswet.

Totaal beschikbare weerstandscapaciteit

Bovenstaande betekent dat er 20% van voornoemde stille reserves en onbenutte belastingcapaciteit meetelt voor de weerstandscapaciteit. Dit komt neer op de volgende weerstandscapaciteit voor Sliedrecht:

	bedragen x € 1.000
Weerstandscapaciteit	**2020**
Algemene reserve	1.321
Niet beklemde bestemmingsreserves	4.886
Onvoorzien	61
20% stille reserve	1.394
20% onbenutte belastingcapaciteit	486
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	**8.148**

4.2.4 Bepaling van het weerstandsvermogen

Om te bepalen hoe de verhouding is tussen benodigde weerstandscapaciteit en beschikbare weerstandscapaciteit wordt de term weerstandsvermogen gebruikt. Deze wordt als volgt berekent:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigd weerstandsvermogen}}$$

Het weerstandsvermogen is voldoende wanneer de beschikbare weerstandscapaciteit groter dan of gelijk is aan de benodigde weerstandscapaciteit. Er is hiervoor geen norm vanuit de wetgever gesteld. Voor de beoordeling van de uitkomst van de ratio weerstandsvermogen wordt uitgegaan van de veel gebruikte waarderingstabel van de Universiteit Twente en het Nederlands Adviesbureau voor Risicobeheersing zoals vastgelegd in onze nota weerstandsvermogen en risicobeheersing:

Categorie	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 ≤ x ≤ 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 ≤ x ≤ 1,4	Voldoende
D	0,8 ≤ x ≤ 1,0	Matig
E	0,6 ≤ x ≤ 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Als streefwaarde voor het weerstandsvermogen streeft Sliedrecht een ratio van 1,0 na. Daarmee is voldoende dekking voor het risicoprofiel aanwezig en wordt niet onnodig beslag gelegd op middelen die ten behoeve van de beleidsdoelstellingen kunnen worden ingezet.

De berekening van de ratio weerstandsvermogen ziet er als volgt uit:

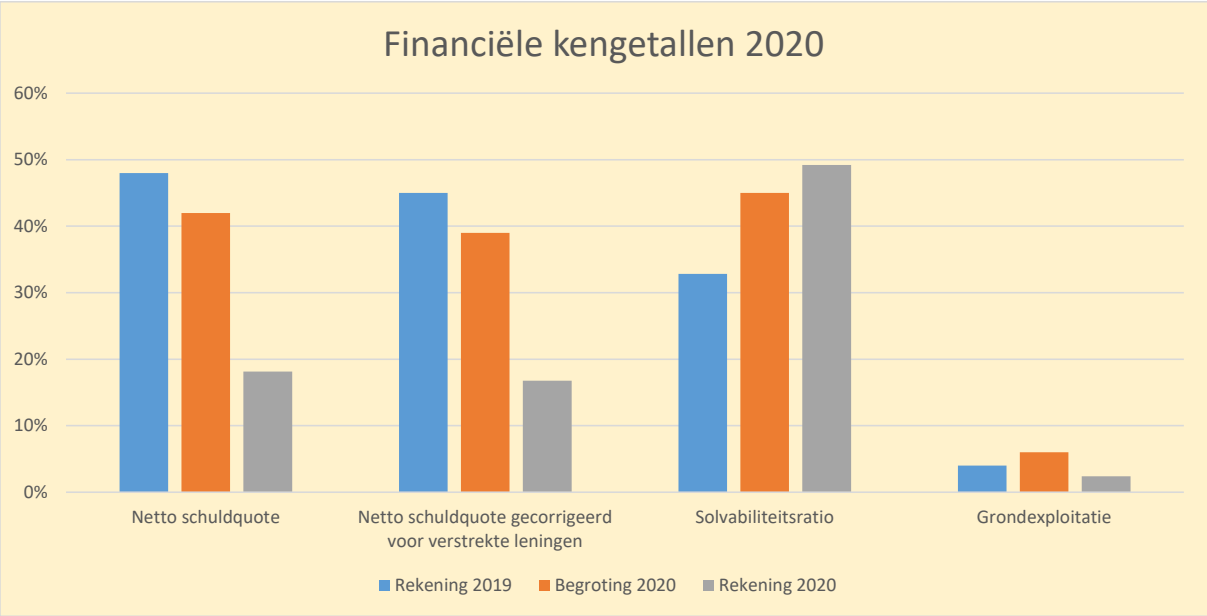
Bedragen X €1.000

Nr	Omschrijving	Berekening	Bedrag	
1	**Benodigde weerstandscapaciteit**			**5.891**
2	**Beschikbare weerstandscapaciteit:**			
3	- algemene reserve		1.321	
4	- niet beklemde reserves		4.886	
5	- Post voor onvoorzien		61	
6		**(3+4+5)**		**6.268**
7	20% van stille reserve		1.394	
8	20% van onbunutte belastingcapacteit		486	
9		**(7+8)**		**1.880**
10	**Totaal weerstandscapaciteit**	**(6+9)**		**8.148**
11	**Ratio weerstandsvermogen**	**(10/ 1)**		**1,38**

Uit bovenstaande berekening is af te leiden dat Sliedrecht met haar ratio weerstandsvermogen van 1,38 voldoet aan de streefwaarde van 1,0 zoals is vastgelegd in de nota weerstandsvermogen en risicobeheering.

Op 10 november 2020 is daarbij additioneel besloten de algemene risicoreserve te handhaven op 75% van de benodigde weerstandscapaciteit onder aftrek van de post onvoorzien en de overige niet beklemde middelen. Op basis van bovenstaande tabel betekent dit dat de hoogte van de algemene risicoreserve € 3,3 mln. (75% van € 5,8 mln. -/- € 1,3 mln. -/- € 0,061mln.) moet bedragen. De hoogte van de algemene risicoreserve bedraagt nu € 3,7 miljoen.

4.2.5 Financiële kengetallen

Sliedrecht	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Netto schuldquote	48%	42%	19%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	45%	39%	18%
Solvabiliteitsratio	33%	45%	48%
Grondexploitatie	4%	6%	3%
Structurele exploitatieruimte	-1,00%	-0,11%	1,24%
Belastingcapaciteit	85%	87%	87%
Ratio weerstandsvermogen	0,80	0,75	1,38

De netto schuldquote is de netto schuld als aandeel van de inkomsten. Het geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft. Het zegt daarnaast iets over de flexibiliteit van de begroting: veel schulden en kapitaallasten leiden tot een inflexibele begroting. Een netto schuldquote tussen de 90% en 130% wordt gezien als voldoende. Een lagere netto schuldquote dan 90% wordt gezien als goed.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen op langere termijn te voldoen. Het geeft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen weer. Er is geen harde norm voor dit kengetal maar een percentage van 20% tot 50% wordt doorgaans als voldoende gezien.

Het kengetal grondexploitatie geeft een indicatie van de verhouding van de in exploitatie genomen gronden ten opzichte van de totale baten. Het geeft een indicatie of een gemeente veel geld in grond heeft geïnvesteerd, geld dat in de toekomst moet worden terugverdiend. Een kengetal grondexploitatie lager dan 20% wordt gezien als goed.

De structurele exploitatieruimte geeft weer hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de jaarrekening. Een kengetal groter dan 0 wordt gezien als goed.

De belastingcapaciteit maakt inzichtelijk welke mogelijkheden de gemeente heeft voor het genereren van hogere baten. Dit kengetal geeft weer hoe de belastingdruk zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. De woonlasten van een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde worden afgezet tegen het landelijk gemiddelde. Is het kengetal lager dan 100%, dan zijn de woonlasten lager dan gemiddeld in Nederland. Dit wordt gezien als goed.

De ratio weerstandscapaciteit geeft de verhouding weer tussen de benodigde weerstandscapaciteit en beschikbare weerstandscapaciteit. Een waarde > 1 is volgens de nota weerstandsvermogen en reisicobeheersing voldoende.

Conclusie

Eén kengetal in een enkel jaar geeft op zich nog niet veel informatie. Deze moeten vooral in samenhang worden gezien. Op basis van de kengetallen kan geconcludeerd worden dat Sliedrecht een laag risicoprofiel heeft. Er is een relatief goede ratio ten aanzien van schuldquote, solvabiliteit en grondexploitatie, structurele exploitatieruimte, belastingcapaciteit en weerstandsvermogen.

De toezichthouders hebben voor de kengetallen onderstaande signaleringswaarden vastgesteld om trends te kunnen ontdekken. Aan deze categorieën is geen kwalificatie gegeven omdat normering in eerste instantie door de gemeente zelf dient plaats te vinden. Wel kan over het algemeen worden gesteld dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20-50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20-35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%
6. Ratio weerstandsvermogen	>1		< 1

Over het geheel genomen scoort Sliedrecht in de minst risicovolle categorie A.

4.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

4.3.1 Inleiding

De gemeente beheert de openbare ruimte waarin een groot aantal activiteiten plaatsvindt zoals wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan, is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. In dit onderdeel van de jaarstukken wordt aangegeven voor welk ambitieniveau de gemeente heeft gekozen, inclusief de financiële consequenties hiervan. Het door de raad gewenste onderhoudsniveau is van invloed op de lasten. In dit deel van de jaarstukken wordt ook aangegeven wat in 2020 is bereikt.

Het beleid op de kapitaalgoederen wordt door middel van beleidsnota's vastgesteld. Dergelijke nota's bieden de mogelijkheid om algemene beleidslijnen met betrekking tot de inhoudelijke kaders (de visie van de raad op de kwaliteit van de kapitaalgoederen) en procedurele kaders (afspraken tussen raad en college over besluitvorming en informatievoorziening) vast te stellen.

Het beleid van de gemeente voor het onderhoud van kapitaalgoederen is o.a. opgenomen in:

- de Nota onderhoud gebouwen (vastgesteld in 2006);
- het Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2023 (vastgesteld in 2018);
- het Beleidsplan onderhoud wegen 2015-2025 (vastgesteld in 2014);
- het Beleidsplan openbare verlichting (vastgesteld in 2014);
- het Beheerplan onderhoud bruggen (vastgesteld in 2014);
- het Groenbeleidsplan (vastgesteld in 2015);
- het Uitvoeringsbeleid speel- en sportruimte Sliedrecht (vastgesteld in 2016).

Als uitgangspunt geldt dat op basis van beheerplannen jaarlijks budgetten worden geraamd voor het onderhoud dat in het begrotingsjaar moet worden uitgevoerd en dat voldoende wordt gereserveerd (stortingen in onderhoudsvoorzieningen) of dat investeringsbesluiten genomen worden voor het uitvoeren van toekomstig onderhoud. Hierna gaan we nader in op de specifieke beleidsvelden.

4.3.2 Openbaar groen en speelvoorzieningen

De gemeenteraad heeft op 31 maart 2015 het Groenbeleidsplan Sliedrecht vastgesteld. Het Groenbeleidsplan vormt de basis voor het groenbeheer en toekomstige ontwikkelingen met betrekking tot groen in Sliedrecht. Op basis van dit plan wordt door middel van het regulier groenbeheer en renovatieprojecten consequent naar de vastgelegde kwaliteiten en eindbeelden toegewerkt. Aanpassingen van het groen worden op basis van dit plan op verantwoorde wijze gedaan. Het plan vormt ook een belangrijk toetsingskader bij de belangenafwegingen tussen groene en overige functies en geeft de nieuwe beleidskaders voor verkoop en verhuur van gemeentelijk groen. In dit plan zijn tevens de beeldkwaliteiten van het beheer in de verschillende gebieden van Sliedrecht opgenomen.

In 2020 is verder gewerkt aan de evaluatie van het Groenbeleidsplan en nieuw beleid op het gebied van klimaatdoelstellingen en biodiversiteit. De nieuwe Groenbeleidsplan zal in 2021 aan de raad ter besluitvorming worden aangeboden.

De gemeente Sliedrecht vindt het van belang dat de gemeente voldoende groen heeft en behoudt. Om te bewaken dat er voldoende bomen in de gemeente blijven, wordt bijgehouden hoeveel kapvergunningen verleend worden en hoeveel gemeentelijke bomen worden aangeplant.

Ook hebben we aandacht besteed aan de biodiversiteit en zijn bomen gepland voor de realisatie van 10% meer bomen in Sliedrecht conform de opgave uit het College Uitvoeringsprogramma.

Voor de groenprojecten is de meerjarenplanning "Integrale meerjaren operationele planning" gevolgd. In 2020 is gewerkt aan de volgende gebieden:

- de Middenveer (integraal met de herbestrating) is afgerond;
- de Vogelbuurt Noord (samen met de aanleg van het warmtenet) loopt door in 2021;
- Parallelweg langs Benedenveer (afronding project Benedenveer) is de beplanting aangebracht;
- De Professorenbuurt (in aansluiting op de nieuwbouw) loopt door in 2021.

In het College Uitvoeringsprogramma was voor 2020 een extra bedrag opgenomen voor het 'vergroenen' van een aantal doorgaande wegen. De zuidelijke zijbermen van de Maaslaan tot aan de Elzenhof, de Populierenhof en de Wilgenhof zijn in 2020 voorzien van vaste planten.

Speelvoorzieningen

Op 10 mei 2016 heeft de gemeenteraad het besluit genomen in vijf jaar tijd de speelplekken in Sliedrecht op te knappen en om te vormen tot uitdagende speel-, sport- en ontmoetingsplekken. Elke buurt krijgt meerdere speelplekken met uitdagende speeltoestellen, passend bij deze tijd. Naast spelen en sporten komt de focus ook te liggen op ontmoeting tussen jong en oud in de buurt. Er is ruim een miljoen euro geïnvesteerd in de looptijd van het project en dit is in 2020 nagenoeg afgerond. In 2020 zijn de buurten de Weren, de Hoven en de Nijverwaard aangepakt. Alleen de speelplaatsen in de Staatsliedenbuurt worden vanwege het daar lopende renovatieproject in 2021 uitgevoerd. Daarmee zijn alle buurten voor de komende tien tot vijftien jaar weer voorzien van uitdagende speel-, sport- en ontmoetingsplekken.

4.3.3 Riolering

De gemeentelijke taken op het gebied van de riolering zijn gebaseerd op de Waterwet. Voor de uitvoering van deze wettelijke verplichting is gemeentelijke autonome beleidsruimte beschikbaar. Naast de waterwet moet voldaan worden aan de richtlijnen van de waterkwaliteitsbeheerders (Waterschap Rivierenland en Rijkswaterstaat). Goede aanleg en beheer van de riolering is van groot belang voor de gezondheid van onze inwoners en een van de hoofdtaken van de gemeente.

Eind 2018 is het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2019-2023 door de gemeenteraad vastgesteld. In het GRP is beschreven hoe de gemeente Sliedrecht invulling geeft aan de zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater. In het GRP is de koers van de afgelopen jaren gecontinueerd, waarbij ook de rioolheffing – behalve indexatie – de komende jaren niet wordt verhoogd.

In 2020 is een deel van de riolering geïnspecteerd, waaronder de Nijverwaard, de Grienden en Middenveer. Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd om de toestand van het riool in beeld te brengen. Op basis van de geconstateerde toestand van de riolering wordt in 2021 de scope van de eventuele rioleringswerkzaamheden bepaald.

Naast het regulier beheer en onderhoud van de riolering, is in 2020 gewerkt aan uitvoering en voorbereiding van de onderstaande projecten:

- Uitvoering werkzaamheden riolering Baanhoek/ Molendijk;
- Uitvoering rioolherstel en rioolvervanging Gantelweg;
- Voorbereiding en uitvoering rioolvervanging Vogelbuurt;
- Voorbereiding rioolvervanging Professorenbuurt;
- Voorbereiding rioolvervanging Rivierenbuurt.

4.3.4 Waterbeheer

Voortvloeiend uit het Stedelijk Waterplan Plan (SWP) zijn de afgelopen jaren maatregelen getroffen om de waterkwaliteit te verbeteren. Dit plan is, na een evaluatie met het Waterschap in 2011, voor onbepaalde tijd verlengd.

Het Waterschap stelt middelen beschikbaar voor verbeteringen aan de waterhuishouding. Particulieren kunnen sinds 2018 ook gebruik maken van een subsidieregeling voor klimaatmaatregelen die ertoe bijdragen dat hemelwater vastgehouden wordt op eigen terrein.

Het stedelijk waterbeheer is een gezamenlijke verantwoordelijk van de gemeente Sliedrecht en het waterschap Rivierenland. Waterschap Rivierland is sinds 2015 voor een groot deel van de watergangen eigenaar; de zogenoemde A-watergangen. Dit betreft circa 75% van het totale stedelijke water in de gemeente Sliedrecht. Van het overige water is overwegend de gemeente Sliedrecht eigenaar. In de overdracht is afgesproken dat de gemeente Sliedrecht eigenaar blijft van alle duikers in watergangen en beschoeiingen langs watergangen, mits niet volledig in eigendom bij derden. De gemeente Sliedrecht doet het onderhoud van de eigen watergangen en de watergangen in eigendom van het waterschap Rivierenland. Voor het onderhoud van de watergangen van het waterschap Rivierenland ontvangt de gemeente Sliedrecht jaarlijks een vergoeding.

In de watergangen binnen de gemeente Sliedrecht is relatief veel kroos aanwezig. Overtollige kroosgroei geeft een ongewenste waterbeleving en is slecht voor de waterkwaliteit. Het waterschap draagt financieel bij om kroos uit de watergangen te verwijderen.

De gemeente Sliedrecht heeft de verplichting om waterberging te realiseren. Deze waterberging is nodig om bij extreme neerslag het huidige stedelijk watersysteem te ontlasten. De werkzaamheden voor het realiseren van deze waterberging aan de Kweldamweg in polder Sliedrecht zijn in 2020 gestart en worden begin 2021 afgerond.

4.3.5 Wegen

Eind 2014 is het Beleidsplan Onderhoud Wegen 2015-2025 vastgesteld. Hiervan zijn de belangrijkste uitgangspunten:

- Het voorkomen van kapitaalsvernietiging;
- Het voorkomen van te grote hoogteverschillen met betrekking tot toegankelijkheidseisen;
- Het voorkomen van schadebeelden waarbij het risico van schadeclaims van toepassing is.

In 2019 is het contract voor onderhoud elementenverharding verlengd met 2 jaar en is er in 2020 een meerjarig onderhoudscontract voor asfalt afgesloten. Hiermee wordt het reguliere onderhoud van zowel elementen- als asfaltverharding geregeld.

Vanuit het Integrale Meer Jaren Operationele Programma (IMJOP) hebben in 2020 de volgende projectmatige activiteiten plaatsgevonden ten aanzien van groot onderhoud en vernieuwing wegen:

- Voorbereiding P.C. Hooftlaan (in aansluiting op ontwikkeling Rivierdijk-west; locatie Lanser);
- Uitvoering Molendijk-west/Baanhoek-oost (in combinatie met doelstellingen uit de Dijkvisie);
- Uitvoering diverse straten Staatsliedenbuurt (in combinatie met woningrenovatie en vernieuwing Tablis Wonen);
- Uitvoering en afronding Middenveer en Erasmusplaats;
- Voorbereiding Parallelweg langs Nijverwaard (in combinatie met verkeersmaatregelen);
- Voorbereiding Vogelbuurt (gefaseerde aanpak in combinatie met groen, riolering, herinrichting en warmtenet);
- Voorbereiding Professorenbuurt (gefaseerde aanpak in combinatie met groen, riolering, herinrichting en warmtenet);
- Voorbereiding van Jacob Catsstraat-zuid en omgeving (afgestemd op ontwikkeling locatie Groen van Prinstererschool);
- Voorbereiding Fietspad Stationsweg-noord (in combinatie met verkeer en verbreding brug);
- Voorbereiding Rivierenbuurt-zuid (in combinatie met groen, riolering, herinrichting);

- Voorbereiding Craijensteijn (onderdeel van veilige fietsverbinding).

Groot (vervangings-) onderhoud aan wegen is projectmatig aangepakt en afgestemd op grote projecten in de openbare ruimte. Bewonersparticipatie is hierbij een vast onderdeel.

4.3.6 Bruggen

Er is op initiatief van de raad een meerjarenonderhoudsprogramma opgesteld om alle bruggen in de gemeente Sliedrecht te herstellen en te behouden. Bruggen zijn onderhouden conform het meerjarenonderhoudsprogramma. In 2021 wordt een nieuwe beheerplan bruggen opgesteld.

4.3.7 Openbare verlichting

De gemeente Sliedrecht heeft het beheer en onderhoud van de openbare verlichting ondergebracht bij Stadsbeheer Dordrecht (SBD). In 2014 zijn de uitgangspunten voor openbare verlichting vastgesteld. De toepassing van energiezuinige ledverlichting is hierbij een van de speerpunten.

In 2020 zijn de volgende straten voorzien van ledverlichting: Baanhoek, Molendijk, Rivierdijk, Rietlanden, Havenstraat en Scheldelaan. Daarmee is inmiddels 40% van de verlichtingsarmaturen in led uitgevoerd. In het bijzonder zijn de Rivierdijk, Molendijk en Baanhoek voorzien van nieuwe masten en armaturen volgens de Dijkvisie.

Het aantal lampstoringen van de openbare verlichting is in 2020 bedroeg 353 en is met 72 toegenomen ten opzichte van 2019. Dit is het resultaat van meer ontvangen meldingen in Fixi waarmee het melden makkelijker is geworden. Tevens tonen bewoners zich hiermee betrokken en kunnen zo ook meer storingen worden opgelost. Het aantal meldingen voor openbare verlichting in Fixi ligt ongeveer op het dubbele van het aantal storingen. Dit komt omdat meldingen vaak dubbel worden gedaan en omdat er in 2020 81 kabelstoringen waren.

Jaarlijks worden de afspraken met team Openbare Verlichting geactualiseerd waarbij de vervangingsplannen van de openbare verlichting integraal worden afgestemd op de uitvoering van projecten in de openbare ruimte, zo ook in 2020.

4.3.8 Gebouwen

Door middel van de nota 'Onderhoud alleen als het nodig is' welke is vastgesteld in de raad van 18 december 2006, wordt een onderbouwing gegeven van de onderhoudsbudgetten voor gebouwen in de begroting van Sliedrecht. Deze nota is inmiddels herijkt in het Beheerplan Vastgoed 2021-2024. Dit beheerplan geeft inzicht in het (bouw)technisch onderhoud van het gemeentelijk vastgoed en de daarvoor benodigde middelen. Voor de financiële verantwoording wordt wel uitgegaan van een doorkijk op basis van de meerjarenonderhoudsplanningen die in 2020 zijn opgesteld met een looptijd van 20 jaar (tot 2040). Het beheerplan zal naar verwachting in het tweede kwartaal 2021 ter besluitvorming worden behandeld in de raad.

Verder wordt in 2021 gewerkt aan het herijken van het in 2017 vastgestelde Integraal Accommodatiebeleid (IAP). Het herijkte, nieuwe Vastgoedbeleid geeft niet alleen inzicht in de totale vastgoedportefeuille en de organisatie rondom het vastgoedbeheer, maar het geeft ook het afwegingskader voor eigendom of afstoten van vastgoed. Het herijkte, nieuwe vastgoedbeleid wordt naar verwachting in het derde kwartaal 2021 ter besluitvormig voorgelegd aan de Raad.

4.3.9 Binnenhaven

Hieronder valt het op diepte houden van de gemeentehaven en het daarvoor periodiek peilen, het onderhouden van de steigers en de walstroomvoorziening. Eens per tien jaar dient rekening te worden gehouden met een hoge piek aan kosten voor baggerwerkzaamheden. In 2020 zijn peilingen uitgevoerd om te bepalen hoeveel bagger in de haven ligt. De peilingen gaven geen aanleiding tot het uitvoeren van baggerwerkzaamheden in 2020. In 2021 wordt een nieuw beheerplan onderhoud binnenhaven opgesteld.

4.3.10 Aanlegsteiger waterbus

Het vervoer door de Waterbus is geregeld in het contract tussen de Provincie en Aquabus BV. De gemeente Sliedrecht betaalt hiervoor jaarlijks een bijdrage aan Bureau Drechtsteden. Het (groot) onderhoud van de aanmeerplaats (ponton) verloopt volgens een overeenkomst met het Havenbedrijf Dordrecht. De onderhoudsmaatregelen zijn verwerkt in de voorziening onderhoud ponton Waterbus. In 2021 gaat groot onderhoud plaatsvinden aan de aanmeervoorziening.

4.3.11 Reserveringen voor onderhoud

In het kader van de jaarrekening is het van belang dat wordt aangegeven dat er voldoende wordt gereserveerd voor toekomstig onderhoud. De omvang van de verschillende voorzieningen op 31 december 2020 wordt aangegeven in het hoofdstuk 'Jaarrekening'. In 2020 zijn de volgende stortingen gedaan in de diverse onderhoudsvoorzieningen:

Omschrijving	Categorie BBV	Pro-gramma	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Zalencentrum De Lockhorst	Gebouwen	1	21.804	21.804
Diverse multifunctionele accommodaties	Gebouwen	1	17.055	17.055
Binnensportaccommodaties	Gebouwen	1	30.660	30.660
Zwemaccommodatie De Lockhorst	Gebouwen	1	29.909	29.909
Recreatie voorzieningen	Groen	1	4.384	4.384
Subtotaal Programma 1			**103.812**	**103.812**
Begraafplaats (gebouw)	Gebouwen	3	882	882
Kinderboerderij (gebouw)	Gebouwen	3	3.753	3.753
Watergangen en sloten	Water	3	8.972	8.972
Onderhoud riolering	Riolering	3	1.474.500	1.422.000
Onderhoud wegen	Wegen	3	242.915	242.915
Bruggen	Wegen	3	62.862	62.862
Openbare verlichting	Wegen	3	7.336	7.336
Binnenhaven	Water	3	5.802	5.802
Ponton waterbus	Water	3	4.290	4.290
Toren NH-kerk met uurwerk	Gebouwen	3	1.837	1.837

Klok en carillon raadhuis	Gebouwen	3	1.462	1.462
Standplaatsen woonwagens	Gebouwen	3	5.260	5.260
Woonwagens	Gebouwen	3	1.328	0
Subtotaal Programma 3			**1.821.199**	**1.767.371**
Raadhuis	Gebouwen	4	10.331	10.331
Vlaggen	Overig	4	265	265
Brandweerkazerne (incl. dienstwoningen)	Gebouwen	4	5.002	5.002
Gemeentekantoor	Gebouwen	4	27.438	27.438
Gemeentewerf	Gebouwen	4	5.947	5.947
Subtotaal Programma 4			**48.983**	**48.983**
Totaal generaal			**1.973.994**	**1.920.166**

4.4 Paragraaf financiering

4.4.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury. Hierbij wordt ingegaan op de manier waarop de gemeente met het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen, zowel op korte als op langere termijn, is omgegaan. Tevens worden de risico's in beeld gebracht en eventuele genomen maatregelen om deze risico's te beheersen vermeld.

De advisering over en de uitvoering van de gemeentelijke financieringstaken wordt verzorgd vanuit het Servicecentrum Drechtsteden (SCD). Besluitvorming over de financiering blijft bij de gemeente behalve als het specifiek gemandateerd is. De toedeling van de bevoegdheden (wie autoriseert, wie voert uit) is vastgelegd in het gemeentelijke Financieringsstatuut.

Hierbij is het jaar 2020 op het gebied van Treasury een bijzonder jaar geweest omdat in 2020 de gemeente Sliedrecht haar lening portefeuille heeft geherfinancierd.

Economische ontwikkelingen

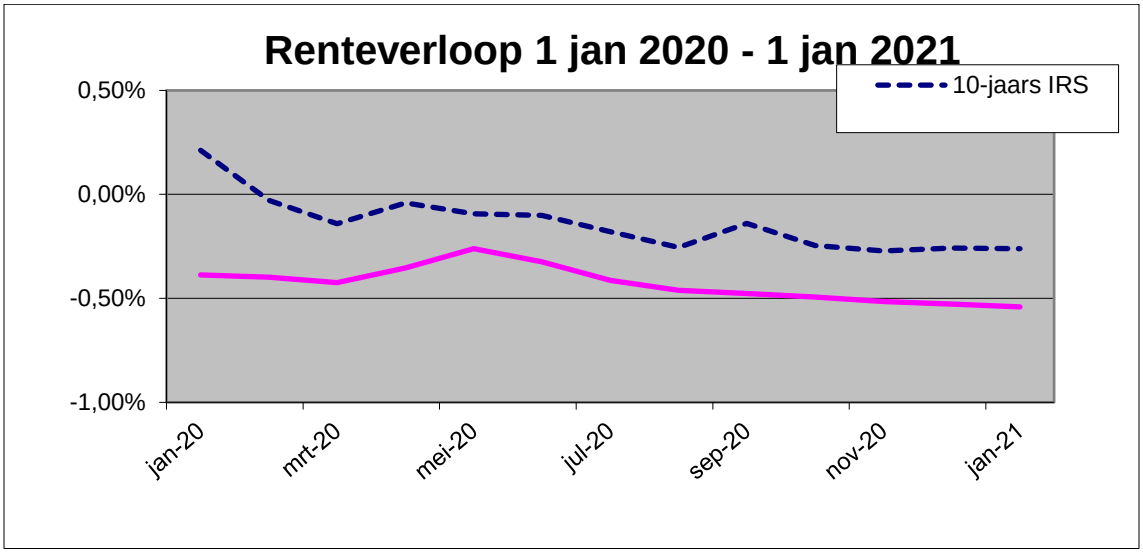
De Europese Centrale Bank (ECB) heeft in december bekend gemaakt dat het opkoopprogramma (PEPP) om de negatieve gevolgen van de corona pandemie te bestrijden met negen maanden wordt verlengd. Het steunprogramma loopt nu minimaal tot maart 2022 en wordt met EUR 500 miljard opgehoogd tot EUR 1.850 miljard.

De rente op de kapitaalmarkt vertoonde over het algemeen in 2020 een constante neerwaartse lijn. De rente van een 10-jarige staatslening bedroeg begin januari 2020 ongeveer 0,21%, door het jaar heen zakte de rente geleidelijk waardoor het in december het niveau van ongeveer -/-0,26% bereikte.

De 3-maands Euribor begon het jaar met een rente van circa -/- 0,39%. Door een geleidelijke daling bedroeg de 3-maands Euribor eind december 2020 ongeveer -/- 0,54%.

Door onder andere de ontvangst eind maart 2020 van de verkoop Eneco-aandelen was het voor de gemeente Sliedrecht niet nodig kasgeldleningen af te sluiten. Met deze ontvangst heeft de gemeente leningen geherstructureerd, zie verderop in deze paragraaf onder Financiering. De financieringsfunctie van de gemeente dient uitsluitend de publieke taak. Zij voert een prudent beleid binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).

De ontwikkeling van de rente gedurende 2020 kan als volgt worden weergegeven:

Indien een langlopende lening daadwerkelijk wordt opgenomen, geldt een opslag bovenop het IRS-tarief zoals hierboven weergegeven. Voor een 10-jaars lening bedroeg dit eind 2020 circa 0,25%.

Interne rente

Voor de interne doorberekening van de rentekosten naar de investeringen hanteren we conform onze begroting een omslagrente van 1,0%. De BBV-notitie rente schrijft voor dat indien de werkelijke rentelasten die over een jaar afwijken van de rentelasten op basis van de begrote renteomslag, de gemeente kan besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%. Voor 2020 is deze afwijking als gevolg van de herfinanciering groter dan 25% geweest. Daarom is in de realisatie 2020 en daarmee deze jaarrekening gerekend met de gecorrigeerde 0,7% rente.

Door de herfinanciering van onze lening portefeuille eind 2020 is de gemiddelde rente over onze leningen per eind 2020 gedaald naar -0,12% tegenover 1,26% per ultimo 2019.

In onderstaand renteschema worden de werkelijke rentelasten uiteengezet, die gezamenlijk het renteresultaat bepalen.

Renteschema

Bedragen x € 1.000

	Omschrijving			Werkelijk 2020
a	Externe rentelasten over korte en lange financiering			€ 320
b	Externe rentebaten		-/-	€ 29
c	Saldo rentelasten en rentebaten (a - b)			€ 291
d	Rente aan grondexploitatie door te rekenen	€ 21		
e	Rente van projectfinanciering	€ 0		
f	De rentebaat van doorverstrekte leningen	€ 0		
			-/-	€ 21
g	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente (d+e+f)			€ 270
h	Rente over eigen vermogen			€ 198
i	Rente over voorzieningen			€ 0
j	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (g+h+i)			€ 467
k	De aan taakvelden toegerekende rente (omslagrente)			€ 462
	Renteresultaat op taakveld treasury (k-j)			**-€ 6**
	Renteresultaat op taakveld treasury procentueel)			**-1%**

4.4.2 Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is huisbankier van de gemeente Sliedrecht. Naast de BNG houdt de gemeente een rekeningcourant aan bij de Rabobank.

4.4.3 Uitzettingen

Uitzettingen zijn binnen de Wet fido gedefinieerd als verstrekte geldleningen en beleggingen. De gemeente heeft geen beleggingen. In 2020 zijn er geen nieuwe leningen verstrekt, wel zijn een

tweetal leningen geherfinancierd. Voor een specificatie van de totale portefeuille aan lopende uitzettingen zie verderop in deze paragraaf onder Kredietrisico's.

4.4.4 Financiering

Met de ontvangst van de verkoop Eneco-aandelen heeft de gemeente diverse leningen geherstructureerd. Twee relatief dure leningen (met een rente van 4,6% en 1,7%) van totaal € 12,4 miljoen zijn volledig afgelost, hiertegenover is een nieuwe lineaire lening van € 10.760.000 met een looptijd van 20 jaar aangetrokken tegen een rente van 0,07%.

De totale langlopende schuld van de gemeente Sliedrecht bedroeg per 31 december 2020 afgerond € 28,8 miljoen. Dit betreft 2 leningen. De gemiddelde rente over deze leningen bedroeg per eind 2020 -0,12% tegenover 1,26% per ultimo 2019.

4.4.5 Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, de renterisico's en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente per jaar maximaal met kort geld mag financieren. Volgens de Wet fido bedraagt deze limiet 8,5% van het totaal van de exploitatiebegroting. Gezien de omvang van de begroting 2020 (€ 74,0 miljoen) betekende dit dat de gemeente Sliedrecht haar financiële huishouding voor maximaal circa € 6,3 miljoen met kort geld mocht financieren. In onderstaande tabel is het verloop van de gemeentelijke kortlopende middelen in 2020 ten opzichte van de kasgeldlimiet weergegeven. Uit deze tabel blijkt dat de gemeente Sliedrecht deze limiet niet heeft overschreden.

Overzicht kasgeldlimiet per kwartaal (x € 1.000,=)

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Bedrag	6.294	6.294	6.294	6.294
2. Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
Schuld in rekening courant	940	147	595	918
Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar				
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld				
Totaal vlottende korte schuld				
3. Vlottende middelen				
Contanten in kas				
Tegoeden in rekening courant	1.427	21.956	24.674	20.337
Overige uitstaande gelden korten dan 1 jaar				
Totaal vlottende middelen				
4. Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto-vlottende schuld (2-3)	-487	-21.809	-24.080	-19.419
Toegestane kasgeldlimiet	6.294	6.294	6.294	6.294
Ruimte in kasgeldlimiet	6.780	28.102	30.373	25.712

In 2020 zijn er geen kasgeldleningen opgenomen als gevolg van de ontvangen gelden voor de verkoop van de aandelen Eneco.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om binnen de portefeuille aan langlopende leningen een overmatige afhankelijkheid van de rente in een zeker jaar te voorkomen. Om dat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm niet meer dan 20% zijn van het

begrotingstotaal. In 2020 bedroeg de renterisiconorm van de gemeente Sliedrecht € 14,8 miljoen. Uit onderstaande berekening blijkt dat de gemeente Sliedrecht in 2020 de renterisiconorm niet heeft overschreden.

Overzicht renterisiconorm (x € 1.000,=)

	Begroot 2020	Realisatie 2020	Verschil
1. Renteherzieningen op leningen o/g	0	0	0
2. Betaalde aflossingen	3.640	14.400	-10.760
3. Renterisico	3.640	14.400	-10.760
4. Begrotingstotaal 2020	74.041	74.041	
5a Het bij Ministeriele Regeling vastgestelde percentage	20%	20%	
5b Regeling	0	0	
5. Renterisiconorm	14.809	14.809	
Ruimte renterisiconorm (5-3)	11.169	409	

Kredietrisico's

De gemeente Sliedrecht loopt kredietrisico op uitzettingen (o.a. verstrekte geldleningen) en leningen waarop door haar een borgstelling is afgegeven.

Overzicht kredietrisico's (x € 1.000,=)

Categorie	Per 01-01-2020	Per 31-12-2020
Uitzettingen	2.078	2.074
Borgstellingen direct	25.055	24.406
Borgstellingen indirect	98.465	106.811
Totaal	129.926	133.291

Het in bovenstaande tabel weergegeven bedrag aan uitzettingen per 31 december 2020 van € 2.074.000,- kan als volgt worden gespecificeerd:

- Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (revolving fund, startersleningen, duurzaamheidslening en blijversleningen): € 2.049.000,-
- Diverse renteloze leningen t.b.v. lokale maatschappelijke organisaties: € 25.000,-.

Daarnaast stond de gemeente per 31 december 2020 voor in totaal € 106,8 miljoen indirect garant. Dit is een stijging van € 8,4 mln. in 2020 als gevolg van het aantrekken van een viertal leningen en de reguliere aflossing erop. Deze indirect gerantstelling heeft betrekking op de achtervangpositie in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (indirecte borgstelling). Gezien de rond dat fonds gebouwde zekerheidsstructuur is hieraan een relatief laag risico verbonden. De achtervangovereenkomst tussen de gemeente en het WSW loopt van 1 juli 2019 tot 1 juli 2023 en is gelimiteerd tot Stichting Tablis Wonen.

Het bedrag aan directe borgstellingen bedroeg per eind 2020 € 24,4 miljoen. Als gevolg van reguliere aflossing is dit bedrag in 2020 € 0,6 mln. afgenomen ten opzichte van directie borgstellingen eind 2019. De directe borgstellingen zijn als volgt te specificeren:

- Stichting Drechtstreek: € 8,5 miljoen
- HVC Alkmaar (1,12%-belang; 'getrapt' via GR Gevudo): € 6,9 miljoen
- Stichting Waardeburgh: € 4,8 miljoen
- Stichting Sportaccommodatie Benedenveer: € 2,2 miljoen
- Voetbalvereniging Sliedrecht: € 1,4 miljoen
- Overige partijen: € 0,6 miljoen.

Schatkistbankieren

Bij het verplicht schatkistbankieren mag de gemeente een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden. In onderstaande tabel staat per kwartaal aangegeven wat het gemiddelde positieve banksaldo was. Hieruit blijkt dat in 2020 volledig binnen het drempelbedrag van (afgerond) € 556.000,- is gebleven.

Benutting drempelbedrag Schatkistbankieren (x € 1.000,=)

Berekening drempelbedrag Schatkistbankieren 2019				
Begrotingstotaal	74.041			
Wettelijk percentage	0,75 %			
Drempelbedrag	556			
Buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	1e Kwartaal	2e Kwartaal	3e Kwartaal	4e Kwartaal
Op dagbasis buiten 's-Rijks schatkist gehouden middelen	308	439	516	127
Drempelbedrag	556	556	556	556
Ruimte onder drempelbedrag	248	117	40	429
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

.

4.5 Paragraaf bedrijfsvoering

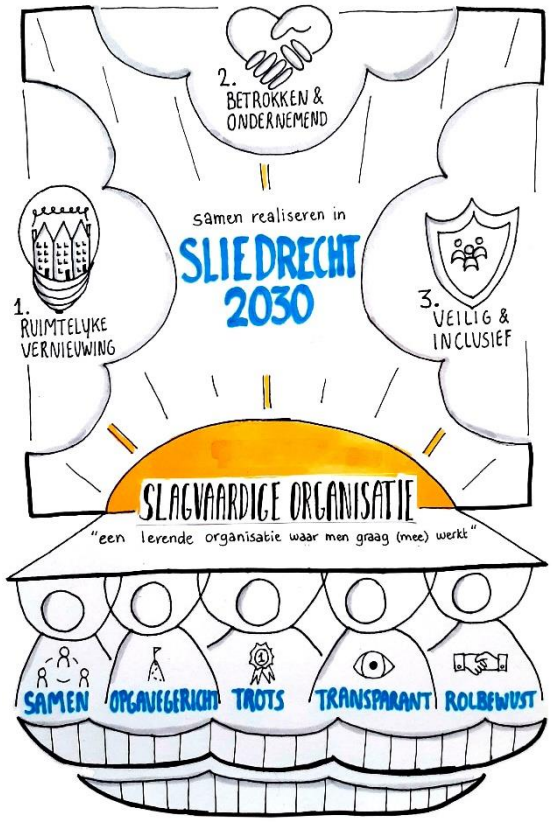
4.5.1 Inleiding

Deze paragraaf gaat in op ontwikkelingen binnen de organisatie, die gericht zijn op een zo goed mogelijke dienstverlening aan de inwoners, instellingen en bedrijven en het garanderen van een zorgvuldige besluitvorming. We beschrijven in deze paragraaf relevante cijfers en voorgenomen activiteiten voor 2020 op het gebied van organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering. Deze activiteiten staan in het licht van verschillende trends en ontwikkelingen in maatschappelijke zin, nieuwe technologieën en financiële opgaven.

Organisatieontwikkeling

Terwijl de uitgangspunten van "route 22" nog lopen hebben we in 2020 een grondige analyse gedaan naar onze manier van (samen)werken en de manier waarop onze organisatie is ingericht. Onze visie op de organisatie en ambities voor de toekomst hebben een plek gekregen in de kadernota (Koers 2030: Groei en Ontwikkeling) en in de begroting 2021. Daarin is opgenomen dat we op het gebied van onze organisatie een flinke ontwikkelopgave hebben geformuleerd die randvoorwaardelijk is voor het realiseren van de kernopgaven. We gaan ons de komende jaren ontwikkelen tot een flexibele, lerende en opgavegerichte organisatie waar met plezier wordt samengewerkt met onze inwoners, bedrijven en partners aan het verbeteren van Sliedrecht. Daarbij zijn 5 waarden leidend in de manier waarop we samenwerken:

- We werken samen
- We werken integraal, opgavegericht en planmatig
- We werken vanuit een duidelijke rol
- We werken transparant en zichtbaar
- We werken met trots, plezier en waardering voor elkaar

In 2020 zijn we gestart met ontwikkeltafels waarin gezamenlijk wordt verkend hoe we onze ontwikkeling handen en voeten kunnen geven op de gemeentebrede thema's "werkgeversschap", "slagvaardigheid in het ruimtelijk domein", samenwerking in de regio" en "basis op orde".

4.5.2 Besturing en beheersing

De reguliere Planning & Control cyclus (P&C) is het belangrijkste instrument voor besturing en beheersing van vastgestelde doelen en resultaten. Het begrotingsproces is in 2020 anders aanpakt dan anders. In de eerste plaats door de omstandigheden en onzekerheden rondom corona. Maar ook gezien de veranderingen in het college in maart en het vooruitzicht van de zogenaamde Eneco-gelden. Daarom is ervoor gekozen om voor de zomer te werken met een 'beleidsarme' kaderbrief. Daarmee is tijd gewonnen om goed vooruit te kijken en toe te werken naar een beleidsrijke kadernota in september.

De volgende besturings- en rapportagedocumenten hebben wij verzorgd in 2020:

- Kaderbrief 2021
- Kadernota 2021
- Begroting 2021
- Jaarrekening 2019
- Twee tussentijdse rapportages 2020
- Presentatie voortgang projecten

Verkiezingen
Op 17 maart 2021 vinden de Tweede Kamer verkiezingen plaats. De voorbereidingen daarop zijn al volop gestart in 2020. Om de verkiezingen Coronaproof te laten verlopen treffen we de nodige maatregelen. Denk aan mondkapjes en kuchschermen en het organiseren van extra stemdagen, het mogelijk maken van briefstemmen voor 70-plussers, een aangepaste inrichting van de stembureaus en extra stembureauleden. Dit brengt extra kosten met zich mee. De uitkering vanuit het Rijk is hiervoor tweemaal bijgesteld; 1x in de september-circulaire (2020) en 1x in de december-circulaire (2020). Het lijkt er op dit moment op dat daarmee alle extra kosten betaald kunnen worden.

4.5.3 Personeel en Organisatie

Hieronder geven wij in een overzicht de omvang van onze organisatie weer.

Aantal fte	2019	2020
Reguliere formatie	111,84	112,17
College van b&w*	4,70	4,70
Griffie	2,16	2,16
Totaal	118,70	119,03

* In de primaire begroting 2019 was de formatie 4,00 fte. Met de vaststelling van het CUP is dit aangepast naar 4,70 fte.

De stijging in de reguliere formatie houdt verband met een aantal correcties op bestaande functies (0,33 fte).

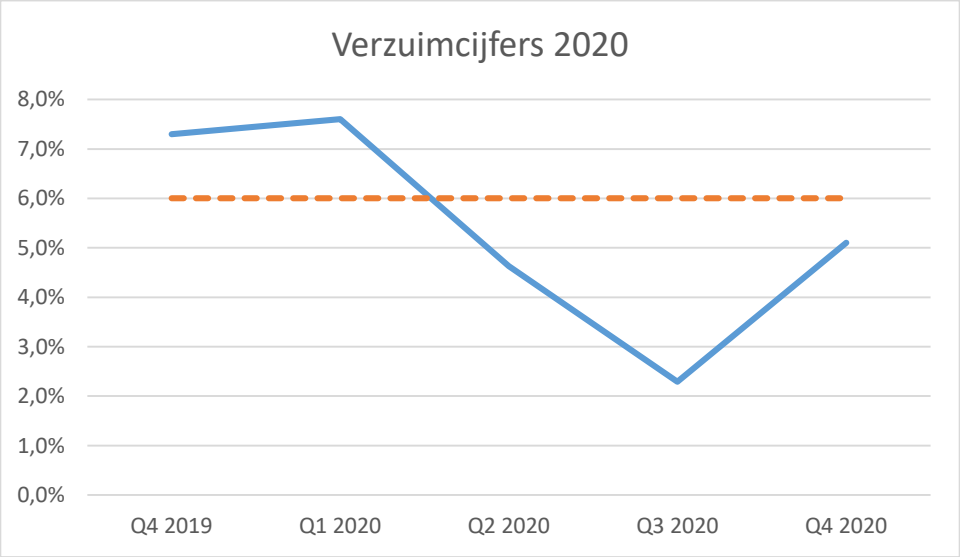
Personeel
Wij zijn trots op onze medewerkers en waarderen hun flexibiliteit en inzet in dit bijzondere jaar. De Coronacrisis heeft voor vele uitdagingen gezorgd. Niet alleen inhoudelijk en in wat we te organiseren hadden in ons dorp n.a.v. de Coronamaatregelen. Maar ook heeft het impact gehad op onze manier van (samen)werken. We moesten op innovatieve manieren elkaar opzoeken en werken op afstand. In een thuiswerkomgeving waarin ieder zijn eigen uitdagingen kent (werkplekinrichting, huisonderwijs, mantelzorg et cetera.). Met zijn allen hebben de boel draaiende weten te houden.

De Coronamaatregelen hebben er ook voor gezorgd dat verschillende opleidingen niet door zijn gegaan en later (2021) zullen worden opgepakt. Ondanks deze omstandigheden zijn verschillende opleidingen wel gewoon door gegaan zoals het MT-traject. Ook hebben we behoorlijk wat nieuwe collega's mogen verwelkomen in 2020. We hebben relatief veel inhuur, maar in 2020 hebben we extra inzet gedaan op kwalitatief goede en vaste invulling van vacatures. En dat was best lastig gezien de krappe arbeidsmarkt en de Coronacrisis, maar we zijn er toch in geslaagd.

Voor de zomer hebben we een Medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Met de resultaten gaan we op verschillende manieren aan de slag. Voor een deel komen de thema's terug aan de ontwikkeltafels, die in 2020 zijn gestart en voor een deel is het input voor teamontwikkelingen waarmee de teams gezamenlijk aan de slag gaan begin 2021.

Ziekteverzuim
In 2020 is er actief ingezet op het verminderen en voorkomen van verzuim. Na het eerste kwartaal zien we een sterke daling in Q2 en Q3. Een verklaring hiervoor zouden de overheidsmaatregelen om het COVID-19 virus te beperken zijn, waaronder thuiswerken (ArboNed).

Ondanks de initiele afname van verzuim zijn er zorgen voor psychische klachten als gevolg van het coronavirus en de nieuwe werksituatie. Alertheid en contact met werknemers, duidelijke kaders en op tijd hulp inschakelen van experts is het devies voor 2021.

Ontwikkeling in automatisering
Het Drechtstedenbestuur heeft in december 2018 het Transitieplan ICT Verandert vastgesteld. In dit transitieplan wordt de nieuwe werkwijze voor het inrichten en uitvoeren van onze Informatisering- en automatiseringsopgaven beschreven. Hiermee is de organisatie beter dan nu in staat om met behulp van informatietechnologie een bijdrage te leveren aan de inhoudelijke ambities, mee te bewegen op maatschappelijke trends en de kwaliteit van dienstverlening te verbeteren. Het 'Eindbeeld' dat hiermee wordt geschetst in het transitieplan is richtinggevend voor alle transitieactiviteiten die onderdeel zijn van de meerjarige transitie waarin de voorgenomen veranderingen worden uitgevoerd. Dit wordt gedaan op basis van jaarplannen die jaarlijks door het Drechtstedenbestuur worden getoetst aan de kaders die zijn vastgesteld in het transitieplan.

Het jaarplan 2020 was de volgende stap in deze meerjarige transitie. In deze periode is er onder andere veel werk verzet om het SCD verder voor te bereiden op het voeren van regie op leverancier middels de I-organisatie SCD. In het kader van ketenregie is de afstemming daarover met de andere partijen in het netwerk opgestart (gemeenten, GRD dochters). Daarnaast zijn de eerste SaaS migraties en implementaties uitgevoerd onder andere naar het Microsoft platform (Microsoft Mail Online en Teams). Met Centric is intensief gewerkt aan de plannen en uitwerking van de SaaS transitie van Centric kernapplicaties.

In het ICT Verandert jaarplan 2020 zijn de ambities zoals beschreven in het transitieplan vertaald naar prioriteiten en concrete activiteiten en projecten. Hierbij is onderscheid gemaakt in 4 sporen: applicatie strategie en SaaS transformatie, uitwerken van het IV-regiemodel, inrichten van de SCD I-organisatie en de sourcing van ICT. 90% van de geplande resultaten in 2020 zijn gerealiseerd. Een beperkt aantal activiteiten is nog onderhanden en wordt in januari/februari afgerond. Dit past binnen de kaders van de tweejarige transitie en is geen belemmering in het behalen van de overall doelstellingen.

Daarnaast heeft adviesbureau Metri in 2020 twee aanvullende onderzoeken uitgevoerd als vervolg op twee eerder uitgevoerde onderzoeken in 2017. Een onderzoek om de door KPMG geprognosticeerde financiële resultaten te herijken en te actualiseren en een onderzoek om de formatie van de I-organisatie binnen het SCD te valideren. Naar aanleiding van deze onderzoeken zal in 2021 een voorstel ter besluitvorming -met de daarbij behorende financiële effecten- worden voorgelegd aan het DSB.

In 2020 hebben we weer het jaarlijkse onderzoek uitgevoerd naar de inrichting, de werking, en de beveiliging van de Basisregistratie Personen (BRP) en naar de beveiliging rond reisdocumenten. Uit de zelfevaluatie BPR blijkt dat gemeente Sliedrecht 97% scoort . En heeft en daarmee de hoogste classificatie 'goed' behaald. Uit de zelfevaluatie Reisdocumenten hebben we een gemiddelde score van 93% behaald. Dit betekent dat de beveiligingsmaatregelen rondom het aanvraag- en uitgifte proces op orde zijn. Om voor beide te komen tot 100% is er een actie- en aanbevelingslijst opgesteld, waarmee we aan de slag gaan.

Ontwikkelingen in de gemeenschappelijke regeling
Allereerst heeft in 2020 de coronacrisis en daarbij horende beheersmaatregelen een groot effect op de samenleving en economie. Bij de GRD is dat met name zichtbaar bij de sociale dienst en de gemeentebelastingen. Via de bestuursrapportages worden de (mogelijke) effecten ingeschat en inzichtelijk gemaakt.

In 2020 is door de colleges van de Drechtstedengemeente via drie conferenties gesproken over de toekomstige samenwerking binnen de GRD. Dit traject heeft op 27 oktober 2020 geleid tot een richtinggevend principebesluit. In dit besluit wordt voorgesteld de GRD te transformeren tot een 'klassieke' GR-sociaal. De bedrijfsvoeringstaken worden ondergebracht bij servicegemeente Dordrecht. Deze taken kunnen door de andere gemeenten worden ingekocht. In 2021 volgt een proces van verdere uitwerking, definitieve besluitvorming en implementatie.

Tot slot is in 2020 de taakstelling van 5 mln. op de GRD-begroting (besluit Drechtraad juli 2019) verder ingevuld en geëffectueerd.

4.6 Paragraaf verbonden partijen

4.6.1 Inleiding

De uitvoering van een aantal gemeentelijke taken is overgedragen aan verbonden partijen De gemeente blijft verantwoordelijk, maar voert de taken zelf niet meer uit. Deelname is gekoppeld aan specifieke doelstellingen. De gemeente neemt deel in verbonden partijen om bepaalde taken efficiënter of met meer kwaliteit te kunnen uitvoeren

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft (art. 1 BBV = Besluit Begroting en Verantwoording). Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen deelnemingen door de gemeente in publiekrechtelijke samenwerkingsorganisaties (gemeenschappelijke regelingen), privaatrechtelijke samenwerkingsorganisaties (N.V.'s, B.V.'s, stichtingen, verenigingen etc.) en publiek-private samenwerkingsorganisaties (PPS-constructies).

Het college bestuurt en beheert de Verbonden Partijen conform de kaders die de raad in 2017 in de Nota Verbonden Partijen heeft vastgelegd. De gemeente Sliedrecht heeft in de Nota Verbonden Partijen vastgesteld dat de paragraaf Verbonden Partijen van de Begroting fungeert als vigerend register van de regelingen waaraan een gemeente deelneemt.

Vanwege de bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en de mogelijk hieruit voortvloeiende risico's, besteden wij in de begroting en jaarrekening expliciet aandacht aan de verbonden partijen.

In deze paragraaf verbonden partijen is, rekening houdend met de wettelijk verplichte informatie die het moet bevatten, het volgende opgenomen.

- Naam en Vestigingsplaats
- Deelnemers
- Type organisatie
- Doelstelling (openbaar belang)
- Financieel belang van de gemeente:
    - bij GR Gevudo en de privaatrechtelijke samenwerkingen;
    - de financieel bijdrage aan de overige GR-en is separaat in een tabel opgenomen;
    - een overzicht van de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partijen in het begrotingsjaar is separaat in een tabel opgenomen;
    - een overzicht van de financiële positie (inclusief eigen en vreemd vermogen aan het begin en einde van het begrotingsjaar) van de verbonden partijen is separaat in een tabel opgenomen.
- Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente
- Bestuurlijk vertegenwoordiger
- Relatie met programmabegroting
- Ontwikkelingen
- Uittredingsregeling

De inhoudelijke bijdrage vanuit de GR-en aan de beleidsdoelen van de gemeente is in de programmakaarten opgenomen.

De risico's zijn in paragraaf 3.2 'Weerstandvermogen en risicobeheersing' opgenomen.
Voor de visie op en de beleidsvoornemens omtrent de verbonden partijen wordt verwezen naar de Nota Verbonden Partijen die in 2017 door de gemeenteraad is vastgesteld.

4.6.2 Overzicht verbonden partijen

Overzicht van de verbonden partijen waarvan de gemeente Sliedrecht een financieel en bestuurlijk belang heeft.

Dit overzicht is onderverdeeld in:

a. Gemeenschappelijke regelingen;
b. Vennootschappen en coöperaties;
c. Stichtingen en verenigingen.

Er zijn geen overige verbonden partijen waarin Sliedrecht deelneemt.

A. Gemeenschappelijke Regeling (GR)	
1. GR Drechtsteden	
Naam, Vestigingsplaats	GR Drechtsteden, Dordrecht
Deelnemers	Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Sliedrecht, Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam (Wgr, art 8.1)
Doelstelling (openbaar belang)	Draagvlak te creëren voor een evenwichtige ontwikkeling van het gebied. Om deze doelstelling te realiseren en met inachtneming van de autonomie van de deelnemende gemeenten, behartigt Drechtsteden de gemeenschappelijke regionale belangen op de volgende terreinen: - Fysiek (aanjagen, monitoren en vormgeven externe betrekkingen t.a.v. uitvoering bovenlokale opgaven in het ruimtelijk economisch domein)* - Sociaal (sociale zekerheid en –ontwikkeling, onderwijs en kennisinfrastructuur, arbeidsmarkt, sport en cultuur) - Bestuurlijke ontwikkeling en grotestedenbeleid - Staf- en ondersteunende diensten en de bedrijfsvoering - Sociaal- geografisch onderzoek Daarnaast heeft Drechtsteden als doelstelling zorg te dragen voor: a. de efficiënte en effectieve heffing en invordering van belastingen, voor de heffing en invordering waarvan de gemeenteraden van de gemeenten belastingverordeningen en kwijtscheldingsregels hebben vastgelegd, elk voor zover het hun gebied betreft; b. de uitvoering van de WOZ waaronder tevens wordt begrepen de administratie van vastgoedgegevens en het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden, elk voor zover het hun gebied betreft. (14de wijziging) **het ruimtelijk economisch domein wordt meervoudig lokaal uitgevoerd, maar dit is formeel nog niet gewijzigd in de GR tekst.*
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Drechtstedenbestuur (collegelid), Drechtraad (raadsleden fracties) en diverse portefeuillehouder overleggen (portefeuillehouders). Stemrecht in Drechtraad (=algemeen bestuur) op grond van inwoneraantal: 9,12%
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek (Drechtstedenbestuur)
Relatie met programmabegroting	De Drechtsteden draagt vanuit haar verschillende onderdelen bij aan de speerpunten van beleid en reguliere taken binnen de programma's 1. Sociaal; 2. Economie, onderwijs en arbeidsmarkt; 3. Ruimte; en het ondersteunde programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	Allereerst heeft in 2020 de coronacrisis en daarbij horende beheersmaatregelen een groot effect op de samenleving en economie. Bij de GRD is dat met name zichtbaar bij de sociale dienst en de gemeentebelastingen. Via de bestuursrapportages worden de (mogelijke) effecten ingeschat en inzichtelijk gemaakt. In 2020 is door de colleges van de Drechtstedengemeente via drie conferenties gesproken over de toekomstige samenwerking binnen de GRD. Dit traject heeft op 27 oktober 2020 geleid tot een richtinggevend principebesluit. In dit besluit wordt voorgesteld de GRD te transformeren tot een 'klassieke' GR-sociaal. De bedrijfsvoeringstaken worden ondergebracht bij servicegemeente Dordrecht. Deze taken kunnen door de andere gemeenten worden ingekocht. In 2021 volgt een proces van verdere uitwerking, definitieve besluitvorming en implementatie. Tot slot is in 2020 de taakstelling van 5 mln. op de GRD-begroting (besluit Drechtraad juli 2019) verder ingevuld en geëffectueerd.

Uittredingsregeling	In artikel 54 van de GR is de uittreding geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van haar bestuursorganen aan de Drechtraad te zenden. De Drechtraad bepaalt de voorwaarden voor de uittreding en de financiële en overige gevolgen. Uittreding kan niet eerder dan twee kalenderjaren nadat het uittredingsbesluit is genomen, tenzij de Drechtraad anders bepaalt.
2. GR Sociale Werkvoorziening Drechtwerk	
Naam, Vestigingsplaats	GR Sociale Werkvoorziening Drechtwerk Dordrecht
Deelnemers	Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Sliedrecht, Alblasserdam
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam (Wgr, art 8.1)
Doelstelling (openbaar belang)	Drechtwerk is opgericht om voor de deelnemende gemeenten uitvoering te geven aan de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). De algemene doelstelling van deze wet is om aan zoveel mogelijk voor de Wsw geïndiceerde inwoners van de aangesloten gemeenten een dienstbetrekking aan te bieden voor het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden. Per 1 januari 2015 is instroom in de Wsw niet meer mogelijk.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Vat
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (collegelid). Stemrecht in algemeen bestuur op grond van inwoneraantal: 9,12%
Relatie met programmabegroting	Uitvoering van de participatiewet, waarbinnen de zoveel mogelijk Wsw-geïndiceerde inwoners aan passende arbeid geholpen worden. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan programma 1 Sociaal.
Ontwikkelingen	Allereerst heeft in 2020 de coronacrisis en daarbij horende beheersmaatregelen een groot effect op de samenleving en economie. Bij Drechtwerk waren de financiële effecten van de lockdown groot. Zo zijn de werkzaamheden binnen DrechtwerkActief (DWA) tijdelijk gestopt en waren diverse maatregelen nodig om daarna weer veilig op te starten. Het Rijk heeft Drechtwerk echter volledig gecompenseerd en dankzij de grote inzet van de medewerkers zijn er, ondanks corona, goede resultaten geboekt. Verder heeft Drechtwerk in 2020 flinke stappen gezet richting een regionaal ontwikkelbedrijf. Pre-Perspct is ingericht om mensen te ontwikkelen en met behulp van Werkstap via Perspct door te laten stromen. Verder is om de (financiële) resultaten van Drechtwerk te verbeteren de professionalisering van het bedrijfsbureau en de aansluiting met de logistieke afdeling doorontwikkeld. Een aandachtspunt is het risico met betrekking tot een uitstaande lening aan Assembly Partners. Reeds vanaf 2018 zouden aflossingen moeten plaatsvinden, maar dat is ondanks toezeggingen niet gebeurd. In 2020 is verder gekeken naar de (juridische) mogelijkheden om zicht te krijgen op aflossing van de lening. Het is niet uit te sluiten dat via een rechter gezocht moet worden naar een oplossing in de huidige impasse. De uitstaande lening van Drechtwerk aan Assembly Partners is opgenomen in de risicoparagraaf, het risico blijft onverminderd hoog. Via Cedris, het VNG en de afzonderlijke gemeenten is ingezet op een landelijke lobby dat nieuwe afspraken gemaakt worden over een beter passende Rijksbijdrage om de tekorten te beperken.
Uittredingsregeling	In artikel 36 van de GR is de uittreding geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van het college aan het Algemeen Bestuur te zenden. Het Algemeen Bestuur bepaalt de voorwaarden voor de uittreding en de financiële en overige gevolgen. Uittreding kan niet eerder dan twee kalenderjaren nadat het uittredingsbesluit is genomen, tenzij het Algemeen Bestuur anders bepaalt.
3. GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid	
Naam, Vestigingsplaats	GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden, Hoeksche Waard, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam

	(Wgr, art 8.1)
Doelstelling (openbaar belang)	1. Het samenwerkingsverband heeft tot taak, vanuit het beginsel van verlengd lokaal bestuur, en met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, een bijdrage te leveren aan het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten, teneinde een evenwichtige en voorspoedige ontwikkeling in het gebied te bevorderen. 2. De behartiging van belangen geschiedt door het bepalen van de hoofdlijnen van gewenste ontwikkelingen door middel van sturing, ordening, integratie en in voorkomende gevallen uitvoering ter zake van de taakvelden: • publieke gezondheid; • onderwijs; • jeugdzorg; • maatschappelijke ondersteuning, meer in het bijzonder huiselijk geweld en kindermishandeling, zoals bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015; • ambulancezorg; • meldkamer ambulancevervoer; • geneeskundige hulpverlening. (5de wijziging)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (collegelid). Stemrecht in algemeen bestuur op grond van inwoneraantal: 5%
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Vat
Relatie met programmabegroting	De Dienst Gezondheid & Jeugd (onderdelen GGD en BLVS) voert de taken uit op grond van de Wet Publieke Gezondheid (WPG), de Leerplicht en de aanpak van Voortijdig Schoolverlaten. Hierbij is aansluiting bij de volgende doelstellingen van de Dienst Gezondheid & Jeugd: 1. Het realiseren van gezondheidswinst en het verminderen van sociaal-economische verschillen, 2. Het bevorderen van ontwikkelingskansen voor, en participatie van inwoners (jeugd en ouderen in het bijzonder); 3. Het zorgen voor bescherming bij huiselijk geweld, het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting en het verbeteren van de kwaliteit van leven van kwetsbare groepen in de samenleving; 4. Op een vertrouwenwekkende en adequate manier optreden tijdens rampen en crisis waarin de publieke gezondheid wordt bedreigd en het voorkomen van maatschappelijke onrust bij kleinschalige incidenten. De Dienst Gezondheid & Jeugd heeft een taak bij de realisatie van de doelstellingen in programma 1. Sociaal., 2. Economie, arbeidsmarkt en onderwijs en 3. Ruimte. De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ (SOJ) is als zelfstandig onderdeel aan de gemeenschappelijke regeling toegevoegd in 2014. De SOJ voert voor de gemeenten een groot deel van de nieuwe jeugdhulp taken uit, zoals deze aan gemeenten zijn overgedragen met de nieuwe Jeugdwet per 1-1-2015. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan programma 1. Sociaal, 3. Ruimte en 4. Bestuur, organisatie en veiligheid. De activiteiten van de RAV (ambulancedienst) worden bekostigd via de zorgverzekeraar. Er is geen directe relatie op de programmabegroting.
Ontwikkelingen	In 2020 heeft de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) een belangrijke rol vervuld in de Corona aanpak. De Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) is onderdeel van de DG&J en in die rol was de DG&J verantwoordelijk voor het testen op Corona in onze regio. De extra taken voor de DG&J in verband met Corona worden door de Rijksoverheid bekostigd. Het gaat om kosten als bron- en contact onderzoek, inrichten teststraten en laboratoriumkosten. Daarbij zijn als gevolg van de coronacrisis met name in het 1e half jaar diverse processen (gedeeltelijk) stilgevallen. Verder heeft in 2020 onderzoek plaatsgevonden naar de inrichting van de governance rondom de taken van de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ). Op basis van dit onderzoek gaat het opdrachtgeverschap van de Stichting Jeugdteams van de SOJ over naar de gemeenten en wordt de SOJ organisatorisch ondergebracht in de DG&J.

	Van 2020 t/m 2022 wordt de financiële solidariteit op het gebied van jeugdhulp in 3 stappen afgebouwd. Omdat de jeugdhulp vanaf 2022 opnieuw gecontracteerd moet worden, is in 2020 ter voorbereiding een nieuw inkoopkader opgesteld. Ook is in 2020 een nieuwe stap in de transformatie gezet, door het creëren van ruimte om het lokale preventieve aanbod te versterken onder de noemer "jeugdhulp naar de voorkant". De gemeente Sliedrecht heeft hierin een aanjagende rol gehad en is als een van de eerste gemeenten in de regio daadwerkelijk gestart met het bieden van preventieve jeugdhulp aan de voorkant.
Uittredingsregeling	In artikel 47 van de GR is de uittreding geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van het college aan het Algemeen Bestuur te zenden. Het Algemeen Bestuur bepaalt de voorwaarden voor de uittreding en de financiële en overige gevolgen. Uittreding kan niet eerder dan twee kalenderjaren nadat het uittredingsbesluit is genomen, tenzij het Algemeen Bestuur anders bepaalt.
4. GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	
Naam, Vestigingsplaats	GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden, Hoeksche Waard, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Doelstelling (openbaar belang)	Het openbaar lichaam heeft tot doel: a. de brandweerzorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing, de geneeskundige hulpverlening (bij ongevallen en rampen), met behoud van lokale verankering, bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau binnen het samenwerkingsgebied te integreren, teneinde een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding; b. een platform voor samenwerking te zijn voor aan hulpverlening gelieerde diensten, partners dan wel organisaties en andere openbare lichamen. (wijziging 2015)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	De burgemeester zit in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio. Stemrecht in algemeen bestuur met 10 gemeenten met elk 1 stem: 10%
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Burgemeester van der Borg
Relatie met programmabegroting	De Veiligheidsregio levert en bijdrage aan programma 4. Bestuur, organisatie en veiligheid.
Ontwikkelingen	Allereerst heeft in 2020 de coronacrisis en daarbij horende beheersmaatregelen een groot effect op de samenleving en economie. De impact op de VRZHZ was fors, waarbij veel aandacht is geweest voor de continuïteit van de dienstverlening. Daarbij was sinds de uitbraak in maart 2020 de crisisorganisatie operationeel. De focus lag dan ook op de kerntaken, waardoor diverse beleidszaken en ontwikkelingsopgaven in 2020 zijn noodgedwongen vertraagd. Dit geldt onder meer voor het meerjarig investeringsprogramma en het nieuwe beleidsplan. Op 1 januari 2019 zijn gemeenten Leerdam en Zederik uitgetreden uit de GR. De frictieopgave van 1,5 mln. als gevolg hiervan dient voor de begroting van 2024 opgevangen te zijn. In 2020 heeft men inmiddels voor 1,0 mln. aan maatregelen getroffen. Er resteert daarmee een opgave van 0,5 mln. Tot 2024 worden de frictiekosten betaald via de ontvangen transitievergoeding.
Uittredingsregeling	De veiligheidsregio is een verplichte gemeenschappelijke regeling. De minister stelt, bij AmvB, de indeling van Nederland in regio's vast. Wanneer door een wijziging van de AmvB uittreding mogelijk zou worden en een gemeente daartoe zou overgaan regelt artikel 43 dat het Algemeen bestuur de voorwaarden voor uittreding bepaalt.
5. GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	
Naam, Vestigingsplaats	GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden, Hoeksche Waard, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en provincie Zuid-Holland
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam

Doelstelling (openbaar belang) (excl de artikelen 3.; 5. en 6.)	1. De Omgevingsdienst kan adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden verrichten op het gebied van de zorg voor het milieu en de leefomgeving en programma's en projecten uitvoeren op het gebied van milieu en de leefomgeving. 2. De Omgevingsdienst voert voor de colleges van de gemeenten in elk geval de volgende taken en bevoegdheden uit, met inachtneming van het door de deelnemers vastgestelde beleid: a. de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de in artikel 5.1 van die wet genoemde wetten; b. de milieutaken op grond van andere wet- en regelgeving dan genoemd onder a, voor zover een of meer gemeenten besluiten tot mandatering van deze taken en bevoegdheden aan de Omgevingsdienst; c. de Algemene wet bestuursrecht en andere relevante regelgeving betreffende de procedures in samenhang met de taken genoemd onder a en b, met inbegrip van het adviseren, ondersteunen en vertegenwoordigen van de colleges in bezwaar- en beroepsprocedures; d. de Wet op de economische delicten en het coördineren van (opsporings-) overlegverbanden met alle handhavingspartners. 4. Met betrekking tot de reikwijdte, uitvoering en nadere invulling van de in de vorige leden genoemde taken worden door of namens het dagelijks bestuur schriftelijk werkafspraken gemaakt met het college. (4de wijziging)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Stemrecht in algemeen bestuur van 10 gemeenten en provincie Zuid-Holland op basis van omzet: 3%
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Goverde
Relatie met programmabegroting	De Omgevingsdienst levert een bijdrage aan programma 3. Ruimte.
Ontwikkelingen	Allereerst heeft in 2020 de coronacrisis en daarbij horende beheersmaatregelen een groot effect op de samenleving en economie. Ook de OZHZ had te maken met de gevolgen en moest maatregelen treffen om het werk veilig uit te kunnen voeren. Bijvoorbeeld t.a.v. haar controlerende en toezichthoudende taken. Daarbij is ook ondersteuning geleverd aan de regionale crisisorganisatie. De OZHZ heeft in 2020, ondanks corona, zoveel mogelijk doorgewerkt aan haar reguliere programma's. Belangrijke thema's waren de Omgevingswet, het continuiteitsplan en de situatie met PFAS en Stikstof. Ook de ontwikkelingen op het gebied van asbestsanering, de RES, overgang van bodemsaneringstaken naar gemeenten en het register externe veiligheid waren in 2020 van belang. Tot slot is de OZHZ doorgegaan met organisatorische wijzigingen als gevolg van de uittreding van gemeenten Leerdam en Zederik in 2019. De uittredingssom die hiervoor is betaald dient ervoor om extra kosten voor de blijvende gemeenten te voorkomen.
Uittredingsregeling	In artikel 40 van de GR is de uittreding geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden na verkregen toestemming van zijn vertegenwoordigend orgaan en met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste één kalenderjaar. Het Algemeen Bestuur regelt, met een meerderheid van ¾ van de stemmen, de financiële en andere randvoorwaarden voor uittreding vast. De schadeloosstelling bedraagt tenminste driemaal de jaaromzet van de betreffende deelnemer in het jaar waarin het besluit tot uittreding wordt genomen.
6. GR Gevudo/ N.V. Huisvuilcentrale NH (HVC)	
Naam, Vestigingsplaats	GR Gevudo (Dordrecht)/ N.V. Huisvuilcentrale NH (HVC) (Alkmaar)
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giesssendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Doelstelling (openbaar belang)	Het behartigen van aandeelhoudersbelangen van de deelnemers in NV HVC, in de ruimste zin des woords, en het daarbij uitoefenen van stemrecht in de aandeelhoudersvergaderingen van NV HVC. Doel van deze verbonden partij is om vanuit milieuverantwoord afvalbeheer een bijdrage te leveren aan een duurzame leefomgeving.
Financieel belang van de Gemeente	GR Gevudo bezit 529 aandelen van de NV HVC. GR Gevudo heeft een aandelenbezit van 18,15% van het totaal. De gemeente Sliedrecht heeft een garantierisico-aandeel van 6,19% van het totaal van Gevudo.
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (collegelid) De GR Gevudo is aandeelhouder in HVC.

Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek
Relatie met programmabegroting	Genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen. De operationele taken van GR Gevudo worden verzorgd door de gemeente Dordrecht.
Ontwikkelingen	Er is geen sprake van nieuw beleid t.a.v. GR Gevudo. Wel van belang is de ontwikkelingen bij HVC. Die zijn momenteel verantwoordelijk voor activiteiten op het gebied van afvalinzameling en –verwerking, stoomproductie en –levering en warmteproductie en –levering. Daarmee heeft HVC een actieve rol in de Energietransitie. In 2020 is gewerkt aan een plan om ervoor te zorgen dat de totale financiering van HVC toekomstbestendig is en blijft.
Uittredingsregeling	In artikel 35 van de GR is de uittreding geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van haar bestuursorganen aan het Algemeen Bestuur te zenden. Het Algemeen Bestuur bepaalt, met tenminste twee-derde meerderheid, de voorwaarden voor de uittreding en de financiële en overige gevolgen. Uittreding kan niet eerder dan één kalenderjaar nadat het uittredingsbesluit is genomen, tenzij het Algemeen Bestuur anders bepaalt.

B. Vennootschappen en coöperaties

7. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

Naam, Vestigingsplaats	Bank Nederlandse Gemeenten N.V. Den Haag
Deelnemers	Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap.
Type organisatie	Naamloze Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	De Bank Nederlandse Gemeenten, opgericht in 1914, is een bank van en voor de overheid. De bank biedt financiële diensten aan, zoals kredietverlening, betalingsverkeer en advisering. De BNG heeft de hoogste rating voor kredietwaardigheid (triple A).
Financieel belang van de gemeente	De gemeente heeft 31.200 aandelen (0,0006%) in haar bezit.
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Aandeelhouder
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Vat
Relatie met programmabegroting	De BNG draagt bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	Geen bijzonderheden

8. Oasen N.V.

Naam, Vestigingsplaats	Oasen N.V. Gouda
Deelnemers	Ca. 30 gemeenten zijn aandeelhouder
Type organisatie	Naamloze Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	Drinkwater verzorging inwoners Sliedrecht
Financieel belang van de gemeente	Aantal aandelen: 24 (3,2%).
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Aandeelhouder
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek
Relatie met programmabegroting	Oasen heeft als doel een duurzame en doelmatige drinkwatervoorziening binnen het verzorgingsgebied. Genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	Geen bijzonderheden.

9. Stedin N.V.

Naam, Vestigingsplaats	Stedin N.V. Rotterdam
Deelnemers	Circa 45 Nederlandse gemeenten zijn de aandeelhouders
Type organisatie	Naamloze Vennootschap

Doelstelling (openbaar belang)	Netwerkgroep, waarborgen van de energievoorziening.
Financieel belang van de gemeente	Aandelenpercentage (0,57%= 28.115 aandelen). In 2020 is aan dividend over 2019 een bedrag van € 294.083 ontvangen (netto € 244.315).
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Aandeelhouder (historisch bezit)
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek
Relatie met programmabegroting	Genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	In 2020 is verder gebleken dat de financiële positie van Stedin onder druk staat. Dit vanwege de noodzakelijke investeringen in de Energietransitie en tariefverhogingen door netbeheerder TenneT die niet direct kunnen worden doorbelast. Aan de ene kant heeft dit (mogelijk) gevolgen voor het dividend dat we jaarlijks ontvangen. Aan de andere kant bereidt Stedin een voorstel voor om een kapitaalinjectie van de aandeelhouders te vragen. Het kapitaal dat op lange termijn nodig is wordt geraamd op 0,75 tot 1 miljard euro. Momenteel is een concreet voorstel in de maak voor een 1e tranche dat in 2021 aan de aandeelhouders wordt voorgelegd. Deelname is optioneel. Onderdeel van het pakket is daarbij ook een versterking van de rol van de aandeelhouders in de governance structuur van Stedin.
10. ROM-D N.V.	
Naam, Vestigingsplaats	ROM-D N.V. Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht, de Provincie Zuid-Holland en het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam (OBR).
Type organisatie	De ROM-D is een publiek-privaat samenwerkingsverband en bestaat uit drie onderdelen: ROM-D Holding: de gemeenten van de Drechtsteden bundelen hun aandelenbelang in ROM-D Beheer en ROM-D Capital. Vanuit de Holding wordt de regionale promotie en acquisitie aangestuurd. ROM-D Beheer: naast de gemeenten nemen in de ROM-D Beheer ook private partijen als het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam. ROM-D Capital: Publiek kapitaal is ondergebracht in ROM-D Capital. Het kapitaal wordt gebruikt om de projecten die vanuit de ROM-D worden ontwikkeld van eigen vermogen te voorzien. Naast de gemeenten van de Drechtsteden neemt ook de Provincie Zuid-Holland deel aan ROM-D Capital. Overige publieke organen kunnen eveneens risicodragend kapitaal onderbrengen. Dankzij deze constructie kunnen winsten uit deelnemingen in winstgevende ontwikkelingen worden gebruikt om verliezen uit deelnemingen in herontwikkelingsprojecten te verevenen.
Doelstelling (openbaar belang)	Het versterken van de economische ontwikkeling van de Drechtsteden.
Financieel belang van de gemeente	Kapitaaldeelname met stemrechten via volmacht aan het Drechtstedenbestuur. ROM-D Holding NV Gemeente Sliedrecht € 127.819 (% 2,8) Dordtse Kil III CV Commanditair Kapitaal Sliedrecht € 163.247 (%1,5)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Drechtstedenbestuur heeft zitting in de Holding N.V., met gemeentelijke volmacht.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Vat
Relatie met programmabegroting	Het ontwikkelen van Het Plaatje door ROM-D draagt bij aan programma 3. Ruimte. Genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	BNG-GO is in 2019 uitgetreden. In 2020 is onderzocht hoe de juridische structuur van verschillende NV's en BV's van ROM-D is te vereenvoudigen. Dit traject loopt nog. Verder heeft ROM-D-uitvoering gegeven aan diverse projecten. Het Plaatje in Sliedrecht is formeel afgerond. Andere relevante ontwikkelingen zijn o.a. Nedstaal in Alblasserdam, Dolderman in Dordrecht en het Genieterrein in Hendrik-Ido-Ambacht. ROM-D is in 2020 ook in gesprek gegaan met Sliedrecht om ondersteuning te geven aan de ontwikkelingen op de Nijverwaard.
11. MerwedeLingelijn B.V.	
Naam, Vestigingsplaats	MerwedeLingeLijn B.V. (Gorinchem)
Deelnemers	Dordrecht, Sliedrecht, Hardinxveld-Giessendam, Gorinchem, Molenlanden, Vijfherenlanden, Geldermalsen.
Type organisatie	Besloten Vennootschap

Doelstelling (openbaar belang)	Deze B.V. heeft tot doel om in samenwerking te komen tot een verbetering van de MerwedeLingeLijn, onder meer door het realiseren van nieuwe stations c.a.
Financieel belang van de gemeente	Er is een aandelenpakket van 39% van het totaal (€ 250.000).
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Aandeelhouder, aandeelhouder tijdens de aandeelhoudersvergadering.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek
Relatie met programmabegroting	De MerwedeLingeLijn levert een bijdrage aan de programma's 2. Economie, arbeidsmarkt en onderwijs.
Ontwikkelingen	Op de halte Gorinchem Noord na zijn alle onderdelen van het project gerealiseerd.

4.6.3 Bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen

De volgende bijdragen zijn in 2020 betaald.

Bijdrage aan	Werkelijk 2020
Service Centrum Drechtsteden	2.914
Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden	537
Onderzoek Centrum Drechtsteden	84
Bureau Drechtsteden	636
Sociale Dienst Drechtsteden	23.103
Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid	1.375
Serviceorganisatie Jeugd ZHZ	8.258
Stichting Drechtsteden Economische Acquisitie Loket (DEALI!)	43
Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	1.687
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	503
Totaal Gemeenschappelijke regelingen	**39.140**

4.7 Paragraaf grondbeleid

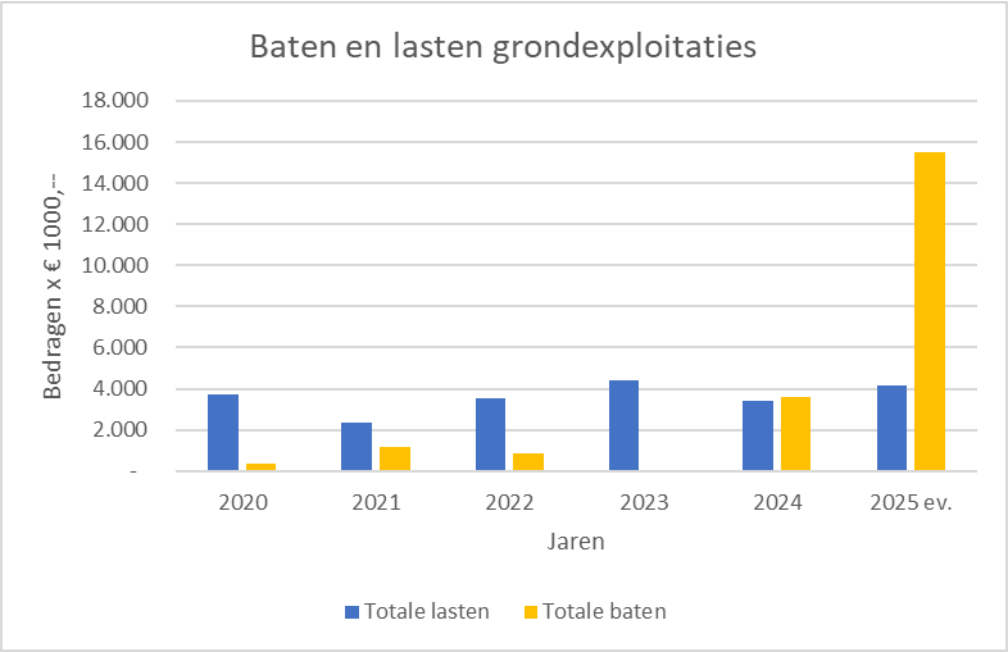
4.7.1 Inleiding

Het grondbeleid heeft grote invloed op en samenhang met de realisatie van programma's zoals Openbare Ruimte, Verkeer en Vervoer, Ruimtelijke Ordening en Milieu en Wonen. Het grondbeleid is opgenomen in de nota Grondbeleid Sliedrecht 2015. Hierin staat beschreven dat de gemeente een actieve rol aanneemt als procesregisseur bij gebiedsontwikkeling en een facilitair grondbeleid voert, tenzij grote maatschappelijke opgaven vragen om een actief grondbeleid. Het proces, de instrumenten, de grondportefeuille, de financiële uitgangspunten en organisatie die daarbij horen, worden in de nota omschreven. Er is gestart met het actualiseren van de nota grondbeleid en de nota kostenverhaal.

Jaarlijks worden met het opstellen van de jaarrekening de grondexploitaties geactualiseerd en wordt de marktwaarde van de materiële vaste activa (MVA) opnieuw bepaald. Dit resulteert in een nieuwe prognose van het resultaat voor de grondexploitaties en eventueel een afwaardering bij de MVA (wanneer de boekwaarde hoger is dan de marktwaarde). De raming van de jaarlijkse baten en lasten wordt vervolgens verwerkt in de begroting van het daaropvolgende jaar.

4.7.2. Bouwgronden in exploitatie

De onderstaande grafiek en tabel geeft per grondexploitatie het verloop van de lasten en baten aan in de jaren dat het plan 'onder handen' is. In de kolom 'Stand t/m 31-12-2020' staan de totale lasten en baten tot dat moment. Het jaarlijkse verschil tussen de lasten en baten wordt geactiveerd als 'onder handen werk' onder de vlottende activa op de balans. Wanneer het plan gerealiseerd is, kan het resultaat worden bepaald. Het verwachte resultaat staat in de tabel opgenomen, op basis van eindwaarde. Sinds de vernieuwing van de BBV-regelgeving rondom grondexploitaties zijn gemeenten verplicht tussentijds winst te nemen via de 'Percentage of completion'- methode (POC). Het resultaat van grondexploitaties die een positieve eindwaarde laten zien, wordt gefaseerd genomen volgens de geldende regelgeving. Echter houden wij het voorzichtigheidsbeginsel in acht door de winst pas te nemen wanneer deze gerealiseerd is. Het moment waarop dit bepaald wordt is de jaarrekening. Derhalve zijn de geprognosticeerde resultaten niet opgenomen in het saldo van de begroting.

Grondexploitatie	Realisatie t/m 31-12-2019		2020		2021		2022		2023		2024 en verder		Eindwaarde GREX	
Burg. Winklerplein														
Uitgaven	N	1.559	N	383	N	860	N	1.198	N	701		-	N	4.701
Inkomsten	V	87		-		-		-	V	3.600		-	V	3.687
Balansmutatie	V	1.472	V	383	V	860	V	1.198	N	2.899		-		-
P.O.C.		-		-		-		-		-		-		-
Verwacht resultaat		-		-		-		-		-		-	N	1.013
Stationspark 3 / Sliedrecht Buiten														
Uitgaven	N	2.007	N	1.376	N	2.315	N	2.906	N	2.684	N	4.132	N	15.419
Inkomsten	V	204	V	473	V	161		-		-	V	15.511	V	16.350
Balansmutatie	V	1.803	V	902	V	2.154	V	2.906	V	2.684	N	10.448		-
P.O.C.		-		-		-		-		-	N	931	N	931
Verwacht resultaat		-		-		-		-		-		-	V	931
Stationspark II														
Uitgaven	N	125	N	602	N	331	N	322		-		-	N	1.380
Inkomsten	V	38	V	720	V	705		-		-		-	V	1.463
Balansmutatie	V	87	N	118	N	333	V	364		-		-		-
P.O.C.		-		-	N	41	N	42		-		-	N	83
Verwacht resultaat		-		-		-		-		-		-	V	83

Burg. Winklerplein / Bouwblok C

Binnen de totale ontwikkeling van het Burgemeester Winklerplein is voor de ontwikkeling van bouwblok C een grondexploitatie geopend. De grondexploitatie zoals deze in 2020 was geactualiseerd, is voor deze jaarrekening slechts geïndexeerd op de prijspeilen 2021. Dit omdat momenteel opnieuw naar de totale ontwikkeling van het Burgemeester Winklerplein gekeken, waarbij de verwachting is dat in het tweede kwartaal 2021 nieuwe afspraken met de ontwikkelaar zullen worden vastgelegd over de verdere realisatie van het Burgemeester Winklerplein. De looptijd van de totale exploitatie is nu geprognosticeerd tot eind 2024.

Stationspark 3 / Sliedrecht Buiten

Voor deze jaarrekening is de grondexploitatie van Stationspark 3 / Sliedrecht buiten geactualiseerd. De uitgangspunten voor de actualisatie zijn gelijk aan die van 2019. Momenteel wordt gekeken naar een mogelijk andere invulling van het plangebied, maar deze opties zijn niet verwerkt in de actualisatie. Op basis van de huidige planning is de verwachte afronding van dit project eind 2028.

Stationspark II
De grondexploitatie van Stationspark II is geactualiseerd en naar verwachting zal deze exploitatie eerder zijn afgerond en in 2021 kunnen worden afgesloten (planning was eind 2022). Oorzaak is de snellere uitgifte van de restant kavels.

4.7.3 Materiële vaste activa

Als de boekwaarde van de materiële vaste activa hoger is dan de marktwaarde moet er een afwaardering plaatsvinden of een voorziening worden getroffen. Op de boekwaarde mogen geen kosten worden bijgeschreven.

Watertorenterrein
De gemeente is met de ontwikkelaar in gesprek over het afsluiten van een anterieure overeenkomst. In deze overeenkomst moeten ook afspraken worden vastgelegd over de vergoeding van de kosten die de gemeente tot op heden heeft gemaakt.

Rivierdijk 737-769
De locatie 'de apotheek' maakt onderdeel uit van de Locatie Lanser aan de Rivierdijk-West. Als gevolg van de besluitvorming over dit project begin 2016 is de boekwaarde afgeschreven. Dit is in de bijbehorende kredietaanvraag bij de besluitvorming verwerkt.

De Driehoek
In het vierde kwartaal 2019 is besloten om geen grondexploitatie te openen voor De Driehoek en te kijken naar alternatieve invullingen. Daarbij wordt voornamelijk gedacht aan een invulling die past bij de duurzaamheidsambities van de gemeente Sliedrecht. Dit wordt momenteel verder uitgewerkt.

Overige gronden
Onder de overige gronden vallen de gronden die een vaste bestemming hebben en niet in het transformatieproces zitten, of waarvoor geen raadsbesluit is genomen waarbij inhoud wordt gegeven aan ambitie en planperiode. Hieronder vallen de gronden Middelblok, weilanden nabij Wijngaarden en een aantal restpercelen bij Benedenveer. Weilanden kunnen worden ingezet als ruilgrond ten behoeve van het project Stationspark 3 / Sliedrecht Buiten.

Voorziening afwaardering MVA
De voorziening voor de afwaardering van de MVA bedraagt € 1.051.262.

Voorziening verlieslatende grondexploitaties
Voor de grondexploitatie BW-Plein is een aanvullende voorziening getroffen bij de jaarrekening 2019, ter grootte van het verwachte verlies. De stand van de voorziening bedraagt
€ 986.000,-- het verwachte verlies voor BW-plein bedraagt € 1.013.000.

4.8 Paragraaf grote projecten

4.8.1 Inleiding

Tot op het moment van schrijven van deze paragraaf is als definitie voor grote projecten in Sliedrecht gebruikt: Grote projecten zijn projecten die maatschappelijk en/of politiek grote impact (kunnen) hebben. De werkzaamheden aan de infrastructuur in ons dorp kunnen voor onze inwoners grote impact hebben en kunnen daarom aangemerkt worden als "Groot project". Naar aanleiding van het rapport van de Rekenkamer 'Onderzoek sturen op grote projecten' wordt deze definitie en daarmee de afbakening van wat een groot project is, aangepast. In deze paragraaf wordt echter nog gerapporteerd over de lijst van grote projecten zoals die ook bij de begroting 2020 is aangehouden.

4.8.2 Stand van zaken

Hieronder is de stand van zaken van de grote projecten weergegeven. Het betreft hier de stand van zaken op het moment van vaststelling van deze jaarstukken.

A) Baanhoek-West

Doel:
Ontwikkeling hoogwaardige woonwijk aan de westkant van Sliedrecht met ca. 950 woningen, enkele bedrijfskavels en voorzieningen zoals een basisschool en medisch centrum.

Status:
De woningbouw is voor driekwart gerealiseerd en grote delen van de wijk zijn ingericht en opgeleverd. De HOVD-zone is grotendeels opgeleverd. Ook de tweede ontsluiting via de Rondo richting Ouverture is gereed. Er zijn omgevingsvergunningen verleend voor de invulling van enkele bedrijfskavels met een Burger King, Greenpoint tankstation en de bouw van 62 woningen in plandeel de Weilanden. De voorbereidingen voor de ontwikkeling van de 9 woningen aan de Corellistraat en appartementengebouw Buurtzicht zijn gestart.

Foto: BPD Ontwikkeling

B) Begraafplaats

Doel
Voldoende capaciteit creëren om aan de begraafbehoefte te kunnen blijven voldoen.

Status
Op 30 juni 2020 is krediet beschikbaar gesteld voor de uitbreidingslocaties 1 t/m 6 en de realisatie van een nieuw beheerdersonderkomen, inclusief de herontwikkeling van het voorplein. Locatie 7 wordt nog niet ontwikkeld, maar wel worden de benodigde voorbereidingen getroffen om

uitbreiding op deze locatie in de toekomst mogelijk te maken. Na de zomer is er gestart met de verdere uitwerking van de plannen. De architect heeft een definitief ontwerp gemaakt.

C) Burgemeester Winklerplein

Doel
De herstructurering van het Burgemeester Winklerplein.

Status
De geactualiseerde grondexploitatie van juni 2020 is door de raad niet vastgesteld. Het college is opgedragen met De Windroos in gesprek te gaan om te komen tot een aangepast plan, waarbij geen extra middelen vanuit de gemeente nodig zijn. Op basis van het raadsbesluit, het amendement en het overleg met de gemeente Sliedrecht is de Windroos aan de slag gegaan met een aangepast plan. Zij hebben twee varianten verkend. Naast de alternatieve planverkenning door Windroos heeft ook de Ondernemersvereniging Winklerplein gekeken naar een alternatief plan. Er is geconstateerd dat er veel overeenkomsten zijn tussen het plan van de Ondernemersvereniging en het planvoorstel van Windroos. Vanuit deze overeenkomsten is vervolgens geconstateerd dat beide planvoorstellen een goede basis vormen om in gezamenlijk overleg met Windroos tot één gedragen plan te laten komen waarin ook de nog openstaande vraagstukken op een goede wijze worden opgelost en ingepast.

De overdracht tussen Van Bakel Beheer en Windroos Bouwgroep voor de bouwblokken B en D heeft plaatsgevonden. Er is gestart met de bouw van het gezondheidscentrum.

D) De Driehoek

Doel
Invulling van de Driehoek met duurzaamheidsinitiatieven die bijdragen aan de duurzaamheidsambities van de gemeente.

Status
Er is een haalbaarheidsstudie uitgevoerd voor de invulling van de Driehoek met duurzaamheidsinitiatieven die bijdragen aan de duurzaamheidsambities van de gemeente. De afwikkeling van de afspraken met de belangrijkste belanghebbenden op het terrein loopt. Er loopt afstemming over de duur van een tijdelijke huurovereenkomst met Netics voor het inrichten van een kleinschalige demo-opstelling voor baggerspecieproducten.

E) Kerkbuurt

Doel
Versterking van de bekendheid, uitstraling, invulling, aantrekkelijkheid en toekomstbestendigheid van de Kerkbuurt.

Status
De herinrichting van het Horecaplein en Merwedeplein is afgerond. Een aantal vastgoedeigenaren is zichtbaar aan de slag gegaan met opwaardering van een pand of heeft inmiddels concrete plannen ingediend voor transformatie van panden op de Kerkbuurt. Ook is de verhuisbeweging vanuit de aanloopstraten naar het kernwinkelgebied op gang gekomen. Deze ontwikkelingen zijn gestimuleerd door de subsidieregeling en personele inzet. De werkzaamheden t.b.v. de bouw van de appartementen (Kerkbuurt 12-18) zijn nagenoeg afgerond.

Foto: twitter @Janpakdeleuning

F) Nijverwaard

Doel
Verbeteren van de aantrekkelijkheid van Nijverwaard.

Status
Vanuit de visie op de Woonboulevard zijn prioritaire locaties (winkels en bedrijven) in kaart gebracht waarmee ambtelijk en bestuurlijk wordt gesproken over optimalisatiemogelijkheden. Sinds eind 2020 is de ROM-D hiervoor actief betrokken, in aanvulling op het reeds bestaande overleg met betrokken ondernemers op de Nijverwaard.

Vanuit het project Parallelweg is onderzoek gedaan naar het verleggen van de fietsverbinding naar de Leeghwaterstaat om ruimte te creëren voor nieuwe kruispuntoplossingen op de Parallelweg. Hieruit blijkt dat de aanleg van rotondes op de Parallelweg en een vrijliggend fietspad langs de Leeghwaterstraat in principe inpasbaar zijn. De verdere haalbaarheid en de kosten hiervan worden verder uitgewerkt.

Foto: Cees Schilthuizen

G) Sliedrecht Buiten/ Stationspark 3

Doel

Het realiseren van een recreatief knooppunt, genaamd 'Sliedrecht Buiten', ten noorden van de Betuweroute, een parkeervoorziening, horecavoorziening en een bedrijventerrein op de locatie van de huidige voetbalclub VV Sliedrecht.

Status
Er zijn meerdere varianten mogelijk om Sliedrecht Buiten te realiseren waaronder ten minste een verticale en horizontale variant. Voor de verticale variant zijn er vanuit de gemeente aanbiedingen gedaan om grondpositie te verwerven, wat tot op heden niet tot overeenkomsten heeft geleid. Daarom is de aandacht ook uitgegaan naar een horizontale variant, met een situering van sportvelden parallel aan het spoor. De gemeente voert gesprekken met een ontwikkelaar om de mogelijkheden voor samenwerking te verkennen, onder andere op het gebied van grondverwerving.

Foto: RPAS Peter Donk/ Sliedrecht24

H) Staatsliedenbuurt

Doel
Herstructurering en toekomstbestendig maken van de wijk.

Status
De woningen in deel A en B fase 2 zijn opgeleverd en de buitenruimte is woonrijp gemaakt. De renovatie en het woonrijp maken van fase 3 is afgerond. De inrichting van het openbaar gebied aan fase 2 en fase 3 is ter hand genomen. HVC heeft de werkzaamheden in de wijk afgerond en de aansluiting op de hoofdinfrastructuur van HVC in de Thorbeckelaan vindt op korte termijn plaats. Diverse nutsbedrijven zijn in de wijk bezig om ondergrondse werkzaamheden af te ronden. Er hebben relatief veel werkzaamheden plaatsgevonden binnen een klein gebied. Het afstemmen van de werkzaamheden op elkaar, het bereikbaar houden van de wijk en het informeren van de bewoners kreeg daarom veel aandacht.

Foto: Tablis

I) Stationspark 2

Doel
De ontwikkeling van enkele kavels tot hoogwaardig kantoorterrein.

Status
Er is een omgevingsvergunning verleend aan Stout-Herkon voor de kavel langs de A15 naast Unit4. Het sluiten van een koopovereenkomst met een koper voor de kavel langs de Sportlaan aan de kant van de Lockhorst bevindt zich in de afrondende fase. De kavel daartegenover, langs de Sportlaan aan de kant van het station (met daarop de parkeerplaatsen van ASz), heeft de gemeente te koop staan als bedrijfskavel voor kantoorruimte.

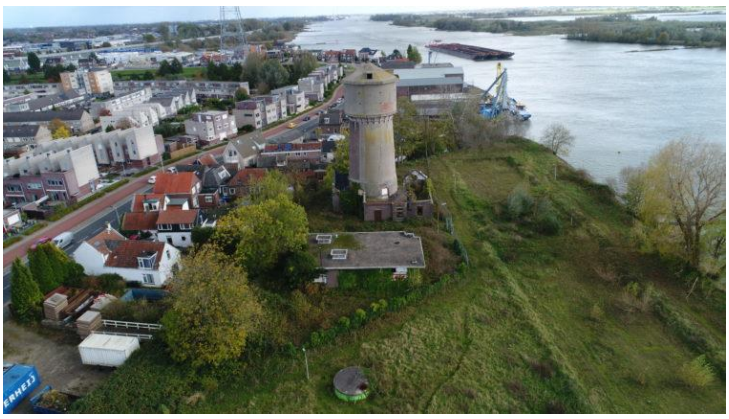

J) Watertorenterrein

Doel
Ontwikkeling van het Watertorenterrein tot woningbouwlocatie.

Status
Er zijn diverse participatiebijeenkomsten geweest. Het Programma van Aandachtspunten en het Participatieplan zijn vastgesteld door de stuurgroep. Veiligheidsonderzoek heeft uitgewezen dat de dijk op de huidige hoogte kan blijven gezien het voorland. De gemeente is met de ontwikkelaar in gesprek over het afsluiten van een anterieure overeenkomst. Erfgoedorganisatie BOEi heeft een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar het hergebruik van de Watertoren.

Er loopt een complexe discussie tussen de ontwikkelaar en Rijkswaterstaat over de vraag of waterkavels benut kunnen worden voor woningbouw. Deze discussie neemt meer tijd dan verwacht. Tot er een antwoord is kan de ontwikkelaar geen nieuw plan met de gemeente en de participanten bespreken. De gemeente wacht noodzakelijkerwijs af tot deze discussie tussen ontwikkelaar en Rijkswaterstaat is afgerond.

Foto RPAS Peter Donk/ Sliedrecht24

4.9 Paragraaf rechtmatigheid

Voor de oordeelsvorming van het financieel beheer wordt, naast de getrouwheidcriteria, aandacht besteed aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

- Het begrotingscriterium;
- Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium;
- Het voorwaardencriterium.

Begrotingscriterium

In het begrotingsjaar 2020 is er binnen de exploitatie van de vijf programma's sprake van een overschrijding van de begrote lasten van € 2.931.000. Hiertegenover staan meer inkomsten voor een bedrag van € 3.340.000, wat leidt tot een gerealiseerd voordelig saldo van baten en lasten van € 410.000.

In 2020 zijn er overschrijdingen geweest van de lasten van de programma's Sociaal, Ruimte, Bestuur, Veiligheid en organisatie en Financiën van respectievelijk € 350.000, € 4.267.000, € 380.000 en € 35.000. Het programma Economie, arbeidsmarkt en onderwijs had niet te maken met onderschrijdingen van de begrote lasten.

Bij de investeringen zijn er vier kredieten overschreden voor een totaalbedrag van € 82.000.

In onderstaand overzicht is per programma en op thema niveau een toelichting gegeven op deze overschrijdingen, voorzover ze groter zijn dan € 25.000.

Analyse begrotingsrechtmatigheid exploitatie (x € 1.000):

Soort begrotings-afwijking	Toelichting begrotingsafwijking	Onrecht-matig maar telt niet mee voor het oordeel	Onrecht-matig en telt mee voor het oordeel
3. Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.		X	
Programma Sociaal			
	De extra inzet van capaciteit op het vastgoed kan niet worden gedekt vanuit de beschikbare vacaturegelden.		105
	De leegstandskosten van de Reling worden gedekt vanuit de corona-steunpakketten.	45	
	De extra doorbetaling van de Rijksbijdrage corona aan SW-bedrijven wordt gedekt vanuit de corona-steunpakketten.	200	
Programma Ruimte			
	De lasten omtrent planologische adviezen werden niet geheel gecompenseerd door de hiermee gepaard gaande baten.	38	
Programma Bestuur, veiligheid en organisatie			
	De extra kosten van voorlichting, communicatie en vergaderkosten door gebruikmaking van de vergaderlocatie de	126	

Soort begrotings-afwijking	Toelichting begrotingsafwijking	Onrecht-matig maar telt niet mee voor het oordeel	Onrecht-matig en telt mee voor het oordeel
	Lockhorst worden gedekt vanuit de corona-steunpakketten.		
	De extra personeelslasten door corona worden gedekt vanuit de corona-steunpakketten.	145	
	De extra lasten door inhuur op vacatures kunnen niet worden gedekt vanuit de beschikbare vacaturegelden.		195
Programma Financiën			
	In 2020 is een nadeel ontstaan van € 295.000 als gevolg van een onjuiste administratieve verwerking in onze begroting 2020. Dit nadeel is incidenteel en treedt alleen op in 2020.	295	
4. Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.		X	
Programma Sociaal			
	Begin april 2021 werd, uit de concept jaarrekeningen van DG&J, duidelijk dat de afrekening van de zorginkoop over 2020 het beschikbare budget zou overschrijden.	350	
	Begin april 2021 werd, uit de concept jaarrekeningen van SDD, duidelijk dat de afrekening van de dienstverlening over 2020 het beschikbare budget zou overschrijden.	370	
Programma Economie, arbeidsmarkt en onderwijs			
	De gemeente ontving onverwacht een naheffing over de jaren 2013-2020 van niet eerder in rekening gebrachte energielasten voor de Verkeers Regel Installaties.	57	
7. Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijving- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. - **jaar van investeren** - **afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren**		 X	 X
	Krediet herstraten Professorenbuurt. De overschrijding van 34K is al gemeld in de jaarverantwoording van 2019. In 2020 is op dit krediet nog een klein bedrag geboekt. Dit is al gemeld in de jaarrekening 2019.	35	

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Door de raad zijn in verordeningen en besluiten verschillende aspecten van Misbruik en oneigenlijk gebruik (verder: M&O) opgenomen. Voor bestaande procedures wordt getoetst in hoeverre deugdelijke maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik worden genomen. Daarbij is de vooronderstelling gerechtvaardigd dat binnen de belangrijkste procedures al (informeel) adequate maatregelen zijn getroffen ter waarborging van de getrouwheid van de financiële verantwoording. Het M&O-beleid financiële rechtmatigheid betreft met name uitkeringen.

De verbijzonderde interne controles over het boekjaar 2020 zijn uitgevoerd overeenkomstig het intern controleplan 2020 waarbij de selectie op de te controleren posten door de accountant heeft plaatsgevonden. De uitkomsten van deze interne controles zijn gedeeld met de accountant en waar nodig opgenomen in de management letter 2020. Op basis van deze management letter kan worden geconcludeerd dat voldaan is aan het misbruik en oneigenlijk criterium en dat daarmee het M&O beleid op een juiste en adequate wijze is uitgevoerd.

Voorwaardencriterium

Baten, lasten en balansmutaties zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de eigen gemeentelijke regelgeving. Door de raad zijn in verschillende verordeningen en besluiten voorwaarden opgenomen.

Ook voor dit criterium geldt dat op basis van de uitgevoerde verbijzonderde interne controles voldaan is aan het voorwaardencriterium.

4.10 Paragraaf interbestuurlijk toezicht

Financiën	**Oranje**	TOELICHTING
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht in de begroting 2021 en/of het laatste jaar van de meerjarenraming 2022-2024		Er is vooralsnog sprake van begrotingsevenwicht. De begroting van 2021 is sluitend gemaakt voor het jaar 2024. Er is sprake van oranje signaalkleur omdat we risico's lopen op het beheer van onze kapitaalgoederen en op de uitgaven in het sociaal domein. Beiden staan onder druk. We staan voor de opgave om de meeste van onze beheerplannen binnen korte termijn te actualiseren. Daarnaast zorgt het hoge percentage van gemeentelijke bijdragen aan de verbonden partijen voor een lagere flexibiliteit in onze begroting.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	Er is geen reden voor extra aandacht
Ruimtelijke ordening	**Groen**	TOELICHTING
De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland.		In de rapportage van 2020 hebben wij aangegeven dat de bestemmingsplannen van de gemeente Sliedrecht zijn aangepast aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland. Nu nieuwe bestemmingsplannen sowieso aan deze Omgevingsverordening worden getoetst én de termijn van drie jaar uit artikel 14.2, wordt geconstateerd dat alle gemeentelijke bestemmingsplannen voldoen aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	Er is geen reden voor extra aandacht
Omgevingsrecht	**Groen**	TOELICHTING
Voor zowel de milieutaken als de bouw- en woningtoezichtstaken zijn tijdig een beleidsplan VHT (vóór 15 mei 2020), het uitvoeringsprogramma (vóór 1 februari 2020) en de evaluatie (vóór 1 mei 2020) vastgesteld en met de jaarrapportage over de uitvoering bekend gemaakt aan de gemeenteraad. Binnen twee maanden na vaststelling is hierover mededeling gedaan aan de provincie Zuid-Holland.		Het beleidsplan VTH en uitvoeringsprogramma is door het college van B&W 7 januari 2020 vastgesteld plaatsgevonden en is daarna ter kennisgeving aan de gemeenteraad gestuurd. Tevens is het beleidsplan en uitvoeringsprogramma ter informatie naar de provincie Zuid-Holland verzonden.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	Er is geen reden voor extra aandacht
Monumentenzorg	**Groen**	TOELICHTING

<table>
<tr><td>De gemeente beschikt over een deskundige adviescommissie met betrekking tot de (rijks)monumenten</td><td></td><td>Vanwege het geringe aantal aanvragen van per jaar (3) obv de Erfgoedverordening, maakt Sliedrecht gebruik van de deskundigheid van Stichting Dorp, Stad en Land voor de advisering.</td></tr>
<tr><td>Is er reden voor extra aandacht?</td><td>Nee</td><td>Er is geen reden voor extra aandacht</td></tr>
<tr><td>Archief- en informatiebeheer</td><td>Oranje</td><td>TOELICHTING</td></tr>
<tr><td>Het archief- en informatiebeheer van de gemeente zijn op orde</td><td></td><td>Het archief is op orde en de archiefruimte is goedgekeurd. Eind 2020 waren er 513 van de 966 werkprocessen live in KZA. We zijn er dus nog niet. De overige werkprocessen dienen in 2021 verder ingevoerd te worden. In veel gevallen gaat het hierbij om een koppeling die nog gerealiseerd moet worden met andere applicaties.</td></tr>
<tr><td>Is er reden voor extra aandacht?</td><td>Ja</td><td>Dit jaar ligt de focus op het feit dat alle werkprocessen goed en functioneel 'live' gaan.</td></tr>
<tr><td>Huisvesting Vergunninghouders</td><td>Groen</td><td>TOELICHTING</td></tr>
<tr><td>De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand</td><td></td><td>
<table>
<tr><th>Gevraagde informatie</th><th>Stand van zaken</th></tr>
<tr><td>Voorsprong/achterstand per 1 januari van het verantwoordingsjaar (doorhalen wat niet van toepassing is)</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Fase interventieladder op 1 januari</td><td>Signaleren</td></tr>
<tr><td>Taakstelling eerste halfjaar van het verantwoordingsjaar</td><td>8</td></tr>
<tr><td>In het eerste halfjaar gehuisveste vergunninghouders</td><td>10</td></tr>
<tr><td>Voorsprong/achterstand per 1 juli van het verantwoordingsjaar (doorhalen wat niet van toepassing is)</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Fase interventieladder op 1 juli</td><td></td></tr>
<tr><td>Taakstelling tweede halfjaar van het verantwoordingsjaar</td><td>10</td></tr>
<tr><td>In het tweede halfjaar gehuisveste vergunninghouders</td><td>18</td></tr>
<tr><td>Voorsprong/achterstand per 31 december van het verantwoordingsjaar (doorhalen wat niet van toepassing is)</td><td>8</td></tr>
<tr><td>Fase interventieladder op 31 december</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Toelichting</td></tr>
<tr><td colspan="2">Eventueel korte bondige toelichting: n.v.t.</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Is er reden voor extra aandacht?</td><td>Nee</td><td>De gemeente loopt eind 2020 ruimschoots voor op de taakstelling vanaf 1 januari 2021.</td></tr>
</table>

.

5 JAARREKENING

5.1 Grondslagen voor waardering en bepaling van het resultaat

5.1.1 Algemeen

De rekening is bestemd om verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid en beheer en vormt het sluitstuk op de budgetcyclus. De rekening geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente en bepaalt achteraf de realiteitswaarde van de begroting, zowel cijfermatig als inhoudelijk.

Bij de samenstelling van de rekening zijn de betreffende voorschriften uit de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in acht genomen. Met name op de punten waar de eigenheid van de gemeente in het geding kan komen, is enige vrijheid toegestaan.

Volgens artikel 200 van de Gemeentewet zal de rekening vóór 15 juli in het jaar volgend op het dienstjaar door de gemeenteraad vastgesteld moeten zijn. Hiermee wordt voldaan aan één van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor het repressief (terughoudend) toezicht door de provincie.

De grondslag voor de algemene uitkering van het gemeentefonds is de septembercirculaire.

De verantwoording van de eigen bijdrage van het Centraal Administratie Kantoor vindt geheel plaats bij de Sociale Dienst Drechtsteden en wordt verrekend met de gemaakte kosten.

5.1.2 Waarderingsgrondslagen voor staat van baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

5.1.3 Waarderingsgrondslagen voor de balans

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa worden opgenomen:

- Kosten van onderzoek en ontwikkeling
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden

De immateriële activa worden gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen. Voor kosten van onderzoek en ontwikkeling geldt een afschrijvingsduur van maximaal 5 jaar (artikel 34 b BBV). Voor de bijdrage aan de activa in eigendom wordt afgeschreven over de levensduur.

Materiële vaste activa

Onder de materiële vaste activa worden investeringen opgenomen die betrekking hebben op:

- De gemeentelijke organisatie:
    - gebouwen waarin gemeentelijke activiteiten zijn ondergebracht;
    - machines, apparaten, installaties, inventaris, vervoermiddelen e.d.
- Objecten die door de gemeente geëxploiteerd worden:
    - gronden en terreinen, bedrijfsgebouwen en woonruimten etc;
    - evenals de infrastructuur van de gemeente: wegen, straten, bruggen, groenvoorziening, riolering, verkeersvoorzieningen e.d.

Activa met een meerjarig economisch nut zijn opgenomen tegen de boekwaarde. De boekwaarde betreft de verkrijgingprijs of vervaardigingprijs verminderd met de reeds vervallen afschrijvingstermijnen. De verkrijgingprijs of vervaardigingprijs wordt volgens de uitgangspunten van het BBV bruto geactiveerd. Onttrekkingen uit bestemmingsreserves maken geen deel uit van de verkrijgingprijs of vervaardigingprijs, maar worden over de gehele looptijd gecorrigeerd op de

berekende (afschrijvingen)lasten. Verkregen subsidies van derden worden wel direct in mindering gebracht op de verkrijgingprijs of vervaardigingprijs.

Waardering van activa met een meerjarig maatschappelijk nut vindt plaats tegen de boekwaarde. De boekwaarde betreft de bruto-verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de reeds vervallen afschrijvingstermijnen. Activering vindt plaats tegen de bruto-verkrijgingprijs of vervaardigingsprijs. De erfpachtgronden zijn opgenomen onder de materiële vaste activa met een economisch nut. De afschrijvingstermijnen zullen in principe worden afgestemd op de verwachte economische levensduur. De afschrijvingstermijn voor de hiervoor genoemde materiële vaste activa zijn de volgende:

Overzicht afschrijvingstermijn per soort actief economisch nut

Activa economisch nut	Afschrijvingstermijn
Archiefstellingen (verrijdbaar)	15 jaar
Automatisering – hardware	3 – 5 jaar
Automatisering – software	Afhankelijk functionaliteit
Begraafplaatsen – aanleg en uitbreiding	40 jaar
Begraafplaatsen – ruimen van graven	10 jaar
Beschoeiingen singels (hardhout)	15 jaar
Centrale verwarmingsinstallaties	15 jaar
Elektronische apparatuur (telefoon, alarm)	10 jaar
Gebouwen – permanent	40 jaar (annuïtair)
Gebouwen – semi-permanent	25 jaar (annuïtair)
Gebouwen – noodgebouwen	10 jaar (annuïtair)
Gebouwen – verbouwingen en aanpassingen	10 jaar (annuïtair)
Gebouwen – inrichtingen van gebouwen	10 – 20 jaar (annuïtair)
Gebouwen – renovatie	25 jaar
Grootschalige basiskaart	10 jaar
Gronden	0 jaar
Hogedrukspuit	7 jaar
Houtversnipperaar	8 jaar
Maaimachines	8 jaar
Mechanische installaties en machines	10 jaar
Reinigingsdienst – bedrijfsvuilcontainers	10 jaar
Reinigingsdienst – huisvuilcontainers	20 jaar
Reinigingsdienst – ondergrondsecontainers	15 jaar
Reinigingsdienst – vuilnisauto's en overige voertuigen	8 jaar
Rioleringen - aanleg en renovatie	40 jaar
Rioleringen – drukriool	20 jaar
Reproductieapparatuur	5 jaar
Sneeuwschuivers (groot en klein)	10 jaar
Sportvelden – renovatie/herstel trainingsveld	10 jaar
Sportvelden – renovatie/herstel speelvelden	20 jaar
Sportvelden – renovatie/herstel kunstgrasvelden	15 jaar
Sportterreinen, aanleg en inrichting	25 jaar
Sportzaal – vouwwanden	10 jaar
Sportzaal – renovatie kleed- en doucheruimte	10 jaar
Stemmachines	10 jaar
Terreinen, aanleg en inrichting	25 jaar
Verkeerstellers	10 jaar
Vervoermiddelen en materieel	8 jaar
Zoutstrooiers	10 jaar

Overzicht afschrijvingstermijn per soort actief maatschappelijk nut

Activa maatschappelijk nut	Afschrijvingstermijn
Aanleg, cq renovatie sportvelden (excl. aankoop grond)	20 jaar
Asfalt deklagen	20 jaar
Herstraten	20 jaar
Drainage	10 jaar
Duikers	10 jaar
Gronden en terreinen (waarop aanleg van weg, park, etc)	Op basis van bestemming
Renovatie speelplaatsen, parken	15 jaar
Kunstwerken (bruggen, viaducten)	25 jaar
Lichtmasten	25 jaar
Lichtmastarmaturen	15 jaar
Verkeerslichtinstallaties	15 jaar
Waterwegen	40 jaar
Wegen, rotondes	40 jaar

Met uitzondering van de gebouwen worden alle investeringen met jaarlijks gelijke bedragen afgeschreven (lineair). Sliedrecht schrijft gebouwen, gezien de waardeontwikkeling, af op annuïteitenbasis. Indien er nauwelijks sprake is van waardevermindering en er voor het uitvoeren van planmatig onderhoud bijtijds wordt gespaard, is het reëel om hierbij op basis van annuïteiten af te schrijven.

Op activa die in de loop van het jaar zijn aangeschaft, wordt afgeschreven met ingang van het eerstvolgende boekjaar na ingebruikname.

Vanaf 2011 is bij de bepaling van de afschrijving voor het eerst rekening gehouden met een restwaarde. Als gevolg van de restwaarde dalen de af te schrijven bedragen en daarmee ook de jaarlijkse afschrijvingskosten. De restwaarde is bepaald op 25% van de verkrijgingprijs of vervaardigingprijs.

De boekwaarden van activa die commercieel worden gebruikt bedragen niet meer dan de waarden in het economisch verkeer. Bij overstijging hiervan zal extra afschrijving plaatsvinden tot het niveau van de economische waarde.

De erfpachtgronden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs, vermeerderd met de toegerekende algemene beheerskosten en verminderd met de gerealiseerde verkopen. De erfpachtgronden zijn opgenomen onder de materiële vaste activa met economisch nut. Voor verdere informatie wordt verwezen naar paragraaf grondbeleid.

Financiële activa

Onder financiële vaste activa vallen de kapitaalverstrekkingen, verstrekte leningen, overige uitzettingen (verstrekkingen) met een looptijd langer dan een jaar. De waardering is tegen nominale waarde (verstrekte waarde, verminderd met aflossingen en andere terugontvangsten). Bij een noodzakelijke afwaardering, wanneer de marktwaarde duurzaam lager is dan de verkrijgingsprijs, van financiële activa wordt het verschil in één keer als last genomen.

Voorraden

De onderhanden werken (bouwgrondexploitaties) zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs vermeerderd met de vervaardigingskosten en verminderd met de opbrengsten wegens gerealiseerde verkopen en ontvangen (rijks)subsidies. Sinds de vernieuwing van de BBV-regelgeving rondom grondexploitaties zijn gemeenten verplicht tussentijds winst te nemen via de 'Percentage of completion'- methode (POC). Het resultaat van grondexploitaties die een positieve eindwaarde laten zien, wordt gefaseerd genomen volgens de geldende regelgeving. Echter houden wij het voorzichtigheidsbeginsel in acht door de winst pas te nemen wanneer deze gerealiseerd is. Het

moment waarop dit bepaald wordt is de jaarrekening. Geraamde verliezen worden per plan tegen netto contante waarde voorzien.

Liquide middelen, vorderingen en overlopende activa

De desbetreffende balansposten zijn uitgedrukt in nettobedragen, volgens de nominale waarde methode. De vorderingen en overlopende activa zijn bepaald volgens het stelsel van baten en lasten.

Eigen vermogen en voorzieningen

De reserves en voorzieningen zijn na verwerking van de financiële mutaties tegen de boekwaarden opgenomen. Aan de betreffende reserves en voorzieningen wordt geen rente toegevoegd, behalve de reserves die dienen ter dekking van kapitaallasten. De voorzieningen zijn opgenomen tegen de nominale waarde en gebaseerd op de informatie die ten tijde van het opstellen van de jaarrekening beschikbaar was. Uitzondering is de voorziening voor grondexploitaties welke tegen contacte waarde is opgenomen.

Opgenomen langlopende geldleningen en waarborgsommen

Deze leningen zijn opgenomen voor de oorspronkelijke waarden, verminderd met de gedane aflossingen conform de overeengekomen aflossingsschema's. Voor zover mogelijk worden leningen met een hoge rente afgelost door gebruikmaking van overliquiditeit dan wel het aantrekken van nieuwe leningen met een lagere rente. Per saldo moet echter sprake zijn van een voordeel. Boeterente als gevolg van vervroegde aflossingen worden in één keer ten laste van de exploitatie verantwoord.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De schulden en overlopende passiva zijn opgenomen voor de nominale waarden. Voor zover binnen de jaarlijkse exploitatie nog uitgaven of inkomsten waren te verwachten, zijn die in de betreffende balansbedragen opgenomen volgens het stelsel van lasten en baten.

De voorzieningen die gevoed zijn vanuit voorschot bedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren zijn afzonderlijk opgenomen onder de overlopende passiva.

Risico's

De risico’s worden beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

5.2 Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten

Overzicht gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten (x € 1.000)

	Raming 2020 vóór wijziging			Raming 2020 ná wijziging			Realisatie 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma									
Programma 1 Sociaal	N 23.214	V 2.545	N 20.669	N 35.350	V 9.754	N 25.596	N 35.700	V 9.567	N 26.133
Programma 2 Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	N 18.317	V 10.928	N 7.389	N 10.593	V 7.165	N 3.428	N 6.202	V 3.154	N 3.048
Programma 3 Ruimte	N 11.496	V 6.950	N 4.547	N 12.487	V 7.947	N 4.541	N 13.422	V 9.509	N 3.913
Programma 4 Bestuur, veiligheid en organisatie	N 14.605	V 689	N 13.916	N 15.319	V 738	N 14.580	N 15.599	V 866	N 14.732
Programma 5 Financiën	N 267	V 260	N 7	N 2.117	V 23.064	V 20.947	N 1.990	V 23.138	V 21.148
Sub-totaal gerealiseerde baten en lasten programma's	N 67.899	V 21.372	N 46.527	N 75.866	V 48.667	N 27.199	N 72.912	V 46.234	N 26.678
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	N 205	V 4.722	V 4.517	N 272	V 4.722	V 4.450	N 231	V 4.751	V 4.520
Algemene uitkeringen	-	V 38.153	V 38.153	-	V 42.727	V 42.727	-	V 39.433	V 39.433
Integratie-uitkering Sociaal domein	-	V 3.073	V 3.073	-	-	-	-	V 3.491	V 3.491
Dividend	N 11	V 596	V 585	N 11	V 596	V 585	N 10	V 741	V 731
Saldo financieringsfunctie	N 75	-	N 75	V 191	-	V 191	N 23	-	N 23
Sub-totaal algemene dekkingsmiddelen	N 291	V 46.545	V 46.254	N 92	V 48.045	V 47.953	N 264	V 48.417	V 48.153
Onvoorzien	N 61	-	N 61	N	-	N	-	V	V
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	N 68.251	V 67.917	N 335	N 75.958	V 96.712	V 20.754	N 73.176	V 94.651	V 21.475
Toevoeging / onttrekking aan reserves									
Programma 1 Sociaal	N 165	V 319	V 154	N 165	V 819	V 654	N 165	V 819	V 654
Programma 2 Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	N 445	V 886	V 441	N 445	V 944	V 499	N 523	V 617	V 94
Programma 3 Ruimte	N 1.234	V 504	N 730	N 1.686	V 775	N 912	N 1.799	V 780	N 1.019
Programma 4 Bestuur, veiligheid en organisatie	N 844	V 1.288	V 444	N 998	V 1.505	V 507	N 413	V 872	V 459
Programma 5 Financiën	N 186	-	N 186	N 25.139	V 3.637	N 21.502	N 24.833	V 3.341	N 21.492
Sub-totaal toevoeging/onttrekking aan reserves	N 2.875	V 2.997	V 123	N 28.434	V 7.680	N 20.754	N 27.732	V 6.428	N 21.305
Gerealiseerd resultaat	N 71.126	V 70.914	N 212	N 104.392	V 104.392	-	N 100.908	V 101.079	V 170

5.3 Analyse van de financiële afwijkingen per thema

De jaarrekening sluit met een positief saldo van afgerond € 0,2 mln. In deze paragraaf worden afwijkingen op het saldo van de ramingen van thema's groter dan € 25.000 per thema toegelicht.

5.3.1. Programma Sociaal

Overzicht financiële afwijking programma sociaal (x € 1.000)

Thema	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
Cultuurvoorzieningen	621	986	-365
Integraal jeugdbeleid	498	456	42
Sport- en recreatievoorzieningen	1.329	1.200	129
Zorg	22.495	22.837	-342
Totaal	**24.942**	**25.479**	**-536**

Toelichting:

Het saldo van het programma Sociaal sluit € 536.000 negatief af ten opzichte van onze laatste tussenrapportage 2020.

In het thema Integraal jeugdbeleid is een voordeel van € 42.000 ontstaan welke hoofdzakelijk wordt veroorzaakt door de afrekening van de subsidie 2019 met de Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht (SJOS) als gevolg van ontstane vacatureruimte bij de SJOS in 2019.

In de twee thema's Cultuurvoorzieningen en Sport- en recreatievoorzieningen is een groot deel van onze vastgoedportefeuille ondergebracht. Zoals aangegeven zet Sliedrecht zich in om de basis in het vastgoed op orde te krijgen. De financiële analyse over geheel 2020 laat nog eens zien dat dit noodzakelijk is.

Uit deze financiële analyse komt naar voren dat er een nadeel op het vastgoed van € 105.000 bestaat als gevolg van extra inzet van capaciteit op het vastgoed boven op het door de raad eerder toegekende budget in 2020. Dit betreft met name inhuur voor het op orde brengen van specifieke dossiers als bijvoorbeeld het uitzoeken van servicekosten, de ondersteuning bij het opzetten van het beheerplan, het onderhoudsbeleid, het vastgoedbeleid, het inwerken van twee nieuwe vaste vastgoedmedewerkers en overige hand- en spandiensten in het vastgoedproces.

Daarnaast blijkt uit deze analyse dat in de gewijzigde begroting bij de eerste tussenrapportage 2020 van het complex de Lockhorst (zwembad, sporthal en zalencentrum) meer is begroot dan de contractueel overeengekomen huuropbrengsten. Hier staat tegenover dat dit voor 2020 incidentelee gecompenseerd wordt door de afrekening van servicekosten.

Tot slot is geconstateerd dat circa € 123.000 hogere exploitatielasten en minder huur is gerealiseerd dan begroot. Dit is voor circa € 78.000 verminderde opbrengst bij sporthal De Stoep (corona-effect). De resterende € 45.000 is te verklaren uit hogere exploitatielasten op het gemeentekantoor, met name de leegstandskosten van De Reling.

De bovenstaande afwijkingen komen voor een deel voort uit het verbetertraject op de inzet van het gemeentelijke vastgoed, waarbij inmiddels veel op orde is gebracht. Dat traject wordt afgerond in 2021 met het opleveren van het Beheerplan 2021-2024 (Q2), Onderhoudsbeleid 2021-2030 (Q2) en de herijking van het IAP 2017 in de vorm van nieuw Vastgoedbeleid (Q3).

In het thema Zorg zijn circa € 570.000 aan kosten corona gerealiseerd. Circa € 200.000 betreft een doorbetaling aan de SDD van de Rijksbijdrage corona voor SW-bedrijven welke als voordeel in programma 5 is verantwoord. Daarnaast is de bijdrage aan de SDD van € 19,1 mln. naar € 19,5 mln. gestegen op basis van de eerste en tweede Burap 2020 van de GRD. Deze stijging van € 370.000 is het gevolg van hogere lasten op de minimavoorzieningen, hogere lasten inkomensvoorzieningen en WMO-voorzieningen en lagere inkomsten voor arbeidsparticipatie en begeleide participatie. In de laatste Tussenrapportage 2020 van Sliedrecht is deze stijging wel toegelicht, maar neutraal verwerkt. Hierbij is onterecht het uitgangspunt gehanteerd dat deze stijging gecompenseerd zou worden door het Rijk.

Omdat in het thema Zorg de begrote uitgaven aan het Dorpsfonds voor onder andere corona van € 500.000 is opgenomen, is er per saldo een nadeel van € 70.000 als gevolg van corona in dit thema ontstaan. Voor een volledig overzicht van de kosten en opbrengsten van corona wordt verwezen naar Bijlage corona.

Daarnaast bestaat er een nadeel in de bijdrage aan de DG&J in 2020 van € 350.000 Dit is het gevolg van het niet realiseren van de taakstelling bij de DG&J (voor het deel SOJ). De DG&J heeft er in 2020 voor gekozen dit mogelijke tekort wel te vermelden, maar nog niet te verwerken in een hogere gemeentelijke bijdrage in haar Burap. Uit de (concept) jaarrekening 2020 blijkt dat taakstelling toch niet is gerealiseerd. Zoals opgenomen in de paragraaf weerstandvermogen uit de begroting 2020 hebben we hier reeds rekening mee gehouden in ons risicoprofiel.

Tot slot is binnen het thema Zorg de invoering van de Wet Inburgering verantwoord. Deze wet is uitgesteld tot 1 januari 2022 terwijl de hiervoor bedoelde Rijksbijdrage al wel in 2020 is ontvangen. Voorgesteld wordt het hieruit ontstane voordeel in 2020 van € 74.000 via een voorstel resultaatbestemming over te hevelen naar het boekjaar 2021.

5.3.2. Programma Economie, arbeidsmarkt en onderwijs

Overzicht financiële afwijking programma economie, arbeidsmarkt en onderwijs (x € 1.000)

Thema	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
Opgroeien en onderwijs	1.948	1.900	49
Verkeer- en vervoersbeleid	507	564	-57
Inkomen	19	20	-2
Werk- en ondernemerschap	657	411	247
Expl. Bouwgronden en wijken	-202	59	-261
Totaal	**2.930**	**2.954**	**-24**

Toelichting:

Het saldo van programma 2 sluit € 24.000 negatief af ten opzichte van de laatste tussenrapportage 2020.

In het thema Opgroeien en onderwijs wordt het voordeel van € 48.000 hoofdzakelijk verklaard dat er minder gebruik is gemaakt van plaatsen in de peuteropvang dan werd begroot en er als gevolg van de lockdown minder inspecties mogelijk waren.

In het thema Verkeer- en vervoersbeleid is het nadeel van € 57.000 hoofdzakelijk het gevolg van een naheffing over de jaren 2013-2020 van niet in rekening gebracht energielasten voor de Verkeers Regel Installaties.

In het thema Werk en ondernemerschap is een positief verschil ontstaan in onze bijdrage aan de GR Drechtwerk. In de laatste Tussenrapportage 2020 is onze bijdrage al positief bijgesteld. Op basis van de afrekening van de jaarrekening GR Drechtwerk 2019 en de (concept) jaarrekening 2020 is er een additioneel voordeel van € 146.000 ontstaan. Dit is, zoals de GR Drechtwerk in haar (concept) jaarrekening 2020 beschrijft, toe te schrijven aan de ruimhartige compensatie vanuit het Rijk voor SW-bedrijven maar ook aan de positieve prestaties van Drechtwerk zelf. Op verschillende bedrijfsonderdelen zoals DW Groen en de detacheringen is zelfs boven verwachting gepresteerd. Daarnaast leverde een ingediende suppletie BCF van re-integratietrajecten over de jaren 2012 tm 2019 leverde een incidenteel voordeel op van € 74.000.

Het overige voordeel op dit thema Werk en ondernemerschap van € 26.000 wordt hoofdzakelijk verklaard door een afrekening van een subsidie 2019 aan het Sociaal Team Sliedrecht (STS) voor het project "Experienced Experts" dat uiteindelijk geen doorgang heeft gevonden.

Tot slot is er in het thema Expl. Bouwgronden en wijken een nadeel ontstaan van € 241.000 als gevolg van een administatieve correctie op een opgenomen vordering voor Voorbereiding, Toezicht en Uitvoering (VTU) voor het project Baanhoek-West. De accountant heeft vastgesteld dat, sinds de verwerking van de overeenkomst hierover in 2014, Sliedrecht een onjuiste verwerkingsmethode gebruikt. Daarom dient nu € 241.000 te worden gecorrigeerd wat in 2020 leidt tot een nadeel. Dit nadeel wordt door deze correctie geneutraliseerd door een voordeel in 2021 en 2022.

5.3.3. Programma Ruimte

Overzicht financiële afwijking programma ruimte (x € 1.000)

Thema	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
Woonruimtezaken	184	176	8
Afvalinzameling en verwerking	-276	-332	56
Beheer openbare ruimte	2.146	1.866	279
Milieu	1.443	1.365	78
Ruimtelijke ordening	377	416	-38
Wegen, bruggen en riolen	1.576	1.440	136
Totaal	**5.452**	**4.932**	**520**

Toelichting:

Het saldo van het programma Ruimte sluit € 520.000 positief af ten opzichte van onze laatste tussenrapportage 2020.

In het thema Afvalinzameling en verwerking is naast het reeds in de laatste tussenrapportage 2020 aangekondigde en verwerkte nadeel van € 55.000 als gevolg van corona een voordeel ten opzichte van de begroting gerealiseerd van € 56.000. Dit komt omdat er een afrekening heeft plaatsgevonden met de afvalverwerker over de periode 2017 t/m 2019 voor de verwerking van plastic verpakkingen, blik en drinkpakken (de zogenaamde PBD).

In het thema Beheer openbare ruimte is als gevolg van corona een stijging van begravingen en daarmee de baten begrafenisrechten in 2020 gerealiseerd. Ten opzichte van het gemiddeld aantal begravingen in voorgaande jaren is deze in 2020 met circa 25% toegenomen wat leidt tot € 127.000 extra baten. Daarnaast is er in dit thema een voordeel van circa € 58.000 ontstaan op de gereserveerde gelden voor de aanpak speelplekken welke vijf jaar gelden is gestart en in 2020 tot afronding is gekomen. Tot slot is er een voordeel van circa € 52.000 ontstaan op de uitvoering van de CUP-gelden 2020 zoals opgenomen in paragraaf 3.3.5. Hierin heeft de realisatie van het onderdeel "Hondenpoepzuiger" uit het CUP het grootste aandeel in dit voordeel.

In het thema Milieu is een voordeel ontstaan van € 78.000. Dit wordt verklaard doordat Sliedrecht met succes een subsidie van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO) heeft verkregen voor extern advies voor de warmtetransitie. Daarnaast wordt dit verklaard doordat een aantal geplande uitgaven voor de duurzaamheidsmaatregelen zijn doorgeschoven naar 2021. Tot slot wordt dit verklaard doordat de bij de laatste tussenrapportage 2020 goedgekeurde extra lasten van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid zich voor € 26.000,- niet hebben gemanifesteerd omdat met name de uitvoering van bodemtaken naar 2021 is doorgeschoven.

In het thema Ruimtelijke ordening zijn zowel de lasten als onze baten opgenomen voor de uitvoering van de taken omtrent planologische adviezen. Het nadeel van € 38.000 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de werkelijke lasten die de gemeente hiervoor heeft gemaakt iets hoger hebben gelegen dan de baten hieruit.

Tot slot is binnen het thema Wegen, bruggen en riolen een voordeel ontstaan van € 136.000 welke voor € 127.000 wordt verklaard door een vrijval van een voorziening. Tot op heden hanteerde Sliedrecht een methode waarbij door middel van een voorziening de onderhoudskosten voor de openbare verlichting werden geëgaliseerd. Door de technische ontwikkeling op dit gebeid is er echter

geen sprake meer van onderhoud van verlichting, maar worden gehele armaturen vervangen. Dit maakt dat in de toekomst de vervanging van lampen zullen worden geactiveerd en afgeschreven en dat de voorziening komt te vervallen.

5.3.4 Programma Bestuur, veiligheid en organisatie

Overzicht financiële afwijking programma bestuur, veiligheid en organisatie (x € 1.000)

Thema	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
Bedrijfsvoering	40	0	40
Begroten en verantwoorden	49	40	9
Bestuur	2.843	2.970	-127
Communicatie en voorlichting	80	61	19
Dienstverlening	572	581	-9
Fysieke veiligheid	1.733	1.713	20
Sociale cohesie	464	450	15
Overhead	8.291	8.459	-168
Totaal	**14.073**	**14.274**	**-200**

Toelichting:

Het saldo van het programma Bestuur, veiligheid en organisatie sluit € 200.000 negatief af ten opzichte van onze laatste tussenrapportage 2020.

In het thema Bedrijfsvoering is een voordeel ontstaan van € 40.000 omdat er als gevolg van corona minder opleidingsmogelijkheden zijn geweest dan begroot voor 2020.

In het thema Bestuur is een nadeel ontstaan van € 126.000,- hoofdzakelijk als gevolg van corona. Enerzijds door extra kosten op voorlichting en anderzijds door hogere vergaderkosten door gebruikmaking van de vergaderlocatie de Lockhorst. Zoals in de laatste tussenrapportage is aangegeven worden deze kosten verrekend met de beschikbare middelen voor corona. Volledigheidshalve wordt hiervoor verwezen naar de Bijlage corona.

In het thema Overhead worden onze personele lasten verantwoord. Zoals aangegeven in de laatste tussenrapportage was het niet alleen een uitdaging om de continuïteit van onze going concern te borgen in tijden van corona. Van ons als overheid wordt ook extra inzet verwacht om onze inwoners en ondernemers te informeren over nieuwe maatregelen, dienen wij actief te controleren of de maatregelen worden opgevolgd en hebben wij de organisatie coronaproof ingericht. Als gevolg hiervan is op onderdelen, met name communicatie, extra personele inzet noodzakelijk geweest. Hierdoor is er circa € 145.000 extra aan corona gerelateerde personeelslasten uitgegeven. Zie ook de bijlage corona.

Vanuit onze begroting heeft Sliedrecht een circa € 9,2 mln. begroot voor de personele inzet voor het bereiken van onze doelen. Circa € 8,7 mln. personeelsbudget voor de vaste formatie van 112 Fte en circa € 0,5 mln. voor externe inhuur. Per einde jaar heeft Sliedrecht afgerond 16 Fte aan vacatureruimte. Dit maakt dat er in 2020 een overschot is ontstaan binnen het personeelsbudget. Hiertegenover heeft Sliedrecht ingehuurd op deze vacatureruimte. Deze inzet van externe medewerkers in 2020 heeft in totaal € 195.000 meer gekost.

Hier staat tegenover dat er in het thema Overhead een voordeel van circa € 100.000 is ontstaan in onze bijdrage aan het Servicecentrum Drechtsteden (SCD). Dit komt omdat, zoals het SCD in haar (concept)jaarrekening 2020 heeft aangegeven, het SCD haar opgelegde taakstellingen heeft gerealiseerd. Hiermee hield Sliedrecht voorzichtigheidshalve nog geen rekening in haar begroting 2020. Tenslotte was er een voordeel als gevolg van het in december 2020 succesvol doorstromen van een vertrokken medewerker naar ander werk. Hiermee kan de hiervoor gevormde voorziening met € 100.000 voor de WW-verplichting komen te vervallen.

5.3.5 Programma Financiën

Overzicht financiële afwijking programma Financiën (x € 1.000)

Thema	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
Algemene heffingen	-47.398	-47.809	411
Totaal	**-47.398**	**-47.809**	**411**

Toelichting:

Het saldo van het programma Financiën sluit € 411.000 positief af ten opzichte van onze laatste tussenrapportage 2020.

Dit wordt in hoofdzaak verklaard door een voordeel van € 534.000 als gevolg van ontvangen middelen van het Rijk ter compensatie van corona die binnen dit thema zijn verantwoord. Volledigheidshalve wordt verwezen naar de bijlage corona.

Er is een voordeel ontstaan op het product Onroerende-Zaakbelastingen (OZB) van € 138.000. Met name de hogere gemiddelde waardeontwikkeling en objecten die uit een beroep – of bezwaarprocedure zijn gekomen leveren deze hogere opbrengst.

In de ontvangen uit het gemeentefonds is een voordeel ontstaan door een de hogere bijdrage van € 92.000 als gevolg van de toenamen van de maatstavenontwikkeling over het lopende en voorgaande boekjaren.

Daarnaast is een nadeel ontstaan van € 295.000 als gevolg van een onjuiste administratieve verwerking in onze begroting 2020. Bij het opmaken van onze primaire begroting 2020 is daardoor onterecht en ongemerkt een voordeel van € 295.000 ontstaan. Dit nadeel is incidenteel en treedt alleen op in 2020.

Tot slot is er een nadeel van circa € 70.000 ontstaan op de baten belastingen als gevolg van corona. Sliedrecht heeft in verband met corona in 2020 geen aanslagen opgelegd voor terrassen en dergelijke omdat met name de horeca zwaar te leiden heeft. Daarnaast is als gevolg van oninbaarheid van belastingen de voorziening debiteuren opgehoogd.

5.4 Overzicht incidentele baten en lasten

Het BBV (art. 19 en 28) schrijft voor dat de gemeente zowel bij begroting als bij jaarrekening een overzicht van incidentele baten en lasten presenteert. Het overzicht is, voor zowel de raad als voor de provincie, een essentieel onderdeel bij de bepaling van het structureel evenwicht van de exploitatie. De structurele exploitatie wordt verkregen na eliminatie van de incidentele baten en lasten.

Het overzicht van incidentele baten en lasten bevat alleen 'eenmalige of tijdelijke' baten en/of lasten die bij ongewijzigd beleid en omstandigheden voor maximaal drie jaar vaststaan. Budgetverschillen op activiteiten inzake structureel bestaand beleid blijven in hun aard onderdeel van de "structurele exploitatie".

Conform de financiële verordening worden in deze jaarrekening de incidentele baten en lasten groter dan € 25.000 afzonderlijk gespecificeerd in het overzicht incidentele lasten en baten.

Overzicht incidentele baten 2020 (x € 1.000)

Thema	Omschrijving grootboeknummer	Realisatie 2020	
Woonruimte zaken	Uitkoopregeling woningen onder hoogspanningslijn	558	
Exploitatie bouwgronden en woonwijken	Project Lanser	600	
Exploitatie bouwgronden en woonwijken	Baanhoek West	85	
Exploitatie bouwgronden en woonwijken	BW plein	402	
Algemene heffingen	Beleggingen	23.020	
Inkomen	TOZO	1.146	
	Totale incidentele baten exclusief coronacompensatie		25.811
Coronabaten			
Algemene heffingen	Algemene uitkering - compensatie coronakosten	781	
Programma Sociaal	Tegemoetk regeling verhuurders sportaccommodaties	35	
Coronabaten alle programma's	*Totaal coronabaten (incidenteel)*		816
	Totale incidentele baten inclusief coronakosten		**26.627**

Overzicht incidentele lasten 2020 (x € 1.000)

Thema	Omschrijving grootboeknummer	Realisatie 2020	
Sport- en recrreatievoorzieningen	Diplomazwemmen	238	
Beheer Openbare ruimte	CUP 18-22 Middenb voorzien van laag groeiend groen	60	
Beheer Openbare ruimte	CUP 18-22 Toename aantal bomen met circa 10%	77	
Inkomen	Lokaal Minimabeleid	43	
Ruimtelijke Ordening	Invoering Omgevingswet	59	
Milieu	Proeftuin aardgasvrije wijken	225	
Woonruimte zaken	Uitkoopregeling woningen onder hoogspanningslijn	549	
Exploitatie bouwgronden en woonwijken	Project Lanser	600	
Exploitatie bouwgronden en woonwijken	Baanhoek West	326	
Exploitatie bouwgronden en woonwijken	BW plein	402	
Algemene heffingen	Kapitaallasten	1.759	
Inkomen	TOZO	1.146	
	Totale incidentele lasten exclusief coronakosten		5.484
Coronakosten			
Programma Sociaal	Coronakosten programma 1	934	
Progr. Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt	Coronakosten programma 2	6	
Programma Ruimte	Coronakosten programma 3	55	
Progr. Bestuur, Organisatie en Veiligheid	Coronakosten programma 4	326	
Programma Financiën	Coronakosten programma 5	68	
Coronakosten alle programma's	*Totaal coronakosten (incidenteel)*		1.389
	Totale incidentele lasten inclusief coronakosten		**6.873**

* Daarnaast geldt dat alle mutaties 2020 in de reserves als incidenteel worden aangemerkt, tenzij deze zijn opgenomen onder paragraaf 5.5 "Overzicht structurele mutaties in reserves"

5.5 Overzicht structurele mutaties in reserves

De onderstaande mutaties in de reserves hebben een structureel karakter omdat deze reserves dienen ter dekking van kapitaallasten van reeds gedane investeringen. De genoemde bedragen kunnen per jaar fluctueren, afhankelijke van de per jaar geïnvesteerde bedragen.

Overzicht structurele mutaties in reserves (x € 1.000)

Omschrijving	Vermeerdering	Vermindering
Reserve vervanging materieel PR	288	0
Reserve vervanging containers	108	0
Reserve kapitaallasten verenigingsverzamelgebouw	22	73
Reserve kapitaallasten met economisch nut	265	500
Reserve kapitaallasten nieuw gemeentekantoor	60	165
Reserve kleinschalige herontwikkeling	0	50
Reserve kapitaallasten nieuwbouw gemeentewerf	17	95
Reserve egalisatie tarieven afvalstoffenheffing	0	100
Reserve kapitaallasten investeringen met maatschappelijk nut	883	111
	1.643	**1.094**

5.6 WNT-verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de gemeente Sliedrecht. Het voor de gemeente Sliedrecht toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000. Bezoldigingsmaximum lokale overheden.

Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de gemeente Sliedrecht van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene bezoldigingsmaximum.

Het weergegeven individuele toepasselijke bezoldigingsmaximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2020		
bedragen x € 1	**NH Kuiper**	**RPA van Aalst**
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,889
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	116.468,01	78.661,11
Beloningen betaalbaar op termijn	20.287,56	13.803,84
Subtotaal	*136.755,57*	*92.464,95*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	178.689
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	136.755,57	92.464,95
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	**NH Kuiper**	**RPA van Aalst**
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/10 - 31/12	01/01/2019 - 31/12/2019
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,889
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	28.613	76.153
Beloningen betaalbaar op termijn	4.906	12.919
Subtotaal	*33.519*	*89.073*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	48.899	172.445
Bezoldiging	33.519	89.073

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

5.7 Balans

In dit hoofdstuk presenteren wij de balanspositie van de gemeente. Deze is opgesteld volgens de regels die worden genoemd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Balans per 31 december 2020
(bedragen x € 1.000)

Activa	2020		2019	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		**2.741**		**2.668**
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	189		74	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.552		2.594	
Materiële vaste activa		**67.978**		**64.141**
Investeringen met economisch nut				
gronden uitgegeven in erfpacht	36		36	
overige investeringen met een economisch nut	53.742		55.125	
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven				
overige investeringen met economisch nut met heffing	2.184		1.963	
Investeringen met maatschappelijk nut				
grond-, weg- en waterbouwkundige werken	10.282		6.194	
overige investeringen met een maatschappelijk nut	1.734		823	
Financiële vaste activa		**2.535**		**3.244**
Kapitaalverstrekkingen aan:				
Deelnemingen	1.166		1.166	
Gemeenschappelijke regelingen				
Overige langlopende leningen	1.369		2.078	
Totaal vaste activa		**73.254**		**70.054**
Vlottende activa				
Voorraden		**2.375**		**1.794**
Onderhanden werk:				
Bouwgronden in exploitatie	2.375		1.794	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		**22.140**		**7.191**
Vorderingen op openbare lichamen	5.471		4.537	
Rekening-courantverhouding met het Rijk	14.000		-	
Rekening-courantverhoudingen overige niet-financiële instellingen	809		-	
Overige vorderingen	1.859		2.652	
Overige uitzettingen	1		3	
Liquide middelen		**5**		**3.272**
Banken	5		3.272	
Overlopende activa		**5.437**		**4.578**
Van Europese of Nederlandse overheden nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingdoel	-		-	
Overige nog te ontvangen bedragen	4.005		3.207	
Vooruitbetaalde bedragen	1.432		1.371	
Totaal vlottende activa		**29.957**		**16.836**
Totaal activa		**103.211**		**86.890**

Balans per 31 december 2020
(bedragen x € 1.000)

Passiva	2020		2019	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		**50.012**		**28.537**
Reserves:				
Algemene reserve	1.321		1.346	
Bestemmingsreserves	48.522		27.516	
Gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten	170		-325	
Voorzieningen		**7.626**		**9.772**
Voorzieningen risico's en verplichtingen	1.354		1.655	
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.601		2.546	
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen met heffing	3.670		5.572	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar		**28.760**		**32.400**
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	28.760		32.400	
Totaal vaste passiva		**86.398**		**70.710**
Volttende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		**5.326**		**5.845**
Kasgeldleningen	-		-	
Banksaldi	421		-	
Overige schulden	4.904		5.845	
Overlopende passiva		**11.487**		**10.335**
Overlopende verplichtingen	3.297		3.889	
Van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen specifiek te besteden uitkeringen	7.014		4.990	
Overige vooruitontvangen bedragen	1.176		1.456	
Totaal vlottende passiva		**16.812**		**16.180**
Totaal passiva		**103.211**		**86.890**

5.7.1 Toelichting op de balans

In onderstaande balansspecificaties wordt een vergelijking gemaakt met de balanspositie per 31 december 2020.

Activa

Immateriële vaste activa

Het BBV laat slechts beperkte ruimte voor opname van immateriële vaste activa op de balans. Voorbereidingskosten voordat een grondexploitatie wordt vastgesteld mogen op basis van BBV art.34b worden geactiveerd als immateriële activa.

Omschrijving	1-1-2020	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	31-12-2020
Kosten onderzoek en ontwikkeling:					
Voorbereidingskrediet uitbreiding begraafplaats	74	96			170
Voorbereidingskrediet Raadhuis en GK	0	19			19
Bijdrage in activa in eigendom van derden:					
1e inrichting nieuwbouw Griendencollege	156	0		-4	152
Sporthal Benedenveer bouw	2.227	0		-31	2.196
Bijdrage accommodatie VV	61	0			61
Lift Kerkbuurt	150	0		-8	143
Totaal	**2.668**	**114**	**0**	**-42**	**2.741**

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de immateriële vaste activa betreffen (investeringen > € 100.000):

Investeringen	Krediet	Besteed t/m 2019	Besteed in 2020	Totaal besteed
Voorbereidingskrediet uitbreiding begraafplaats		74	96	170
Totaal		**74**	**150**	**170**

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Boek-waarde 1-1-2020	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrij-Vingen	Bijdrage Derden	Boek-waarde 31-12-2020
Erfpachtgronden	36	-	-	-		36
Gronden en terreinen	6.683	-	-	-		6.683
Bedrijfsgebouwen	44.346	66	-	-1.020		43.392
Grond-,weg-en waterbouwkundige werken	682	13	-	-91		604
Vervoermiddelen	850	31	-	-118		763
Machines, apparaten en installaties	2.022	38	-	-234		1.827
Overige materiële vaste activa	542	11	-	-79		474
Totaal	**55.161**	**158**	**-**	**1.541**	**-**	**53.778**

In 2020 waren er geen investeringen in materiële vaste activa met economisch nut groter dan € 100.000.

Materiele vaste activa met economisch nut waarvoor heffing wordt geheven

De materiële vaste activa met economisch nut, waarvoor heffing wordt geheven, bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Boek-waarde 1-1-2020	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrij-Vingen	Bijdrage derden	Boek-waarde 31-12-2020
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.006	3.731	-	-48	-3.730	958
Vervoermiddelen	34	382	-	-7		409
Machines, apparaten en installaties	57	-	-	-13		44
Overige materiële vaste activa	867	43	-	-138		773
Totaal	**1.963**	**4.156**	**-**	**-205**	**-3.730**	**2.184**

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de materiële vaste activa met economisch nut waarvoor heffing wordt geheven betreffen (investeringen > € 100.000):

Investeringen	Besteed in 2020
Rioolvervanging Vogelbuurt 2019 (GRP 2019-2023)	1.591
Rioolverv. Baanhoek oost/Molendijk (GRP 2019-2023)	411
Relinen riolering Gantelweg (GRP 2019-2023)	146
Aanleg waterberging (GRP 2019-2023)	119
Rioolvervanging Rembrandtlaan	166
Rioolvervanging Thorbeckelaan-Vogelenzang	389
Huisvuilwagen (vervanging BV-RP-54) 2017	191
Huisvuilauto DAF AG75PC (verv.BS-DH-02)	191

Materiele vaste activa met maatschappelijk nut

De materiële vaste activa met maatschappelijk nut bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Boek-waarde 1-1-2020	Inves-Teringen	Desinves-teringen	Afschrij-Vingen	Bijdrage derden	Boek-waarde 31-12-2020
Grond-, weg- en waterbouwkun-dige werken	6.194	4.228	-	-130	-10	10.282
Machines, apparaten en installaties	684	760	-	-14	38	1.468
Overige materiële vaste activa	138	130	-	-3	-	266
Totaal	**7.017**	**5.118**	**-**	**-146**	**27**	**12.016**

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de materiële vaste activa met maatschappelijk nut betreffen (investeringen > € 100.000):

Investeringen	Besteed in 2020
Aanpak gevaarlijke punten op diverse locaties	169
Vervangen asfalttoplaag en tussenlagen Baanhoek-O	260
Aanpak speelplaatsen - Jaarschijf 2020	164
Herinrichting Molendijk-west/Baanhoek-oost	960
Herstraten Vogelbuurt - Jaarschijf 2019-2020	776
Vervanging div. asfaltdeklagen - Jaarschijf 2020	251
Herinrichting Middenveer 2018-2019	461
Aanleg veilige fietsroute langs Craijensteijn	184
Opwaarderen kerkbuurt Horecaplein	181
Opwaarderen kerkbuurt Merwedeplein	352
Aanschaf lichtmasten tbv herinirichting Rivierdijk	194
Aanschaf lichtmasten t.b.v. herinrichting Baanhoek	171
Lichtmastarmaturen Staatsliedenbuurt	121
Totaal	**4.243**

Strategische verwervingen

Onder de materiële vaste activa zijn ook strategische verwervingen opgenomen, voor een bedrag van € 1.954.000.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2020 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2020	Balans overheve-ling	Investe-ringen	Aflossingen/ Afschrijvin-gen	Boekwaarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	1.166		0	0	1.166
Overige langlopende leningen	2.078	-787	81	-4	1.369
Totaal	**3.244**	**-787**	**81**	**-4**	**2.535**

Tot en met boekjaar 2019 werden de SVN-leningen plus de rekening-courantverhouding tussen de gemeente en de SVN verantwoord onder de overige langlopende leningen. Vanaf boekjaar 2020 is de rekening-courantverhouding tussen de gemeente en de SVN via balansoverheveling overgebracht naar de uitzettingen met een rentetypische looptijd van < 1 jaar.

De aflossingen zijn van renteloze leningen aan verenigingen in Sliedrecht.

De overige langlopende leningen bestaan uit onderstaande leningen.

Investeringen	Besteed t/m 2019	Besteed in 2020	Totaal besteed
Startersleningen Stimuleringsfonds	1.856		1.856
Blijversleningen	300		300
Duurzaamheidsleningen	301		301
Stimuleringsfonds volkshuisvesting revolv. Fund	42		42
Renteloze leningen lokale verenigingen	29	4	25
Totaal	**2.078**	**4**	**2.074**

In 2020 zijn er acht startersleningen verstrekt.

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden betreffen de gronden in exploitatie.

Het verloop in de boekwaarde van de lopende bouwgrondexploitaties is als volgt:

Omschrijving	1-1-2020	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	31-12-2020
Onderhanden werk Stationspark 2	31	56	-	87
Onderhanden werk Kerkbuurt 16-18	-	-	-	-
Onderhanden werk Burg. Winklerplein	304	182	-	486
Onderhanden werk Stationspark 3	1.460	343	-	1.803
Totaal	**1.794**	**581**	**-**	**2.375**

De vermeerderingen bestaan vooral uit plankosten voor de lopende grondexploitaties. In de paragraaf grondbeleid wordt inzicht gegeven in de nog te maken kosten en te realiseren opbrengsten van deze grondexploitaties.

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder zijn als volgt gespecificeerd:

Omschrijving	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
Vorderingen openbare lichamen	5.471	4.537
Rekening-courantverhouding met het Rijk	14.000	-
Rekening-courantverhoudingen overige niet-financiële instellingen	809	-
Overige vorderingen	1.859	2.652
Overige uitzettingen	1	3
Totaal	**22.140**	**7.191**

Voor verwachte oninbaarheid van debiteuren is een voorziening opgenomen van € 326.000, die is bepaald op basis van geschatte inningskansen.

Omschrijving	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
Overige vorderingen	2.185	2.961
Voorziening oninbaar	-326	-309
Totaal	**1.859**	**2.652**

In het kader van Schatkistbankieren is – conform artikel 52c BBV – voor het begrotingsjaar een drempelbedrag van geldig van € 556.000. In onderstaande tabel is de benutting drempelbedragen inzichtelijk gemaakt. Zie ook paragraaf 4.4. Financiering.

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Bedrag aan middelen buiten 's Rijks schatkist aangehouden	308	439	406	127

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Specificatie	31-12-2020	31-12-2019
Bank Nederlandse Gemeenten	-	3.267
Rabobank	5	5
Totaal	**5**	**3.272**

Bij het verplicht schatkistbankieren mag de gemeente een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden. In onderstaande tabel staat per kwartaal aangegeven wat het gemiddelde positieve banksaldo was. Hieruit blijkt dat in 2020 volledig binnen het drempelbedrag van (afgerond) € 556.000,- is gebleven.

Benutting drempelbedrag Schatkistbankieren (x € 1.000,=)

Berekening drempelbedrag Schatkistbankieren 2019				
Begrotingstotaal	74.041			
Wettelijk percentage	0,75 %			
Drempelbedrag	556			
Buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	1e Kwartaal	2e Kwartaal	3e Kwartaal	4e Kwartaal
Op dagbasis buiten 's-Rijks schatkist gehouden middelen	308	439	516	127
Drempelbedrag	556	556	556	556
Ruimte onder drempelbedrag	248	117	40	429
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Overlopende activa

De overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

Specificatie	31-12-2020	31-12-2019
Nog te ontvangen voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheden met een specifiek bestedingsdoel	-	-
Overige nog te ontvangen bedragen	4.005	3.207
Vooruitbetaalde bedragen	1.432	1.371
Totaal	**5.437**	**4.578**

De overige nog te ontvangen bedragen bestaan onder andere uit € 1,0 miljoen aan te ontvangen bedragen van Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden (GBD) en voor € 0,3 miljoen voor de Driehoek. Daarnaast is in 2020 € 3,4 mln. ontvangen van het Rijk voor de TOZO en doorbetaald aan de SDD. Hiervan is € 1,1 mln. aangevraagd en daarom is een nog te ontvangen bedrag opgenomen van het SDD van € 2,3 mln.

De vooruitbetaalde bedragen bestaan vooral uit de reeds betaalde bijdrage van € 1,3 miljoen aan het Ministerie van Infrastructuur en Milieu voor de verbreding van de A15 tussen Papendrecht en Sliedrecht welke Sliedrecht door middel van subsidie van de provincie op haar beurt weer ontvangt. De afronding hiervan vindt naar verwachting in 2021 plaats. Doordat tussentijdse verantwoording met RWS niet is afgesproken is geen inzicht in de kosten die hiervoor zijn gemaakt RWS ot en met 31-12-2020. De kosten en de daarbij samenhangende baten die vanuit de provincie worden ontvangen zullen dan ook bij de afrekening in 2021 worden bepaald en verantwoord.

Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten en het verloop is in onderstaand overzicht per soort reserve weergegeven:

Omschrijving	1-1-2020	Toevoeging voorgaand boekjaar	Toevoe-ging overzicht baten en lasten	Onttrek-kingen cf. overzicht baten & lasten	Resultaat 2020	31-12-2020
Algemene reserve	1.346	-325	2.432	-2.132		1.321
Bestemmings-reserves	27.516		25.301	-4.295		48.522
Gerealiseerd resultaat	-325	325	-		170	170
Totaal	**28.537**	**-**	**27.732**	**-6.427**	**170**	**50.012**

Het verloop van de Algemene reserve en de bestemmingsreserves is beschreven in paragraaf 5.8.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2020 is in onderstaand overzicht weergegeven.

Omschrijving	1-1-2020	Toevoe-gingen	Vrijval tgv baten en lasten	Aanwen-dingen	31-12-2020
Voorzieningen risico's en verplichtingen	1.655	71		371	1.354
Onderhoudsegalisatie voorzieningen	2.546	489	132	302	2.601
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangings-investeringen met heffing	5.572	1.431		3.332	3.670
Totaal	**9.772**	**1.991**	**132**	**4.005**	**7.626**

Het verloop van de voorzieningen is beschreven in paragraaf 5.8

Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2019
Onderhandse leningen	28.760	32.400
Totaal	**28.760**	**32.400**

De totale rentelast voor het jaar 2020 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 307.765.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De specificatie van de kortlopende schulden is als volgt:

Specificatie	31-12-2020	31-12-2019
Kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	421	-
Overige schulden	4.904	5.845
Totaal	**5.326**	**5.845**

De overige schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Overige schulden	31-12-2020	31-12-2019
Crediteuren	4.904	5.845
Totaal	**4.904**	**5.845**

De overige posten betreft vooral de verrekening met de belastingdienst van de loonheffing over december 2020.

Overlopende passiva

Het overzicht van de overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2020	31-12-2019
Overlopende verplichtingen	3.297	3.889
Vooruitontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden met een specifiek bestedingsdoel	7.014	4.990
Overige vooruitontvangen bedragen	1.176	1.456
Totaal	**11.487**	**10.335**

Het saldo van de van de overlopende verplichtingen is per balansdatum € 3.297.000.
In onderstaande tabel zijn de nog te betalen bedragen boven de € 100.000 opgenomen.

Omschrijving	Bedrag
ntb inkoopfacturen 2020	1.043
ntb bijdrage aan SOJ 2020 (eindafrekening)	829
ntb bijdrage aan SDD 2020 (eindafrekening)	762
ntb dienstverlening Q4 2020 Drechtstedem	175

In onderstaand overzicht geeft inzicht in de vooruit ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden met specifiek bestedingsdoel.

Omschrijving	Saldo 1-1-2020	Ontvangen	Vrijgevallen/ terug-betalingen	Saldo 31-12-2020
Van het Rijk:				
TOZO	-	3.430	1.146	2.284
Aardgasvrije wijken - Decentralisatie uitkering	3.803	-	-	3.803
Onderwijsachterstandbeleid (OAB) (D8)	367	722	355	734
Uitkoopregeling woningen onder hoogspanningslijnen (F1)	282	558	702	138
Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	475	-	475	-
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Middelen liquidatie vm LDKS	26	78	82	22
Nazorg locatie voormalig gasfabriekterrein	37	38	43	32
Totaal vooruit ontvangen bedragen	**4.990**	**4.826**	**2.803**	**7.014**

De post overige vooruitontvangen bedragen van in totaal € 1.176.000 betreft vooral de ontvangen uitkeringen voor de Merwede Linge Lijn, ISV3-geluid en leges. Het verloop van de hierin opgenomen Sisa-regelingen is als volgt:

Omschrijving	Saldo 1-1-2020	Ontvangen	Vrijgevallen/ terug-betalingen	Saldo 31-12-2020
Toeslagenproblematiek (B1)	-	4	-	4
Regeling Reductie energiegebruik (C1)	-	156	156	0
Specifieke uitkering Sport (H4)	157	288	-	445

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

In het onderstaande overzicht zijn de niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen vermeld waaraan de gemeente Sliedrecht voor toekomstige jaren is verbonden. Een verdere toelichting is gegeven in de paragraaf Financiering. In 2020 zijn geen betalingen gedaan met betrekking tot de gewaarborgde geldleningen.

	Percentage waarborg	Oorspronkelijk	31-12-2020	31-12-2019
Directe borgstellingen 100%	100%		17.541	18.023
Directe borgstellingen 1 – 10%	1% tot 10%		6.866	7.031
Achtervang WSW, St. Tablis Wonen	100%		106.811	98.465
Totaal			**131.217**	**123.519**

In 2020 is € 29.000 betaald vanuit een borgstelling waarvoor Sliedrecht een voorziening heeft gevormd.

Op dit moment spelen er twee geschillen waarbij de gemeente aansprakelijk wordt gesteld. Op dit moment is nog niet duidelijk voor welk bedrag de gemeente aansprakelijk wordt gesteld en hoeverre deze aansprakelijkheidsstelling terecht is. Dit zal in de loop van 2021 duidelijk worden.

Voor de overige niet uit de balans blijkende verplichtingen wordt verwezen naar de uittredingsregeling bij de verschillende gemeenschappelijke regelingen zoals omschreven in de paragraaf verbonden partijen.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (vpb). Dit komt voort vanuit Europese regelgeving en is bedoeld om een gelijk speelveld te creëren tussen overheidsbedrijven (die economische activiteiten verrichten) en private ondernemingen.

Op basis van de uitgangspunten vanuit de beginbalansen per 1 januari 2016 is geconcludeerd dat de gemeente Sliedrecht vennootschapsbelasting zal moeten worden gedragen. Zowel vanuit de lopende grondexploitaties als ook ten aanzien van andere activiteiten, hetzij beperkt.

De actuele stand van zaken is dat momenteel voor het jaar 2016 en 2017 door de gemeente nul aangiften zijn gedaan, daar nog geen VPB was aan te geven. Voor de jaren 2018 en 2019 is bij de fiscus uitstel gevraagd (berekende aangifte over deze jaren is voor de gemeente nog steeds nihil). Reden van uitstel is dat wij in gesprek zijn met de fiscus daar de waardering van de beginbalansen 2016 (grondexploitaties) geen juiste afspiegeling zijn van de huidige situatie van de lopende grondexploitaties en de vraag is of de gemeente Sliedrecht nog wel VPB plichtig is. Momenteel zijn deze gesprekken met de fiscus nog gaande en is er nog geen uitsluitsel.

5.8 Reserves en voorzieningen

Reserves

Het verloop van de Algemene reserve en de bestemmingsreserves is in 2020 als volgt:

Reserves	1-1-2020	Vermeer-deringen	Bestem-ming resultaat vorig boekjaar	Vermin-deringen ter dekking van kapitaal-lasten	Vermin-deringen	31-12-2020
Algemene Reserve	1.346	2.432	-325		-2.132	1.321
Reserve weerstandsvermogen	3.751	0	0	0	0	3.751
Reserve Sociaal Domein	493	0	0	0	-22	471
Reserve kapitaallasten verenigingsverzamel-gebouw	2.162	22	0	-73	0	2.111
Reserve kapitaallasten investeringen economisch nut	5.474	607	0	-500	0	5.581
Reserve nieuwbouw gemeentekantoor	5.979	60	0	-165	-0	5.873
Reserve kapitaallasten nieuwbouw gemeentewerf	1.702	17	0	-95	0	1.624
Reserve kapitaallasten invest. maatschappelijk nut	4.445	955	0	-111	0	5.289
Reserve vervanging materieel	1.113	288	0	0	-413	988
Reserve vervanging containers	460	108	0	0	-43	525
Reserve frictiebudget reorganisatie	71	0	0	0	0	71
Reserve egalisatie tarieven afvalstoffenheffing	405	0	0	0	-100	305
Reserve Infra	549	-431	0	0	-118	0
Reserve duurzaamheids-middelen		637			-250	387
Reserve onderhoud begraafplaats	675	0	0	0	-96	579
Reserve kleinschalige herontwikkeling	222	0	0	0	-50	172
Reserve herplantfonds	16	18	0	0	0	34

Reserve verkoop aandelen Eneco	0	23.020	0	0	-2.259	20.761
Totaal reserves	**28.863**	**27.732**	**-325**	**-944**	**-5.483**	**49.843**

Reserves

Algemene reserve

Deze reserve dient als buffer ter afdekking van risico's en om incidentele tegenvallers op de vangen. Met ingang van 2016 is vanuit de paragraaf weerstandstandsvermogen een deel van de Algemene Reserve ter afdekking van de risico's ondergebracht in een aparte reserve, namelijk de Reserve Weerstandsvermogen. Het hiermee gemoeide bedrag bedraagt per ultimo 2020 € 3.751.000.

Reserve weerstandsvermogen

Deze reserve is getroffen om risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen - zoals het vormen van voorzieningen of het afsluiten van verzekeringen – op te kunnen vangen.

Reserve sociaal Domein

Deze reserve is gevormd bij de jaarrekening 2016 en is ter vervanging van de geraamde stelpost sociaal domein ter egalisatie van lasten en baten binnen het sociaal domein.

Reserve kapitaallasten vm. Verenigingsverzamelgebouw De Reling

Deze reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van in het verleden geactiveerde investeringen in de nieuwbouw van De Reling. In het gebouw De Reling is momenteel (een deel van) het ambtelijk apparaat gehuisvest.

Reserves kapitaallasten investeringen economisch nut

Deze reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van (in het verleden) geactiveerde investeringen. Het betreft hier alleen investeringen die op grond van het besluit begroting en verantwoording (BBV) aangemerkt worden als investeringen met een economisch nut.

Reserve kapitaallasten nieuwbouw gemeentekantoor

Deze reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van in het verleden geactiveerde investeringen in de bouw van het gemeentekantoor.

Reserve kapitaallasten nieuwbouw gemeentewerf

Deze reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van in het verleden geactiveerde investeringen in de renovatie/nieuwbouw van de gemeentewerf en de milieustraat.

Reserve kapitaallasten investeringen maatschappelijk nut

Deze reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van (in het verleden) geactiveerde investeringen. Het betreft hier alleen investeringen die op grond van het besluit begroting en verantwoording (BBV) aangemerkt worden als investeringen met een maatschappelijk nut zoals o.a. de aanleg/reconstructies van wegen en investeringen in openbare verlichting.

Reserve vervanging materieel PR

Deze reserve is gevormd voor de dekking van kapitaallasten van investeringen in nieuw materieel, waardoor de exploitatie wordt geëgaliseerd. Dat laatste is belangrijk voor een solide tarievenbeleid voor de reinigingsrechten. De storting in de reserve is gebaseerd op het integraal vervangingsplan. De onttrekkingen zijn gebaseerd op de werkelijke vervangingen.

Reserve vervanging containers

Deze reserve heeft als doel de kapitaallasten van de investeringen met betrekking tot de aanschaf van huisvuil-, papier- en bedrijfsvuilcontainers alsmede investeringen in ondergrondse afvalinzameling te dekken. De storting is gebaseerd op een integraal vervangingsplan en de onttrekkingen zijn gebaseerd op de werkelijke vervangingen.

Reserve frictiebudget/organisatieontwikkeling

Deze reserve is gevormd voor de kosten die verbonden zijn met de doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie. Te denken valt aan kosten die verband houden met het bevorderen van arbeidsmobiliteit binnen de organisatie en de inhuur van capaciteit om tijdelijk impulsen te kunnen geven aan de organisatie.

Reserve egalisatie tarieven afvalstoffenheffing

Deze reserve dient om een gelijkmatige verdeling van lasten over de begrotingsjaren te bevorderen.

Reserve infra

Deze reserve is bedoeld voor de aanleg, uitbreiding en verbetering van de infrastructuur ten behoeve van de bovenwijkse voorzieningen. De voeding van deze reserve bestaat uit een bijdrage vanuit de grondexploitaties. Het saldo van de reserve infra per 1 januari 2021 wordt conform het raadsbesluit van de begroting 2021 toegevoegd aan de algemene reserve en vervolgens opgeheven.

Reserve onderhoud begraafplaats

Deze reserve dient ter dekking van kosten van investeringen in de huidige begraafplaats alsmede uitbreidingsinvesteringen.

Reserve kleinschalige ontwikkeling

Het doel van deze reserve is particulier initiatief op het gebied van stedelijke (her)ontwikkeling van bestaande panden en bijbehorende gronden in nader aan te duiden gebieden te ondersteunen. Initiatieven die nodig zijn om in gebieden dreigende verpaupering, leegstand etc. een halt toe te roepen. De initiatieven moeten wel passen binnen de visies en beeldkwaliteitsplannen.

Reserve herplantfonds

Deze reserve is bedoeld om ontvangen bijdragen te gebruiken voor de uitgaven van het herplanten van bomen zoals bedoeld in het vastgestelde groenbeleidsplan

Reserve verkoop aandelen Eneco

In deze reserve is de opbrengst van de verkoop van de aandelen Eneco gestort cf. raadsbesluit d.d. 11 februari 2020. In 2020 is een bedrag van € 500.000 onttrokken aan deze reserve voor het instellen van een Dorpsfonds en is een bedrag van € 1.759.000 ingezet voor de herfinanciering van (dure) leningen.

Voorzieningen

Voorzieningen	1-1-2020	Toevoeging	Vrijval tgv baten en lasten	Aanwending	31-12-2020
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Voorziening spaarverlof ambtenaren	9				9
Voorziening wachtgeld personeel	67	28			194
Voorziening pensioen voormalige wethouders	1.165	43		-61	1.147
Voorziening liquidatie Logopedische Dienst Kring Sliedrecht	51				51
Voorziening garantstellingen	97			-60	37
Voorziening Uittreden Parkschap	250			-250	0
Onderhoudsegalisatievoorzieningen					
Voorziening buitengewoon onderhoud gebouwen	354	161			515
Voorziening onderhoud woningen/woonwagens	107	5	-4		109
Voorziening onderhoud haven	83	6		-2	86
Voorziening onderhoud wegen	1.638	243		-265	1.616
Voorziening onderhoud ponton waterbus	83	4			86
Voorziening onderhoud bruggen	160	63		-35	188
Voorziening onderhoud openbare verlichting	121	7	-128		0
Voorzieningen door derden beklemde middelen					
Voorziening Baanhoek-West	15				15
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven					
Voorziening onderhoud/egalisatie producten riolering	5.572	1.431		-3.332	3.670
	9.772	**1.991**	**-132**	**-4.005**	**7.626**

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening spaarverlof ambtenaren

Deze voorziening is gevormd om kosten van vervanging te bekostigen bij opname van spaarverlof door medewerkers.

Voorziening wachtgeld personeel

Deze voorziening is bedoeld om WW-verplichtingen van (voormalige) personeelsleden met een boven formatieve status te bekostigen.

Voorziening pensioen voormalige wethouders

De voorziening is gevormd voor de pensioenverplichtingen van twee voormalige wethouders. De stand wordt gebaseerd op actuariële berekeningen.

Voorziening liquidatie Logopedische Kring (LDKS)

Sliedrecht verzorgt als centrumgemeente de afwikkeling van de liquidatie van de voormalige Logopedische Dienst Kring Sliedrecht (LDKS). De baten en lasten hiervan zijn opgenomen in de exploitatie. De voorziening is gevormd voor de mogelijke risico's die samenhangen met de liquidatie die doorloopt tot en met 2026.

Voorziening garantstellingen

De voorziening garantstellingen is gevormd voor de op de balansdatum bestaande risico's ter zake van verplichtingen uit garantstellingen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

Voorziening uittreden Parkschap nationaal park De Biesbosch

De voorziening is in 2017 gevormd in verband met de uittredingsvergoeding van het Parkschap. De voorziening betreft de jaren 2018 tot en met 2020, het jaarlijkse bedrag bedraagt € 250.000.

Voorziening buitengewoon onderhoud gebouwen

Voorziening voor de egalisatie van kosten van het buitengewoon onderhoud van diverse gemeentelijke gebouwen en objecten en van gebouwen en objecten die voor de huisvesting van vooral gesubsidieerde instellingen worden gebruikt.

Voorziening onderhoud woningen en woonwagens

Voorziening was oorspronkelijk voor de egalisatie van de kosten van het groot onderhoud van diverse gemeentelijke woningen, woonwagens en woonwagenstandplaatsen. Momenteel betreft dit alleen nog groot onderhoud van woonwagenstandplaatsen.

Voorziening onderhoud haven

Voorziening voor de egalisatie van het groot onderhoud van de haven.

Voorziening onderhoud wegen

Voorziening voor de egalisatie van het groot onderhoud aan wegen alsmede voor het nog niet uitgevoerd straatwerk uit programma's van voorgaande jaren.

Voorziening onderhoud ponton waterbus

Voorziening voor de egalisatie van het groot onderhoud van de ponton van de waterbus.

Voorziening onderhoud bruggen

Voorziening voor de egalisatie van het groot onderhoud van bruggen.

Voorziening onderhoud openbare verlichting

Voorziening voor de egalisatie van het groot onderhoud van de openbare verlichting

Voorziening Baanhoek West

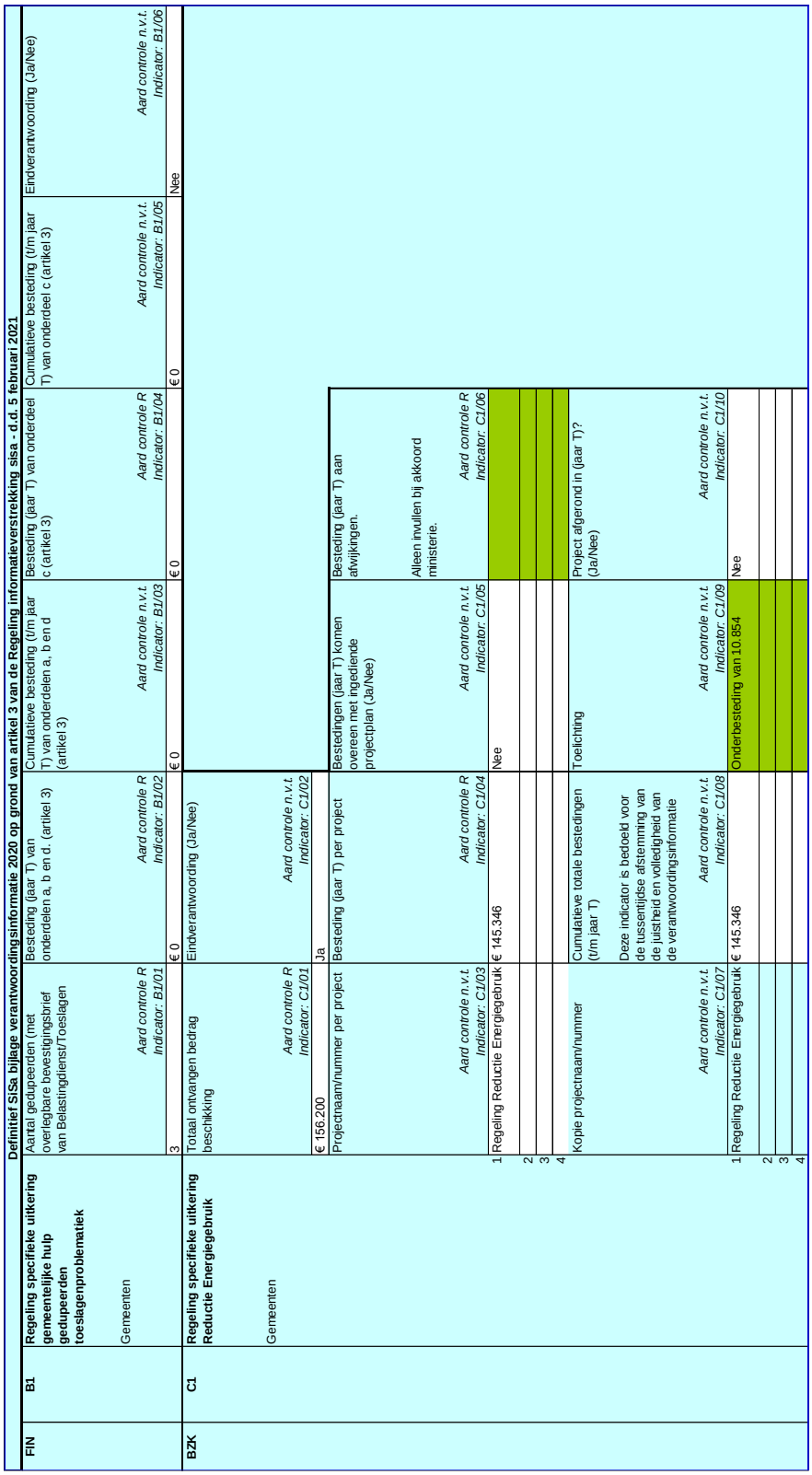
Met het afsluiten van de grondexploitatie Baanhoek West (jaarrekening 2015) is er een voorziening gevormd voor de nog te maken kosten.

Voorziening onderhoud en egalisatie producten riolering

Deze voorziening is gevormd uit de opbrengsten rioolrechten. De bijdrage aan de voorziening dient voor toekomstige vervangingsinvesteringen (artikel 44, lid 1d BBV).

5.9 SiSa overzicht

SiSa staat voor Single Information Single audit. Gemeenten en provincies kunnen extra geld krijgen om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. Dit zijn specifieke uitkeringen. De verantwoording over de besteding van dit geld verloopt via de SiSa-systematiek. In onderstaand overzicht leggen wij onze verantwoording af voor de door ons specifieke ontvangen uitkeringen.

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021

FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: B1/01*	*Aard controle R* *Indicator: B1/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/03*	*Aard controle R* *Indicator: B1/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/06*
			3	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen. Alleen invullen bij akkoord ministerie.	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: C1/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/02*				
			€ 156.200	Ja				
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project				
			Aard controle n.v.t. *Indicator: C1/03*	*Aard controle R* *Indicator: C1/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/05*	*Aard controle R* *Indicator: C1/06*		
		1	Regeling Reductie Energiegebruik	€ 145.346	Nee			
		2						
		3						
		4						
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting		Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: C1/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/11*	
		1	Regeling Reductie Energiegebruik	€ 145.346	Onderbesteding van 10.854	Nee		
		2						
		3						
		4						

OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	
			€ 262.942	€ 114.255	€ 0	€ 367.191	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*	
		1					
		2					
		3					
		4					
IenW	**E27B**	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)** **Provinciale beschikking en/of verordening** Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: E27B/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E27B/03*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/04*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/05*
		1	DOS-2019-0002285	€ 22.051	€ 0		
		2					
		3					
		4					
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/06*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/07*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/10*
		1	DOS-2019-0002285	€ 22.051	€ 0		Nee
		2					
		3					
		4					

EZK	F1	**Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding**	Totale Besteding (jaar T) ten last van Rijksmiddelen (automatisch berekend) *Aard controle R* *Indicator: F1/01*					
			€ 540.629					
			Projectnaam/UWHS-nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F1/02*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning *Aard controle R* *Indicator: F1/03*	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: F1/04*	Indien woning verplaatst: conform de ingediende perceelschets (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: F1/05*	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: F1/06*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen tot en met (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: F1/07*
		1	UWHS170030 Baanhoek 313	€ 0	Nee		Nee	€ 161.071
		2	UWHS170031 Baanhoek 311	€ 0	Nee		Nee	€ 154.094
		3	UWHS170032 Baanhoek 269	€ 0	Nee		Nee	€ 171.016
		4	UWHS170033 Baanhoek 257	€ 0	Nee		Nee	€ 401.167
		5	UWHS170048 Baanhoek 317	€ 0	Nee		Nee	€ 191.376
		6	UWHS170058 Rivierdijk 42	€ 0	Nee		Nee	€ 1.161.037
		7	UWHS170095 Baanhoek 315	€ 0	Nee		Nee	€ 203.700
		8	UWHS170100 Baanhoek 309	€ 0	Nee		Nee	€ 159.113
		9	UWHS170153 Baanhoek 295	€ 0	Nee		Nee	€ 275.946
		10	UWHS170189 Baanhoek 287	€ 183.157	Nee		Nee	€ 183.157
		11	UWHS170163 Baanhoek 293	€ 96.241	Nee		Nee	€ 96.241
		12	UWHS170166 Baanhoek 319	€ 261.231	Nee		Nee	€ 261.231
		13						
		14						

EZK	F9	**Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie**	Projectnaam/nummer *Aard controle R* *Indicator: F9/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: F9/02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/03*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/05*	
		1	proeftuin aardgasvrije wijken	€ 20.532	€ 20.532	Nee		
		2						
		3						
		4						
		5						
		6						

			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/05*
			Nee

SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/12*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
SZW	**G2A**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2019** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/01*	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/02*	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/03*	Besteding (jaar T-1) **IOAW** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/04*	Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/05*	Besteding (jaar T-1) **IOAZ** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/06*
		1	060610 Gemeente Sliedrecht	€ 5.985.054	€ 105.288	€ 444.579	€ 14.883	€ 41.461
		2						
		3						

			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/07*	Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/08*	Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/09*	Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/10*	Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/11*	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/12*
			1 060610 Gemeente Sliedrecht	€ 824	€ 28.879	€ 10.435	€ 0	€ 442.755
			2					
			3					
			4					

		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/13*	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/14*
		1 060610 Gemeente Sliedrecht	€ 1.212
		2	
		3	
		4	

SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/07*	
Nee	

SZW	G3A	**Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2019** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)		Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/01*	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
			1	060610 Gemeente Sliedrecht	€ 12.074	€ 0	€ 4.006	€ 748	€ 870
			2						
			3						
			4						

			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/07*	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/08*	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/09*	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/10*
		1	060610 Gemeente Sliedrecht	€ 0	€ 0	€ 0
		2				
		3				
		4				

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020) *Aard controle R* *Indicator: G4/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				Nee	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/12*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R.* *Indicator: H4/01*	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 288.208	-€ 35.667				
			Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
			1 Sport- en recreatievoorzieningen		€ 323.875			Opgevoerd is 17,5% van het factuurbedrag inclusief BTW van sport- en recreatievoorzieningen
			2					
			3					
			4					

			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/09*	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/10*	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/11*		
		1	Sport- en recreatievoorzieningen	€ 323.875			
		2					
		3					
		4					
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord**	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/01*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/02*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/03*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*
				€ 20.000		€ 20.000	Nee

5.10 Specificatie overhead

Sinds de invoering van het gewijzigde BBV mogen kosten van overhead niet meer worden opgenomen in de ramingen van de verschillende thema's die Sliedrecht kent in haar begroting. Daarom is de overhead opgenomen als apart thema onder Programma 4 Bestuur, Organisatie en Veiligheid. Overhead betreft alle indirecte kosten welke niet rechtstreeks aan een thema te koppelen zijn. Het gaat hier om kosten van:

- Financiën, Toezicht en Controle;
- Personeelszaken en organisatie;
- Inkoop;
- Interne en externe communicatie;
- Juridische zaken;
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- Informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- Facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging);
- Documentaire informatievoorziening (DIV);
- Managementondersteuning primair proces.

Specificatie overhead		2020
A. Personeelskosten	**N**	**4.904**
1. Directe- en indirecte personeelskosten	N	3.238
2. Personeel van derden	N	1.478
3. Cursussen en seminars	N	134
4. Secundaire personeelskosten	N	54
B. Materiële uitgaven	**N**	**747**
1. Facilitaire kosten	N	9
2. Materieel, voertuigen en gereedschappen	N	111
3. Schoonmaak, beveiliging, verzekeringen, energie en onderhoud	N	168
4. Lidmaatschappen en contributies	N	63
5. Advies- en onderzoekskosten op juridische en personele vraagstukken	N	79
6. Overig (incl. doorbelasting tractiemiddelen)	N	318
C. Voorzieningen	**N**	**33**
1. Dotatie voorzieningen groot onderhoud eigen huisvesting	N	33
D. Kapitaallasten	**N**	**526**
1. kapitaallasten eigen huisvesting en tractiemiddelen	N	526
E. Bijdrage gemeenschappelijke regelingen	**N**	**3.027**
1. Bijdrage gemeenschappelijke regelingen SCD en OCD	N	3.027
Totaal lasten Overhead	**N**	**9.238**

5.11 Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing.

6 OVERIGE

6.1 Investeringsoverzicht

Onderstaande tabel geeft inzicht in het verloop van de investeringskredieten in 2020. In de twee laatste kolommen staat of het krediet ultimo 2020 wordt gehandhaafd of afgesloten en welk bedrag als restantkrediet wordt overgebracht naar 2021.

In de kolom "Realisatie in 2020" staat het saldo van uitgaven en inkomsten op een krediet. Een negatief bedrag in deze kolom geeft dus aan dat er in 2020 op het betreffende krediet meer inkomsten zijn geweest dan uitgaven, bijvoorbeeld door ontvangen projectsubsidies van de Provincie.

Groot-boek	Omschrijving investering	Krediet in 2020	Realisatie in 2020	Tekort (-) Over (+)	Hand-haven / Afsluiten	Over naar 2021
70010005	Audio/video apparatuur tijdelijke raadzaal	39	38	0	Afsluiten	0
70300017	Uitbreiding Anne de Vriesschool	66	66	0	Afsluiten	0
70440001	Straatmeub. & groen tbv herinirichting Molendijk	5	5	0	Handhaven	0
70440002	Straatmeub. & groen tbv herinrichting Rivierdijk	18	18	0	Afsluiten	0
70440003	Straatmeubilair & groen tbv herinrichting Baanhoek	93	84	10	Handhaven	10
70440005	Afrasteringen hondenuitrenplaatsen	10	5	5	Afsluiten	0
70460006	Aanpak speelplaatsen - Jaarschijf 2019	93	0	93	Handhaven	93
70460007	Aanpak speelplaatsen - Jaarschijf 2020	175	164	11	Afsluiten	0
70530004	Voorbereidingskrediet uitbreiding begraafplaats	96	96	0	Afsluiten	0
70530005	Uitvoering begraafplaats 2020-2025 VAT	63	13	50	Handhaven	50
70530006	Uitvoering begraafplaats 2020	158	0	158	Handhaven	158
70540023	Vervanging ondergrondse afvalcontainers	25	0	25	Handhaven	25
70540026	Vervanging huisvuilcontainers	45	43	2	Afsluiten	0
70620027	Aanpassingen sportaccomm ivm brandweereisen	8	0	8	Handhaven	8
70630011	Vervangen plafonds zwembad de Lockhorst 2015	0	0	0	Afsluiten	0
70630020	Renovatie buitenschil bronbad De Lockhorst 2017	12	0	12	Handhaven	12
70700010	Burg. Winklerplein Bushalte 2e fase	254	0	254	Handhaven	254
70700011	Burg. Winklerplein Aanleg plein en OR	241	2	240	Handhaven	240
70700014	Opwaarderen Kerkbuurt Merwedeplein	397	352	45	Handhaven	45

Groot-boek	Omschrijving investering	Krediet in 2020	Realisatie in 2020	Tekort (-) Over (+)	Hand-haven / Afsluiten	Over naar 2021
70700015	Opwaarderen Kerkbuurt Horecaplein	242	181	61	Handhaven	61
70870003	Herinrichting Molendijk-west/Baanhoek-oost	1.016	960	56	Handhaven	56
70870004	Vervangen asfalttoplaag en tussenlagen Baanhoek-O	260	260	0	Afsluiten	0
70870005	Vervanging fundering en asfalt Parallelweg-west	281	28	253	Handhaven	253
70870007	Herstraten Weresteijn-noord (binnenpaden)	48	3	46	Afsluiten	0
70870008	Herstraten Vogelbuurt - Jaarschijf 2019-2020	1.201	776	425	Handhaven	425
70870009	Herstraten Professorenbuurt - Jaarschijf 2019	-34	0	-35	Handhaven	-35
70870011	Vervanging div. asfaltdeklagen - Jaarschijf 2020	251	251	1	Afsluiten	0
70870015	Fietspad Stationsweg/Borgesiusweg (nieuwe aanleg)	63	9	53	Handhaven	53
70870018	Herstraten Rivierenbuurt zuid - Jaarschijf 2021	100	67	33	Handhaven	33
70870025	Aanleg veilige fietsroute langs Craijensteijn	905	184	721	Handhaven	721
70870027	Herinrichting Bonkelaarplein 2018-2019	176	90	86	Afsluiten	0
70870028	Herinrichting Middenveer 2018-2019	621	461	160	Handhaven	160
70870029	Jac Catsstraat-zuid - vervanging wegbedekking	90	3	87	Handhaven	87
70870030	PC Hooftlaan-zuid - vervanging wegbedekking	64	18	46	Handhaven	46
70880001	Aanleg brug tbv fietspad Stationsweg-noord	0	15	-15	Handhaven	-15
70890004	Vervanging lichtmastarmaturen	9	0	9	Handhaven	9
70890005	Aanschaf lichtmasten tbv herinirichting Molendijk	69	69	0	Afsluiten	0
70890006	Vervanging lichtmasten	23	16	7	Handhaven	7
70890007	Vervanging lichtmastarmaturen	24	7	18	Handhaven	18
70890008	Aanschaf lichtmasten tbv herinirichting Rivierdijk	223	194	29	Handhaven	29
70890009	Vervanging lichtmasten	68	68	0	Afsluiten	0
70890010	Vervanging lichtmastarmaturen	50	46	4	Handhaven	4

Groot-boek	Omschrijving investering	Krediet in 2020	Realisatie in 2020	Tekort (-) Over (+)	Hand-haven / Afsluiten	Over naar 2021
70890011	Aanschaf lichtmasten t.b.v. herinrichting Baanhoek	171	171	0	Handhaven	0
70890016	Lichtmastarmaturen Staatsliedenbuurt	144	121	22	Handhaven	22
70920012	Rioleringsplan - vervanging riolering 2018	25	25	0	Afsluiten	0
70920015	Rioleringsplan - vervanging riolering 2021	0	0	0	Handhaven	0
70920017	Rioolvervanging Staatsliedenbuurt	1.904	709	1.195	Handhaven	1.195
70920018	Rioolvervanging Vogelbuurt 2019 (GRP 2019-2023)	2.255	1.591	663	Handhaven	663
70920019	Rioolverv. Professorenbuurt 2019 (GRP 2019-2023)	380	19	361	Handhaven	361
70920020	Rioolverv. Baanhoek oost/Molendijk (GRP 2019-2023)	423	411	12	Handhaven	12
70920021	Afkoppelen riolering 2019 (GRP 2019-2023)	-13	0	-13	Afsluiten	0
70920022	Relinen riolering Gantelweg (GRP 2019-2023)	435	146	288	Handhaven	288
70920023	Aanleg waterberging (GRP 2019-2023)	346	119	227	Handhaven	227
70920024	Verplaatsen gemaal Winklerplein (GRP 2019-2023)	350	0	350	Handhaven	350
70920025	Vervangen drukriolering (GRP 2019-2023)	79	67	12	Handhaven	12
70920028	Afkoppelen riolering 2020 (GRP 2019-2023)	100	86	14	Afsluiten	0
70920029	Vervanging persleidingen (GRP 2019-2023)	-1	2	-3	Afsluiten	0
70920032	Afkoppelen riolering 2021 (GRP 2019-2023)	0	0	0	Handhaven	0
70920039	Rioolvervanging Rembrandtlaan	260	166	94	Afsluiten	0
70920040	Rioolvervanging Thorbeckelaan-Vogelenzang	600	389	211	Handhaven	211
70930002	Aanpak gevaarlijke punten op diverse locaties	171	169	2	Afsluiten	0
70930007	Aanpassen aansl. Parallelweg op Nijverwaard (VBP)	1.401	84	1.317	Handhaven	1.317

Groot-boek	Omschrijving investering	Krediet in 2020	Realisatie in 2020	Tekort (-) Over (+)	Hand-haven / Afsluiten	Over naar 2021
70930009	Aanleg rotonde Thorbeckelaan-Vogelenzang (VBP)	748	22	726	Handhaven	726
70930010	Aanleg rotonde Thorbeckelaan-Simon Stevinst. (VBP)	42	35	7	Afsluiten	0
70930011	Aanp. weg tbv herinr. Molendijk west(Dijkvisie)	130	92	38	Handhaven	38
70930012	Reconstr. kruispunt Parallelweg/op- en afrit A15 N	348	4	344	Handhaven	344
70930014	Verkorten wandelpromenade Kerkbuurt	123	0	123	Handhaven	123
70930017	Geluidsanering woningen rotonde Stevinstraat	80	19	61	Handhaven	61
70940002	Verkeersregelautomaat t.b.v. VOP aan de Deltalaan	70	68	2	Afsluiten	0
71363508	Vervanging keukenapparatuur Gemeentekantoor	6	0	6	Handhaven	6
71363521	Revisie luchtbeh.kasten gemeentekantoor 2016	17	0	17	Handhaven	17
71363523	Linoleum vloerbedekking kantoorvertrekken 2017	48	0	48	Handhaven	48
71363526	Bouwkundige aanpassingen gemeentekantoor	10	0	10	Handhaven	10
71363539	Sleutelkluis tbv wagenpark	35	0	35	Handhaven	35
71363540	Voorbereidingskrediet Raadhuis en GK	0	19	-19	Handhaven	-19
71364040	Huisvuilwagen (vervanging BV-RP-54) 2017	195	191	4	Afsluiten	0
71364062	Wagen bode Renault (vervanging 38-NH-GT)	5	0	5	Afsluiten	0
71364063	Transporter PL Toyota (vervanging 8-VDH-30)	51	0	51	Handhaven	51
71364064	Transporter PL Toyota (vervanging 21-VXV-8)	51	0	51	Handhaven	51
71364065	Veegwagen Mitsubishi (vervanging 9-VDT-90)	48	0	48	Handhaven	48
71364066	Bedrijfswagen WW Mercedes (vervanging 42-VXK-7)	78	0	78	Handhaven	78
71364067	Bedrijfswagen WW Mercedes (vervanging 44-VXK-7)	78	0	78	Handhaven	78
71364070	Grafdelfmachine	132	0	132	Handhaven	132
71364079	Bestelauto Suzuki Grand Vitara (verv.45-BB-RG)	37	31	6	Afsluiten	0

Groot-boek	Omschrijving investering	Krediet in 2020	Realisatie in 2020	Tekort (-) Over (+)	Hand-haven / Afsluiten	Over naar 2021
71364080	Piaggio Porter Electric (verv.6-VGL-39)	48	0	48	Handhaven	48
71364081	Transporter Toyota Dyna 100 (verv.9-VHT-70)	64	0	64	Handhaven	64
71364082	Sneeuwschuif Jongerius voor tractor	15	0	15	Handhaven	15
71364083	Huisvuilauto m.kraan DAF FAN CF 75 (verv.BZ-BN-16)	285	0	285	Handhaven	285
71364088	Huisvuilauto DAF AG75PC (verv.BS-DH-02)	195	191	4	Afsluiten	0
71365005	Investeringen basisregistratie vastgoed 2012	26	0	26	Handhaven	26
71365007	Aanschaf vastgoedbeheerssysteem	2	1	1	Handhaven	1
71373503	Verbouwing De Reling tbv gem.kantoor	18	0	18	Handhaven	18
71373504	Meubilair gem.kantoor	35	10	26	Handhaven	26
71374500	Apparaatskosten Ruimte/WW binnen	51	0	51	Afsluiten	0
71490001	Camera's Station Sliedrecht Centraal	-14	0	-14	Afsluiten	-14
		19.633	**9.550**	**10.085**		**9.761**

6.2 Totaaloverzicht baten en lasten per taakveld

Taak-veld	Omschrijving taakveld	Prog.	Omschrijving programma	Lasten	Baten	Saldo
0.1	Bestuur	04	Bestuur, veiligheid en organisatie	3.017	-24	2.992
0.10	Mutaties reserves	01	Sociaal	165	-819	-654
		02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	523	-617	-94
		03	Ruimte	1.799	-780	1.019
		04	Bestuur, veiligheid en organisatie	413	-872	-459
		05	Financiën	24.833	-3.341	21.492
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	05	Financiën	0	-170	-170
0.2	Burgerzaken	04	Bestuur, veiligheid en organisatie	816	-235	581
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	01	Sociaal	21	-3	18
		02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	19	-266	-247
0.4	Overhead	01	Sociaal	132	0	132
		04	Bestuur, veiligheid en organisatie	9.005	-483	8.522
0.5	Treasury	05	Financiën	1.628	-23.880	-22.251
0.61	OZB woningen	05	Financiën	54	-2.099	-2.045
0.62	OZB niet-woningen	05	Financiën	177	-1.843	-1.666
0.64	Belastingen overig	03	Ruimte	0	-45	-45
		05	Financiën	18	-809	-791
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	05	Financiën	0	-42.925	-42.925
0.8	Overige baten en lasten	04	Bestuur, veiligheid en organisatie	395	0	395
		05	Financiën	373	0	373
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	04	Bestuur, veiligheid en organisatie	1.830	-117	1.713
1.2	Openbare orde en veiligheid	03	Ruimte	1	-2	-1
		04	Bestuur, veiligheid en organisatie	456	-7	450
2.1	Verkeer en vervoer	02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	387	-28	359
		03	Ruimte	1.794	-545	1.249
2.4	Economische havens en waterwegen	02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	37	-65	-28

Taak-veld	Omschrijving taakveld	Prog.	Omschrijving programma	Lasten	Baten	Saldo
2.5	Openbaar vervoer	02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	79	0	79
3.1	Economische ontwikkeling	02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	369	-121	248
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	491	-470	21
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	104	-153	-50
3.4	Economische promotie	04	Bestuur, veiligheid en organisatie	0	0	0
4.1	Openbaar basisonderwijs	02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	198	-12	186
4.2	Onderwijshuisvesting	02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	1.042	0	1.042
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	1.006	-458	548
5.1	Sportbeleid en activering	01	Sociaal	455	-42	413
5.2	Sportaccommodaties	01	Sociaal	1.674	-1.049	626
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	01	Sociaal	227	-147	80
		04	Bestuur, veiligheid en organisatie	61	0	61
5.4	Musea	01	Sociaal	25	0	25
5.5	Cultureel erfgoed	03	Ruimte	34	-3	31
5.6	Media	01	Sociaal	563	-101	463
		04	Bestuur, veiligheid en organisatie	18	0	18
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	01	Sociaal	417	-113	304
		03	Ruimte	2.194	-110	2.084
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	01	Sociaal	2.285	-252	2.033
		02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	174	0	174
6.2	Wijkteams	01	Sociaal	2.216	-43	2.174
6.3	Inkomensregelingen	01	Sociaal	9.053	-6.948	2.105
		02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	1.189	-1.146	43
		03	Ruimte	161	0	161
		05	Financiën	4	0	4
6.4	Begeleide participatie	01	Sociaal	2.284	0	2.284

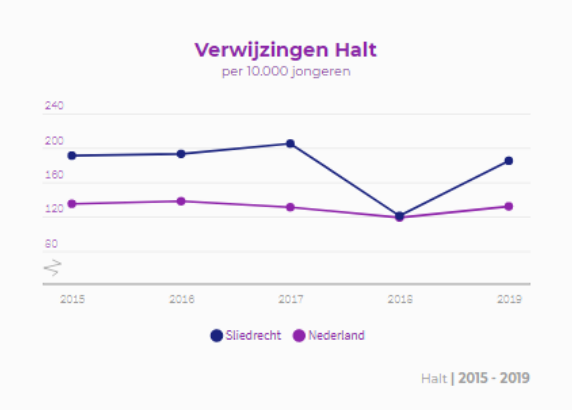
Taak - veld	Omschrijving taakveld	Prog.	Omschrijving programma	Lasten	Baten	Saldo
		02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	285	0	285
6.5	Arbeidsparticipatie	01	Sociaal	1.530	0	1.530
		02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	0	0	0
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	01	Sociaal	347	0	347
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	01	Sociaal	6.508	-2	6.506
		02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	0	0	0
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	01	Sociaal	6.569	0	6.569
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	01	Sociaal	170	-869	-699
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	01	Sociaal	783	0	783
7.1	Volksgezondheid	01	Sociaal	439	0	439
		03	Ruimte	10	0	10
7.2	Riolering	03	Ruimte	2.398	-2.864	-466
7.3	Afval	03	Ruimte	2.603	-3.072	-469
7.4	Milieubeheer	03	Ruimte	1.365	-317	1.048
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	03	Ruimte	382	-681	-299
8.1	Ruimtelijke ordening	03	Ruimte	516	-5	511
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	60	-60	0
8.3	Wonen en bouwen	02	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	762	-374	388
		03	Ruimte	1.964	-1.867	97
	Eindtotaal			**100.908**	**-101.079**	**-170**

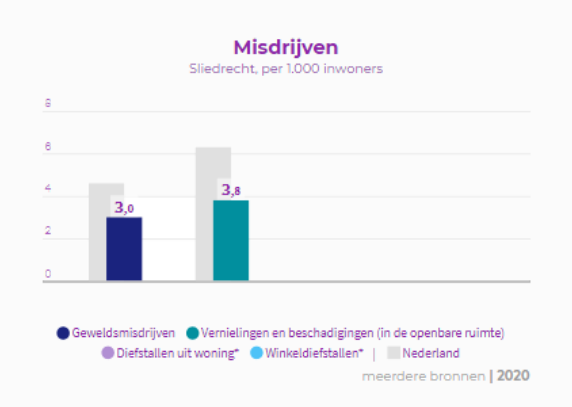
6.3 Basisset beleidsindicatoren

Landelijke indicatoren

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente. Het meerjarig vergelijk van deze indicatoren is te raadplegen via de website: https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording

Veiligheid

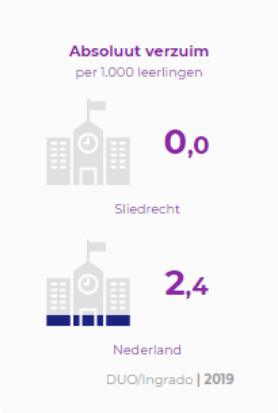

Economie

Onderwijs

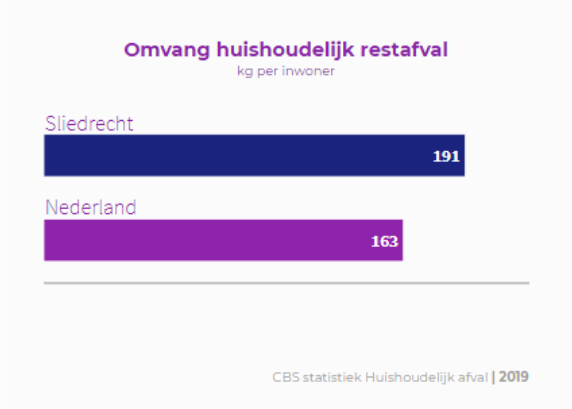

Sport, cultuur en recreatie

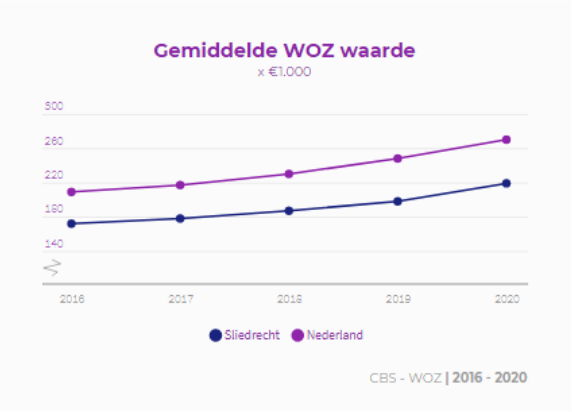

Volksgezondheid en Milieu

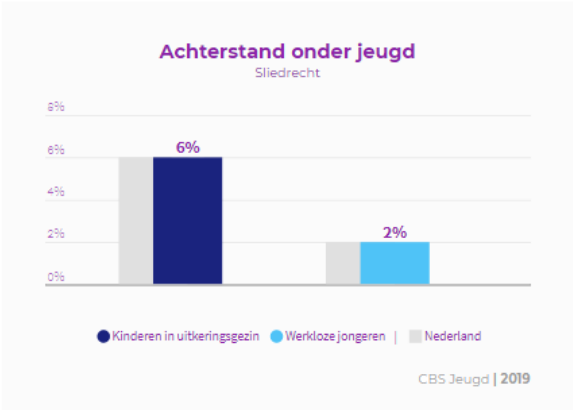
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Sociaal domein

	Peildatum	Waarde
Formatie gemeente Sliedrecht per 1.000 inwoners	31-12-2020	4,74
Bezetting gemeente Sliedrecht per 1.000 inwoners	31-12-2020	4,07
Apparaatskosten gemeente Sliedrecht per inwoner	31-12-2020	€ 368
Externe inhuur gemeente Sliedrecht (% van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	31-12-2020	7,26%
Overhead gemeente Sliedrecht (% van totale lasten)	31-12-2020	8,34%

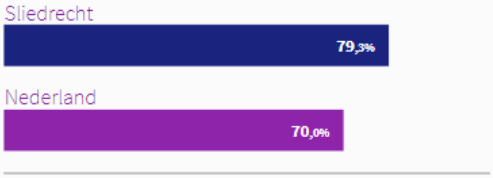
Volksgezondheid en Milieu

Nieuw gebouwde woningen
per 1.000 woningen

Sliedrecht	Nederland
16,1	8,9

BAG/ABF | 2020

Demografische druk

CBS | 2020

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

Sliedrecht	Nederland
€ 659	Geen data

COELO, Groningen | 2021

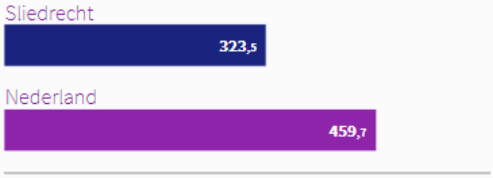
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

Sliedrecht	Nederland
€ 743	Geen data

COELO, Groningen | 2021

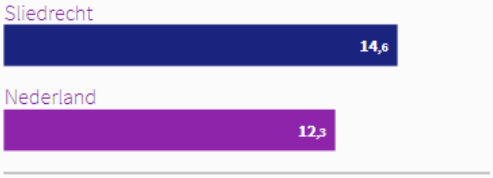
Sociaal domein

Personen met een bijstandsuitkering
per 10.000 inwoners

CBS | 2020

Jongeren met jeugdhulp
% van alle jongeren tot 18 jaar

CBS Jeugd | 2019

Jongeren met jeugdbescherming

Sliedrecht	Nederland
2,0%	1,2%

CBS Jeugd | 2019

Jongeren met jeugdreclassering

Sliedrecht	Nederland
0,3%	0,4%

CBS Jeugd | 2019

Cliënten met een maatwe... per 10.000 inwoners	Sliedrecht	Nederland
	850	640

CBS MSD WMO | 2020

6.4 Corona bijlage

De uitbraak van Corona heeft ervoor gezorgd dat er in 2020 onverwachte en niet begrote uitgaven en inkomsten zijn gedaan respectievelijk zijn ontvangen. In deze bijlage wordt een beeld van deze uitgaven en inkomsten in 2020 weergegeven.

1. Maatregelen vanuit het Rijk

Het Kabinet heeft een aantal maatregelen ingevoerd om getroffen ondernemers te ondersteunen. Ook in Sliedrecht is in 2020 gebruik gemaakt van deze maatregelen.

De belangrijkste zijn:

1. De tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), deze regeling wordt uitgevoerd door de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD), de financiële middelen zijn via de gemeente doorbetaald aan de SDD.
2. De tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW), deze regeling wordt uitgevoerd door het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen UWV. De gemeente heeft hier verder geen directe bemoeienis mee.
3. De tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren, deze regeling loopt via de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). De gemeente heeft hier geen directe bemoeienis mee.

2. Beschikbare middelen corona

Rijk
Om te voorkomen dat gemeenten door de coronacrisis in financiële problemen komen, heeft het kabinet in overleg met medeoverheden (VNG, IPO en UvW) tot een compensatiepakket besloten. In de mei- en septembercirculaires is dat compensatiepakket op hoofdlijnen toegelicht. Voor Sliedrecht komt dat uit op een bedrag in 2020 van €781.000. De overheid heeft aangegeven dit bedrag beschikbaar te stellen voor zaken als extra lokale zorg en opvang, participatie, lokale voorzieningen, derving van inkomsten uit leges en extra toezicht en handhaving. Deze compensatie heeft plaatsgevonden via de algemene uitkering via het gemeentefonds.

De volgende (compensatie) bedragen zijn vanuit het Rijk beschikbaar gesteld in 2020:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Bedrag
Gemeentefonds (3 steunpakketten)	781
Tegemoetkoming regeling verhuurders sportaccommodaties	35
TOZO (6 tranches)	-
Totale compensatie vanuit het Rijk	**816**

Gemeentefonds
Het Rijk heeft in drie steunpakketten in 2020 € 781.000 verstrekt aan Sliedrecht.

Tegemoetkoming verhuurders
Vanuit de Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen is op 19 november 2020 bericht ontvangen dat de aanvraag tegemoetkoming verhuurders sportaccommodatie COVID, ter hoogte van het hier genoemde bedrag is toegekend.

TOZO
Voor de TOZO heeft Sliedrecht € 3,4 mln. ontvangen. De uitvoering van de TOZO gebeurt door het SDD. Derhalve is dit bedrag doorgestort naar het SDD. In 2020 is voor € 1,1 mln. aanspraak gemaakt op deze regeling.

Lokaal
Op 29 september 2020 heeft de raad, met het behandelen van de kadernota 2021, ingestemd met het direct in 2020 beschikbaar stellen van € 500.000 uit de Eneco-gelden ten behoeve van het Dorpsfonds. Het Dorpsfonds als geheel heeft een brede opzet zoals uiteengezet in de kadernota 2021, maar kan ook ingezet worden om de consequenties van Corona op te vangen.

3. Gemaakte kosten voor corona

kosten gemeente Sliedrecht

In Sliedrecht zijn verschillende kosten gemaakt vanwege de coronacrisis. Dit varieert van het bieden van financiële ondersteuning aan maatschappelijke partners, de inzet van eigen personeel op bijv. communicatie en handhaving tot het 'coronaproof' maken onze werkplekken.

Voor heel 2020 is circa € 1,3 mln. uitgegeven aan corona gerelateerde kosten. Verdeeld over de programma's ziet dat er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000

Programma	Bedrag
Sociaal	934
Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt	6
Ruimte	55
Bestuur, Organisatie, en Veiligheid	326
Financien en Belastingen	68
Totaal gemaakte kosten corona	**1.389**

Sociaal
Onder het programma Sociaal zijn de extra lasten verzameld voor onder andere het SDD (waaronder inkomstenondersteuningene SW-bijdragen), kwijtschelding huren aan amateur sportverenigingen, donaties aan voedselbank, leerlingenvervoer en huurderving op vastgoed.

Economie
Onder het programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt zijn de lasten van derving marktgelden opgenomen.

Ruimte
Onder het programma Ruimte zijn de extra kosten voor afvalverwerking opgenomen.

Bestuur, Organisatie en Veiligheid
Onder het programma Bestuur, Organisatie en Arbeidsmarkt zijn lasten verzameld voor o.a. hygiëne maatregelen en voorzieningen, additionele communicatiekosten specifiek voor corona, toezicht en handhaving en de extra kosten ten behoeve van raadvergaderingen in de Lockhorst opgenomen.

Financiën en belastingen
Onder het programma Financiën en Belastingen zijn lasten verzameld zoals derving terras precario en ingeschatte oninbare belastingen.

4. Financiële onzekerheid

Per einde 2020 hebben diverse huurders die zwaar door corona zijn getroffen een huurachterstand bij de gemeente Sliedrecht. Deze huurachterstand vertegenwoordigt een waarde van circa € 0,6 mln. op 31-12-2020 welke in de paragraaf weerstandsvermogen is opgenomen in het risicoprofiel.

Daarnaast kunnen toekomstige financiële consequenties uit corona nog onmogelijk worden overzien. De mogelijke effecten op de werkeloosheid en arbeidsmarkt, de effecten op de economische groei of de effecten binnen andere onderdelen in het sociaal domein zijn hier voorbeelden van.

5. Impact op balanswaardering

De gemeente Sliedrecht heeft ultimo 2020 € 101 mln. aan bezittingen op haar balans staan. Op basis van deze bezittingen is per categorie bezittingen bepaald of er als gevolg van corona mogelijk sprake is van afwaardering. In onderstaande tabel is dit schematisch opgenomen:

Omschrijving bezitting	Waarde	Afwaardering	Toelichting
Immateriele vast activa	2.700	Nee	Corona heeft geen impact op de waardering
Materiele vaste activa	67.900	Nee	Corona heeft geen impact op de waardering
Financiele vaste activa	2.500	Nee	Corona heeft geen impact op de waardering
Bouwgronden in exploitatie	2.400	Nee	Corona heeft geen impact op de waardering
Vorderingen	21.900	Ja	Corona heeft impact op de inbaarheid van vorderingen
Liquide middelen	-	Nee	Corona heeft geen impact op de waardering
Overlopende activa	3.600	Nee	Corona heeft geen impact op de waardering
Totaal	**101.000**		

Hieruit blijkt dat corona op de vorderingen een negatieve financiele impact heeft. Deze financiele impact is circa € 40.000. Dit omdat de mogelijkheid op oninbaarheid van de vorderingen op belastingsdebiteuren hoger is ingeschat als gevolg van de verslechtering van de financiele positie van deze belastingdebiteuren als gevolg van corona.

Daarnaast is in het risicoprofiel een bedrag toegevoegd van circa € 300.000 als mogelijk gevolgen in de inbaarheid van huurinkomsten als gevolg van corona.

6. Financiële conclusie

Sliedrecht heeft aan Rijksmiddelen en lokale middelen € 1,3 mln. (excl. TOZO) ter beschikking gesteld gekregen voor de opvang van corona gerelateerde kosten. Sliedrecht heeft in 2020 € 1,4 mln. aan kosten gemaakt welke gerelateerd zijn aan corona. Hiermee lijkt zich in 2020 een financieel nadeel te hebben voorgedaan van € 0,1 mln. als gevolg van corona.

Niet alle corona gerelateerde kosten leiden echter tot een nadeel op de begroting. Zo zijn bijvoorbeeld tijdens de sluiting van de scholen en dagbestedingen gemeenten gevraagd de niet geleverde vervoersdiensten (leerlingenvervoer, jeugdhulp/WMO-vervoer) door te betalen om de continuïteit van deze diensten te waarborgen voor de toekomst. Vanuit Sliedrecht is hier gehoor aan gegeven. Deze kosten zijn betaald uit de reguliere budgetten in de begroting en veroorzaken geen nadeel op deze budgetten.

Zoals uit de jaarrekening 2020 blijkt, is circa € 0,2 mln. aan coronakosten binnen onze huidige begroting uitgevoerd. Er zijn echter nog veel onzekerheden in de financiële effecten van corona en we zijn nog niet uit deze
coronacrisis.

6.5 Emu saldo

De wet HOF is de uitvoering van een Europese afspraak gericht op stabiliteit van de Eurozone. Voor de uitvoering van deze afspraak wordt gewerkt met de berekening van het EMU-saldo. Dit is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de totale overheid (zowel het Rijk als de provincies, gemeenten en waterschappen). De in Europees verband gemaakte afspraak houdt in dat het nationale EMU-saldo niet hoger mag zijn dan 3% van het bruto binnenlands product. Dit wordt vertaald naar een norm voor de gezamenlijke provincies, gemeenten en waterschappen, maar in Europees verband wordt enkel gekeken naar de 3% voor Nederland als geheel.

Het rijk heeft de gemeentelijke macronorm vertaald naar een individuele EMU-referentiewaarde per gemeente. Voor Sliedrecht is deze afgelopen jaar gesteld op € 2,6 mln. De EMU-referentiewaarde is geen norm, maar een indicatie van het aandeel van de gemeente in de gezamenlijke tekortnorm.

	Omschrijving	2020 x € 1000,- Volgens primaire begroting 2020	2020 x € 1000,- Volgens rekening 2020	2021 x € 1000,- Volgens begroting 2021
1.	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-212	21.475	1.428
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	20.412	3.843	3.282
3.	Mutatie voorzieningen	-55	-2.147	-802
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-4.104	581	53
5.	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	83	23.020	109
Berekend EMU-saldo		**-16.658**	**-8.116**	**-2.818**

Het verschil tussen het verwachte EMU-saldo uit de primaire begroting 2020 en de rekening van 2020 wordt hoofdzakelijk verklaard door de verkoop van de Eneco aandelen in 2020 en de bijgestelde investeringsplanning welke ultimo 2019 ter besluitvorming is gebracht.